

Debreceni független Újság

politikai napilap

Mit szólna ehhez Gaal Gaszton?*

Irta: vitéz BAJCSY-ZSILINSZKY ENDRE

A magyar politika általános színvonalának szörnyű süllyedését, mondhatnánk úgy is: lezüllesztését, aligha jellemeznék bármely tény jobban, mint az a bizonyos független kiscgazdapárti bizalmas választójogi tervezet, amely a közeli napokban napfényre került. Nem hiszem, hogy a sokszáz választójogi terv közül, amit vagy harminc év során felvetett a magyar politikai életnek ez a folytonosan visszatérő és mostanáig megoldatlan kérdése, egy is akadna, ami hosszú idő alatt, amely a szemérmetlen hatalomvágyának és alacsony kortesszellemeinek minden ismertetőjelét úgy egyesítette volna magában, mint az a kilenc pont, amelynek szerzőségét Eckhardt Tibor, a Független Kiscgazdapárt vezére megtagadta.

Rendben van: nem ő csinálta. De akkor is csinálta valamelyik másik független kiscgazdapárti „politikus”. És lényeg szerint az alapelvek benne vannak abban a másik bizalmas tervezetben is, amelyet az Esti Kurir tett közzé. S ha még ezt sem Eckhardt Tibor írta volna is, a fő elvek ott vannak az ő egyik parlamenti beszédében. Eckhardt Tibornak ebben az április 24-én tartott képviselőházi beszédében már benne van a „pártok szétterjedése” és a kispártok ellen való védekező gondolata s a furcsa aggodalom — jó néhány évtizedes párt-diktatúra és pártegyeduróság romboló tényei után, hogy nehezen fog kialakulni a titkos szavazási rendszer mellett kormányképes többség, ezért különleges kedvezményeket kell nyújtani a nagy pártoknak, tehát a kormánypártnak elsősorban. Már ebben a beszédében törvényhatósági lajstromot kíván Eckhardt az új választójogi törvényben, valamint „egyéb kautélákat is”. Ugyan-ebben a beszédben hangzottak el a következő mondatok: „Szükségesnek tartom azt is — és ha kell, vállalom a népszerűtlenséget is ezért —, hogy a társadalomnak azok a gazdasági válság és nyomorúság hatása alatt züllesztés szélére jutott egzisztenciái, akik hosszabb idő óta munkanélkül, közsegélyből élnek, az alatt az idő alatt, amíg közsegélyből élnek, választójogban semmi körülmények között ne részesítenek. Szükségesnek tartom to-

*) Zsilinszky Endre kitünő cikke, amely a „Szabadság” legújabb számában jelent meg, egy nappal hamarabb íródott, mint ahogy Eckhardt „hivatalos” választójogi tervezete megjelent. Azóta már kiderült, hogy a kiscgazda-Führer tervezete és az általa „apokrifnek” nyilvánított és a baloldali lapokban leplezett szegyéntervezet között nincs lényeges eltérés.

vábbá az egyhelyben lakás kritériumának felemelését is, mert annak a csavargó, a szél által hajtott tömegnek, amely egyhelyben nem lakik, politikai befolyást biztosítani nem szabad.”

Persze ez a nagyszerű korteslélek, aki a 9 pontos „bizalmas elgondolást” szerkesztette s aki a másik napvilágra került memorandumot írta, alaposan kidolgozta ezeket az odavetett „elveket”. Igaz, hogy ezektől az elvektől már nem sok lépés kellett a kormánypárt, vagy a kormánypártok számára nyújtandó 24 mandátumos prémiumhoz, ehhez a fertelmes romániai korteslelkű, amelyet elsősorban az erdélyi magyarság leigázására alkalmazzanak, valamint a hatéves egyhelybenlakáshoz a munkanélküli „csavargók” választójogának elvonására, a bectelen ajánlási rendszer megtartásához, hogy így legalább az ajánlásban keresztül mentessék meg a nyílt szavazás, a töredékszavazatok elkönfiskáláshoz és a szabad polgári véleménynyilvánítás mind-ama példátlanul vakmerő kiforgatásához és megsemmisítéséhez, amely ezeket a bizalmas elgondolásokat és tervezeteket olyan kísérteties világításba helyezi.

Borzalom elgondolni, hogy emberek, képviselők, akik esztendőkön keresztül valóságos monopóliumként üzték az ellenzéki és az agrárdemokráciát s akiknek fogcsattogató parlamenti oroszlántámadásaihoz képest minden más ellenzék kis pulikutjának érezhette magát s akik ki nem fogytak a gyökeres rendszerváltozás hangzatosából és követeléséből: így csúfolják meg az ellenzéki és a demokráciát s így tapossák meg a magyar földműves milliók többségének érdekeit és e nyomorúságba süllyedt rétegeknek még az emberi becsületét és méltóságát is.

Más országban, a legtöbb művelt országban munkanélküli segély van és senkinek sem jut eszébe, hogy a választói jog gyakorlásában akadályozza azokat, akiket bármely véletlen, a jelentkezés sorrendje, egy-egy üzembeszűntetés, vagy valamelyik iparág válsága elűztött a munkától, vagy még nem jutott hozzá új munkaalkalomhoz. Csonkama-gyarországon nincs munkanélküli segély s lehet róla vitatkozni, hogy elvben helyes-e ez vagy sem. De hogy egy országban, ahol nincsen munkanélküli segély, hanem ehelyett legfeljebb nagyon silányan jutalmazott szükségmunka — legtöbbször nem is olyan szükségmunka, amely ne járna komoly haszonnal a közösségre nézve, hanem útépités, partvédelmi munkák, amelyeket már régesrég el kellett volna végezni, de — sajnos —

csak a nyomorúság kényszere szorítja a kormányt e feladatok itt-ott való elvégzésére —: a becsületes és bizony igen gyöngén jutalmazott szükségmunka ok lehessen a választójog elvonására, ez olyan gondolat, amelytől a jóérzésű embernek meg kell borzadnia.

A 67-es korszakban, mikor még se háború, se forradalmak, se gazdasági válság, sem a vörös vagy a barna bolsevizmus fenyegetése nem szorította a magyar kormányokat szociálisabb megfontolások felé, a legszélsőbb konzervatív szárnyon sem jutott eszébe senkinek ilyen vagy hasonló megalázó és reakciós gondolat a választói jogi harcok tombolásai közepette sem.

Jómagam nem egyszer kaptam rosszalást és gáncsot, néha valóságos piszkolódo formában is, azért, mert Gaal Gaszton, az ő kitünő magyar egyénisége iránt való nagy-nagy tiszteletem mindenkorai hangsúlyozása mellett, magyar junkernek mondtam és nemes konzervatívizmusát is olyan irányban és magatartásnak, amelyet én már összehangolhatatlannak éreztem a kor radikális szükségleteivel. De kérdem: ez a „junkert” és nagybirtokos Gaal Gaszton magáévá tett volna-e valaha is ilyen magyar alkotmányt és magyar szegény embert megcsúfoló, idétlen, retrográd és balkáni ízű választójogi kortestervezetet? Igen, ő is hangoztatta volna alighanem a „kautélákat”, hogy az átmenet nagyobb zökkenőkkel ne járjon, ő is keresett volna ellenszereket a szélsőségek érvényesülésének megakadályozására, de soha meg nem tagadta volna a magyar alkotmány ama szellemét, amely az állampolgári szabadság és egyenjogúság s nemzeti önkormányzat mind tökéletesebb érvényesülése szolgálatában vívott nagyszerű harcokban mérhetetlen erőfeszítés és véráldozat árán bontakozott és fejlődött évszázadok óta s márt a legősibb alapköveiben is évezredes tiltakozás a nemzeti akarat meghamisítása és lenyűgözése ellen.

Lehet azonban, hogy azoknak van igazuk, akik szegény Gaal Gaszton politikai és baráti környezetéből azt állítják, hogy ez az erősen, sőt mereven konzervatív ismert politikus életének legutóbbi szakában hajlott egy gyökeresebb reformpolitika felé s így esetleg Gaal Gaszton még a választójogban is a szélesebb és általánosabb megoldások felé hajolna ma, ha élne s talán fel merete volna venni a titkosság követelménye mellett az általánosat is. De akárhogy is ítéljük meg Gaal Gaszton egyéniségét és pályáját, akár azoknak van igazuk, akik úgy érzik, hogy e nemes

magyar harcos már nem tudta és nem tudhatta követni a kor gyorsabb ütemét a haladás és demokratizálódás szempontjából, akár pedig azoknak, akik az ellenkezőt vitatják: egy bizonyos, az, hogy az ő vezérsege alatt a Független Kiscgazdapártnak egyetlen tagja sem küldhetett volna kormánypárti vezető-férfiakhoz olyan választójogi „bizalmas elgondolásokat és tervezeteket”, amintőket Eckhardt Tibor vezérlete alatt produkált ez a párt. A magyar alkotmány szellemével és alapelveivel és a legkedvetlegesebben fogalmazott demokráciának, nemzeti önkormányzatnak minden vonásával ily szöges és kiegyenlíthetetlen ellentétben álló választójogi elgondolást Gaal Gaszton alkotmánytisztelő és emberséges szelleme és nagy tekintélye már csirájában fojtotta volna el pártjában.

Meg kell vallanunk, mélységesen megdöbbentő nyitánya ez a paragrafusokba szedett korteslegondolás az elkövetkező választójogi vitáknak és harcoknak. Lehangelő, elképesztő, halálosan elkeserítő nyitány. Mert egyben arra is vall, hogy valami hasonlót forgathatnak a fejükben a kormánypárt főkor-tesei is. Különböznem siettek volna ilyen választójogi „elgondolásokkal” hatalomra törő ellenzékiek a kormánypárt elé.

Az egyetemes felháborodás azonban, mely nyomában kelt s mely elemi erővel tiltakozik az egypártrendszer zseniálisan olasz és szántalmas német mintáinak ilyen sunyi becsempészése ellen a magyar alkotmányba, az amúgy is beteg magyar parlamentarizmus végleges megsemmisítésére: talán ki fogja józanítani a kormánypárt vezérkorteszeit is, de elsősorban vitéz Gömbös Gyulát, akinek a lelkétől kell, hogy távol álljon ez a silány és avatag kortesszelleme, mely ezekben a felelőtlen és gazdtalan tervekben megnyilvánul.

Kérdem én még idejében Magyarország miniszterelnökétől, aki elsőnek tette programja legfőbb pontjává a revíziót: hát hogyan fog a csonka ország magyarsága küzdeni a balkáni módszerek s a balkáni szellem ellen, amelynek minden mozdulása a magyar kisebbségek létére tör, ha mi nem Angliától és Franciaországtól tanulunk modern reformpolitikát, hanem le-másoljuk az embertelen és kultúrátlan román módszereket? Dobja a papírkosárba vagy a kályhába Gömbös Gyula ezeket a silány tervezeteket és próbáljon egyszer már el-indulni az igazi demokrácia és az egyetlen igazi magyar nacionalista politika: a nemzeti önkormányzat felé!

FLINTKOTE

hidegasfalt szárazzá teszi

nedves lakását**ROZSDAVÉDŐ**

vizhatlan aszfaltanyag. Építési anyagok, Eternit füstcsövek

LUKACS VILMOS és TESTVÉRE

Károly Ferenc József út 3/b. sz. István-malom mellett.

Istentiszteleti rend

Vasárnap, szeptember 2-án

— **A református templomban.** Nagytemplom délelőtt 10 óra: dr. Soós Béla, délután 5 óra: Szőke Mihály. — **Kistemplom délelőtt 9 óra:** Siposs Imre, 11 óra: Kiss Antal Jenő, délután 5 óra: dr. Farkas Ignác. — **Kossuth ucca délelőtt 10 óra:** Kovács József, délután 5 óra: Baja Mihály. — **Árpádtér délelőtt 10 óra:** dr. Módos László, délután 3 óra: Márki Kálmán. — **Ispotály délelőtt 10 óra:** Magyar Bertalan, délután 5 óra: Kulcsár Dezső. — **Homokkert délelőtt 10 óra:** Kalas Ferenc, délután 3 óra: Csiky Pál th. — **Kerekestelep délelőtt 10 óra:** vitéz Szabó Endre, délután 3 óra: vitéz Szabó Endre. — **Nyilastelep délután 3 óra:** Birinyi János th. — **Csapókerth délelőtt 10 óra:** dr. Dancsházy Sándor, délután 3 óra: Melegh Dániel. — **Nyulás délelőtt 10 óra:** prédikál és úrvacsorát oszt dr. Farkas Pál. — **Wolffkatelep délután 3 óra:** Orosz János th. — **Tégláskert délután 3 óra:** Kulcsár István th. — **Horthy közpórház 9 óra:** Tamás Ferenc.

— **Az evangélikus templomban** délelőtt 10 órakor istentisztelet. Prédikál Poputh Viktor lelkész. Az evangélikus elemi iskolában a pótbeiratásokat nem szeptember 13. és 14-én, mint ahogy eredetileg az iskolai értesítőben és a helyi lapokban is jelezve volt, hanem szeptember 6. és 7-én délelőtt 8—1 óráig eszközöljük. Az évmegnyitó 8-án lesz, a rendes tanítás 10-én kezdődik.

— **Az unitárius templomban.** Debrecen, Hatvan ucca 24. szám alatt levő unitárius templomban f. évi szeptember hó 2-án, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel rendezett vasárnapi istentisztelet tartanak. Ez alkalommal imádkozik és prédikál Ferencz József budapesti unitárius missziós lelkész. — Istentisztelet után presbiteri gyűlés lesz.

Mathiász-féle**csemege-
szőlőfajok**m á r k a p h a t ó k
a szőlőtelep tisztántúli lera-
katánál**Kontsek Géza**

cégnél

**PÁRBESZÉD A KISVÁROSI
KORZÓN**

— Látod ott azt az embert? Tegnapi hangversenyemen az első sorban ült és átszellemült arccal figyelte hegedűjátékomat. Egyedül ő volt, aki megérezte benzenem a művészt.

**A borbély- és fodrászüzletek
zárójára vonatkozó rendelkezések helyes értelmezése**

A fodrász és borbélyüzletek zárására vonatkozólag Debrecenben a legújabb időkig az volt a gyakorlat, hogy a záróra előérkezésekor az üzlet redőnyét félig le kellett húzni, vagy ahol ilyen redőny nem volt, az ajtót belülről be kellett zárni és „zárva” figyelmeztetést kifüggeszteni. — Záróra után az üzletbe, kiszolgálás végett senkit nem lehet beengedni. Közvetlen záróra előtt érkező vendégeket pedig csak abban az esetben lehetett elfogadni, ha a kiszolgálásukat a helyiség takarítására szánt idővel együtt zárórán túl legfeljebb félóra alatt el lehetett végezni.

M. kir. kereskedelemügyi miniszter 34.031—1934. K. M. XIV. sz. rendeletével a borbély és fodrászüzletek zárójára tekintetben most úgy rendelkezett, hogy a borbély és fodrászüzletekben a zárórán túl sem alkalmazottakat foglalkoztatni, sem bármilyen munkát végezni nem szabad, azaz a záróra után az ajtók mögött sem szolgálhatók ki a záróra előtt érkező vendégek és záróra után a helyiség takarítása sem végezhető segédekkel vagy tanoncokkal, vagyis a záróra előtt

**Női kosztüm férfi felöltő és öltöny valamint iskolaruha
gyapjuszövetek legolcsóbb bevásárlási forrása****BERGMANN és KLEIN Posztóáruháza**

Kossuth u. 4.

érkező vendégek kiszolgálását és a helyiség takarítását, — amennyiben azt segédekkel, vagy tanoncokkal este kívánják végeztetni, — a záróráig be kell fejezni. Ehhez képest a borbély és fodrászüzlet tulajdonosoknak a záróra érkezése előtt oly időpontban kell az ajtót becsukniok és a „zárva” figyelmeztető táblát kifüggeszteniok, vagy a redőnyt félig lehúzniok, hogy az üzletükbe érkező vendégek kiszolgálását és a segédek vagy tanoncok által netán este végeztetni kívánt helyiség takarítását a záróra érkezétség befejezni képesek legyenek. A záróra előtt érkező vendégeknek a záróra utáni zárt ajtók mögötti kiszolgálása meg nem engedhető, mert ily engedély a záróra vonatkozó rendelkezések megkerülésére vezetne és a szabályokat betartó iparosok károsodását eredményezné. A helyiségeknek zárt ajtók mögötti takarítása záróra után este csak az esetben enged-

hető meg, ha az üzlettulajdonos azt nem segéddel, vagy tanonccal, hanem alsóbbrendű szolgálatok teljesítésére alkalmazottak foglalkoztatásával végezteti, — vagy maga végzi. Nem tesz észrevételt a rendelet az ellen, ha e szabályok a gyakorlati élet követelményeinek megfelelő méltányossággal érvényesítették és nem tétetnek megtorló eljárás tárgyává oly esetek, amikben a záróra előtt érkező vendégeknek zárt ajtók mögötti kiszolgálása a záróra után néhány, de legfeljebb tíz perccel nyer befejezést, azaz az üzlettulajdonos jóhiszeműsége nyilvánvaló.

Figyelmeztetjük érdekelt borbély és fodrászüzletek tulajdonosokat, hogy fenti rendelkezést pontosan tartsák be, mert azt a rendőrség szigoruan ellenőrzi és a rendelkezés megszegői ellen, minden esetben eljárást indít.

**Keddtől nagyobb lesz
a Független Ujság,
de a lap ára a régi marad**

Régi és kedves vágya válik valóra a Független Ujság szerkesztőségének és kiadóhivatalának azzal, hogy kedd reggeltől kezdve lényegesen felemeljük lapunk terjedelmét, anélkül azonban, hogy a jelenlegi előfizetési és példányonkénti árat megváltoztatnánk. Hűséges és egyre szaporodó olvasóközönségünk elbírálására bízzuk, milyen horribilis anyagi áldozatot jelent az számkra, ha a mai rettenetesen rossz gazdasági viszonyok között bővítjük és modernizáljuk a Tiszántúl egyetlen igazi, tántoríthatatlanul ellenzéki napilapját, a Független Ujságot. Anélkül, hogy dicsekedni akarnánk, újból felemelt fővel, büszkén állítjuk meg azt a köz tudomású tény, hogy a Független Ujságot soha nem vezette és ma sem vezeti járószalagján sem politikai párt, sem kartell, sem másféle gazdasági érdekelttség. A mi közünket nem fogja senki, amikor tollat veszünk a kezünkbe, mindig csak azt írjuk le, amit a szívünk parancsol, amit hazánk és városunk érdeke legjobb meggyőződésünk szerint diktál. A Független Ujság nem kér és nem kap sehonnán sem szubvenciót, sem sápot, sem másfajta nyílt vagy burkolt anyagi támogatást, mert a Független Ujság a Tiszántúl ellenzéki polgárságának nemzeti alapon álló igazi független lapja s éppen ezért a körülményekhez képest mindig a legnyíltabban, a leghatározottabban szállhatunk sikerra a dolgozó polgárság érdekeiért és a tiszta kossuthi demokráciáért. Fenyegetés, támadás, öklörzés sohasem tántoríthat el minket az igazi útról, mert a mi erőnk a közönségünk szeretetében és ragaszkodásában rejlik s ezt a szeretetet, ragaszkodást semmivel sem tudjuk ékeesebben szólón meghálálni, mint azzal, hogy keddtől kezdve még nagyobb, még jobb lapot adunk és a tágasabb területen még lendülte sebb munkával szolgáljuk eszményeinket.

Ma a fillérek uralmának korszakát éljük gazdasági tekintetben. A dolgozó polgárság, a mi igazi közönségünk, kétségbeesett harcot folytat a mindennapi kenyérért és háztartásában minden fillerre nélkülözhetetlen szüksége van. Éppen

ezért döntöttünk úgy, hogy lapunk terjedelmének bővítését nem szabad felhasználnunk áremelésre, mert bizton hisszük azt, hogy nagyobb kiadásainkat olvasóközönségünk még nagyobb mértékben meg nyilvánuló támogatása téríti meg.

Édes Szüleim!
Tudom, hogy sok
gondot okoz nektek a beira-
tis, mert bizony az sok ki-
adással jár. Éppen ezért is
met arra kérek Benneteket,
hogy iskola ruhát csakis
Grünfeld Adolf és Társától
a Kistemplomnál vegyettek
ahol esetleg társaimnak ta-
valy nagyon szép, jó és mégis
olcsó öltönyöket és teli-
kat vásároltak.
Kézcsókkal
Béla

Maruha
rrása
háza

os azt nem
em alsóbb-
alkalma-
gezteti, —
szrevélt a
ok a gya-
megfelelő
lék és nem
nyává oly
t érkezett
éti kiszol-
de legfel-
st, azaz az
nyilván-

orbély és
hogy fenti
be, mert
mörzi és a
a, minden

ad

gy lapunk
em szabad
re, mert
ogv na-
közönsé-
kben meg-
riti meg,

ta-
égis
m-

kat
zila

Hamistanuzási per egy láda narancs bonyodalmás ügyéből

Klein Márton miskolci kereskedelmi utazót Schwarz Salamon miskolci kereskedő azzal bizta még 1932. május 5-én, hogy Budapesten, a Bárdi Kálmán déligyümölcs-kereskedő cégnél részére 10 láda narancsot vásároljon. Klein fel is utazott Budapestre, de nem Bárdihoz, hanem Segall Náthán déligyümölcskereskedőhöz ment és itt vette meg a narancsot.

Megbizója a megbizáskor kétszáz pengőt adott át Kleinnek a gyümölcs vételárul. Klein azonban egy régebbi üzletből kifolyólag még 168 pengőt követelt Segall Náthánon és ezt akarván most rajta megbizója bőrén át bevasalni, ide ment és itt bonyolította le a rábizott üzletet.

A 10 láda narancs Segallnál 200 pengő helyett pont 368 pengőbe került. A narancsot átvette Klein és az átvételi elismervényre ráhámisította a Schwarz nevére.

Schwarz át is vette a narancsot, azonban mikor Segall a még fennálló 168 pengőt követelte, nem volt hajlandó fizetni. Segall beperelte.

A bíróság előtt Klein mint tanu szerepelt és azt vallotta, hogy nem megbizásból, hanem a saját céljaira vette a narancsot Segallnál. — Erre meg is esküdött. A nyomozás során azonban kiderült a vallomás ellenkezője és a derék Klein a törvényszéki tárgyaláson most már az esküvel megerősített vallomást is visszavonta.

Mindezek alapján eljárás indult ellene hamis tanuzás és csalás bűntette miatt. A törvényszék annak idején mindkettőben bűnösnek mondta ki és elítélte 7 havi fogházra, valamint 50 pengő pénzbüntetésre. Klein sokallotta a büntetést és megfelebbezte az ítéletet. A debreceni tábla szombaton tárgyalta a leleményes kereskedelmi utazó ügyét és valóban megsemmisítette a törvényszék ítéletét. E helyett azonban 10 havi fogházra ítélte a buzgó megbizottat, aki most szintén megfelebbezte az ítéletet.

MEGNYILTI!

PIAC 55. ALATT
Hungária épület

**NŐI DIVAT
ÁRÚHÁZ**
Dus választék!

**Női kabát, ruhák és
bundák.**
Olcsó árak!

Néhány szó a református tanítóválasztáshoz a debreceniek védelmében

Fenti címmel „Presbiter” aláírással igen megszívlelendő cikk jelent meg az egyik helybeli lapban, melyben a cikkíró felhívja a jelölő iskolaszék, valamint a választó presbitérium figyelmét a jelölésnél és a választásnál követendő eljárásra.

A közlemény többek között rámutat arra, hogy a vidék — amint azt a mult évek tapasztalatai megmutatták — teljesen elzárja a debreceni állásnélküli tanítókat a vidéken való elhelyezkedéstől, mert a vidéknek is megvannak a maga szülöttei a tanítói állásokra. És ebben teljesen igazok is van. Ugyanazt a példát kell tehát Debrecennek is követnie és a most betöltendő állásokra csak debreceni születésű tanítókat kell megválasztani. Ez a vidék eljárásával szemben természetes és igazságos is.

Nem tudjuk tehát feltételezni a nemes presbitériumról, hogy addig, míg egyetlen debreceni fiú is két-

METEOR CSILLÁR
RÉSZLETRE VEZET **ÁRJEGYZÉK**
IS ADUNK **INGYEN**
FERENC JÓZSEF ÚT 9. BIKÁ MELLETT

ségbeesve állás nélkül vergődik itthon, más idegenből idehozott, vagy már állásban levőkkel töltene be a már megüresedett állásokat. De nemcsak a tanítói választásoknál, hanem a városi hivataloknál és intézményeknél betöltendő állásoknál is az illetékeseknek ugyanezt a példát kell követniök. Szomorúan tapasztaltuk ugyanis a multban, hogy Debrecen város polgárainak és tisztviselőinek gyermekei az állásokbetöltésénél idegen pályázókkal szemben majdnem mindig mel-

lőztettek.
Hóna alá kell tehát nyulni minden vonalon a debreceni állásnélküli fiúnak s idegenekkel szemben úgy a városnál, mint a tanítói választásoknál ezután mindig csak debreceni fiúkat kell állásba juttatni. Ezt kéri, ezt reméli és ezt várja a debreceni református egyház minden tagja és a város polgársága, valamint az állástalan fiatalok is az illetékesektől, mert ez a helyzet és ez az igazság.

Figyelő polgár.

**Aki a bécsi Burgban
Ferenc Ferdinándnak magyarázta
az intarziakészítés titkait...**

Beszélgetés a magyar ipar egyik utolsó mohikánjáról, aki gyalog járta be féle Európát

Barátságos, szelíd, régi bolthajtásos, műhely. A friss gyaluforgács úgy bodorodik a földön a gyalupad körül, mint kinn az őszi esedő felhők a debreceni ég kimélyülő kékjén. A halott fenyők, kesernvés illata envv és festék szagával keveredik, úgy érzem, mintha súlyos évtizedekkel lép-

tem volna vissza az időben. A muzeum céhládáinak kulcsát még a céhmester éjjel a párnája alatt őrzi és a szabaduló legények remeken törik a fejüket. A gép, a lelketlen csinálmány még nem tört be a jó céhbéli iparos életébe.

A mester kis, nagybajszú ember.

Szívós, inas, eres, mint a fa, amelynek minden csinját-binját ismeri. Ugy vetődtem be hozzá csak véletlenül és meglep, hogy olyan ismerős itt nála minden, a mester maga is. Valahol talán Jókai vagy Krudy valamelyik regényében találkoztam már vele. Vannak ismerőseink, akik örökre idegenek maradnak számunkra és vannak idegenek, akik első látásra átváltoznak régi ismerősökké. Itt ilyen régi ismeretségről beszél minden. A szorítóba fogott nyers fenyődeszkák tetején egy remekül megoldozott hedűhát fekszik.

— Hm, — gondolom, — egy ember, aki hegedűt csinál. Hát nem bolondság az ilyesmi ma?

A mester kitalálta a gondolatomat. — Bizony bolondság ez uram, — mondja — de hát az én időmben még nem volt az. Mikor a Burgban a faiburkolat intaziát csináltuk, akkor

VASÁRNAP ÉS HÉTFŐN UTOLJARA TEKINTHETI MEG A
VIGSZINHÁZ-MOZGÓ

MAGYAR MŰSORÁT:

I. EGGERTH MÁRTA ÉS JÁVOR PÁL
első diadalmas sikere

CSAK EGY KISLÁNY

II. VEREBES ERNŐ legvidámabb szerepe

Noszthy fiu esete Tóth Marival

III. B. EÖTVÖS JÓZSEF örökbecsű balladája

A megfagyott gyermek

Előadások fél 5—7—fél 10 Az első előadás mérséklt helyárakkal.

KEDD

KEDD

SCHNITZLERNAGY REGÉNYE

SZERELMESKEDÉS

MAGDA SCHNEIDER — PAUL HÖRBIGER — OLGA CSEHOVA
főszereplésével.

REFLEX
Kapcsolás

Olyan kapcsolási mód, mely a rádió készreállítását teszi lehetővé.

A reflexkapcsolású rádiók teljesítménye nagyobb, hangja erősebb és jobb, lading-kiégénylítése teljes.

A 342-es reflex-superkapcsolású, 303-as Orion-rádió vételére készült, állomástállító irányjelző műszerrel működik.

ORION
RADIO-303
SZEPTEMBER 5-ÉN KERÜL FORGALOMBA

Intézeti ruhák és bluzok, ruhaszövetek, csikos és fehér bluzvásznak. kötények, fehérnemű és ágynemű vásznak, paplanok, harisnyák, zsebkendők, — esőernyők, fehérnemű számok a

legolcsóbb árban

PETRIK KÁROLY

rőfős- és rövidáru üzletében

SZENT ANNA U. 5.

Telefon 12-44.

Telefon 12-44.

még nem volt bolondság.

Bécsi Burg, Kolbenz, orgonák, srammli-muzsika, fess tiszték a Ringen, szöke lányok és valamennyi Gréctben, — fut el hirtelen előttem a mult filmszalagja.

— Beszéljen mester, hogy is volt az a Burgban az intarziával?

Rágyujtunk és a füst két arabeszkjei lassan a Burg méltóságos vonalait rajzolják a fényförgács illatával terhes műhely homályában. És a mester leteszi a gyalut és beszélni kezd. Tempósan, alaposan, mint régi, céhbéli iparoshoz illik. Egészen előlről kezdi a dolgot. Azt mondja csak így van értelme.

Egy kis inas legény lesz Késmárk nemes városában s elindul Bécs felé

Késmárkon vagyunk. Anno 1892. Most szabadul a mester. 50 forint jutalmat kap, elismerésül az asztaloság nemes mesterségében tanúsított szorgalmatosságáért. Most aztán el kell indulni, mint ahogy a nóta mondja:

„A pintli a kezembe!
Ugy megyek a herbergre!”

És a legényke elindul. Mert nem elég, hogy valaki mesterlegény. Még vándorolni kell. A tanulás keményebb része még hátra van. Bécsig 2 forint 40 krajcár az utiköltség. A legénynek 24 krajcár minden vagyonra a jegy megváltása után. Kemény februári, hideg estelen érkezik Bécsbe. A nagy császárváros elremíti a batus emberkét. Egyedül van. A Duna zöldessárgán csuszott a havas partok között. A legényke, aki ime Landsmanná lett, vándorlólegény, egy padon aludt a Dunaparton. Február volt, vastag hó az uccákon. — Munka nincs. A bécsi mesterlegé-

nyek görbe szemmel néznek rá, mert nem tudja, mi az a szakszervezet.

Elkeseredve számolgatja a 24 krajcárt, mely végül is a következő arányban költődik el: egy „gollasch” 12 krajcár, krigl sör 5 krajcár. Még egy levelezőlapra is marad, nehogy elveszettnek gondolják otthon.

Amerre a kalapot viszi a szél...

Aztán érzi, hogy itt bizony hamar kitélt az esztendő. Jó lesz odébb menni egy házzal. De hová? Merre? A „blaue Duonau” partján ugyancsak füttyöl a szél. Eh, menjünk a szélllel. Felhajtja a kalapját. Lám merre viszi. Sodorja a Duna felé, majdnem ottmarad. Hát gyérünk a Duna mellett. Februárban, gyalog egy krajcár nélkül. Félig meg van fagyva, mire Klosterneuburgba ér. Hull a hó. De itt jó emberek vannak. A bakker jótartja a Landsmannat a városházán. Wanderbuchot kap, másnap úgy megy tovább. Nach Linz. Ezt írták a vándorkönyvbe. Tulln — falu, aztán Linz. A hó még mindig esik. De végre munka is akad. Heti 3 forint öten, koszt, kvártély, mintha az égből esne. De tavaszodik és a műhelyben azt mondják, hogy Tirolban is vannak olyan gazdag emberek, mint a Hortobágyon. Ezt meg kell nézni. Aztán meg itt Linzben van egy cseh legény, aki mindig csufolódik. Ennek elébb egy akkurátosat csattant a fejére egy gyalogatlan léccel, hadd tanulja meg, hogy magyarral nem lehet kukoricázni. Nőtt is a cseh fején akkora bök a figyelmeztetés után, mint a gombóc, amit a magyar „Landsmann” nem szeret, mert mindig azt főznek. Aztán 5 kemény nap gyalog és ott van Salzburg alatt. Tavasz van. Tirolai lányok szoknyáját fujja a szél és a „Landsmann” dalolva ballag Salzburg felé.

Hentesüzlet a „Fehér ló”-hoz

Hanem munka az nincs. A pénz is fogy. A salzburgi pad is olyan kemény fekvőhely tavasszal, mint a bécsi télen. Már csak 12 krajcár csörög a nadrágzsebben. Szinte kín a hentesüzlet kirakatát nézni. Micsoda fölséges szafaládék. Kétakkora, mint az otthoni. Drága lehet. De azért bemegy.

— Vier Heller — mondja a hentes.

A vándorlegény azt hiszi nem jól hall: Két krajcár párja. Vesz is hamar vagy négy párt és eszi vigan. Előbb gyanakodva. Hátha olcsó, de rossz legalább. A szafaládé azonban finom. Avval a 6 krajcárral csak vissza kell fordulni. Jó biz ez. — Nézi a cégtáblát. Nem is ügyelt rá az előbb. Szép fehér paripa ágaskodik rajta. Lómészárszék volt biz az a javából. De elég is lett a szafaládé nagy időre. Szinte nyertett tőle útközben. Furcsa volt bizony abban az időben a lómészárszék.

Jó is elmenni innen. Az Inn kéken locsog és Innsbruckban is tavasz van, sőt tán munka is akad. Hát akadt is. De össze mentek a fecskék és a Landsmann is felkerekedett. Svájcba akart menni. Gyalog, a Brenneren

Női kabátok olcsó árúitása megkezdődött
PIAC UCCA 40. SZÁM a Z U D V A R B A N.

Férfi szövet különlegességeim megérkeztek
SILBERSTEIN
Plac ucca 77. sz.

keresztül. Aztán St. Johann is ott van a Bernát hágón. Bemegy a klostorba.

Magyar szó a Szt. Bernát-hegyi monostorban

Nem engedik ám a barátok. Mi van, vihar, lavina, hegyomlás. Nem tudod te azt Landsmann. Sose jutsz át élve. És megszólal az egyik barát... magyarul, öreg ember. Alig töri már a magyar szót. És a vándorlegény kap egy ingyen vasúti jegyet. Avval megy a svájci határra. A Bodeni-tó körül ögyeleg, de hallja, hogy nehéz ám bejutni a Tell Wilmos országába.

Vissza is kergeti Szt. Gallen alatt a svájci csendőr. Négyszer egymásután. Nagyon mérges, hogy a Landsmann a munkakönyvet akarja elsűtni útleveél helyett. És ahol valamikor a „magyarok nyilaitól ments meg Uram”-t imádkoztak a jámbor Heribald együgyü testvérei, bizony onnan visszakullog a Landsmann. No a csendőr nem volt Heribald unokája annyi bizonyos. Másfelől azonban csak bejut Sveicba. Zürich, Bern, Genf. — Bozen — Triest. Már tél van újra. A Landsmann gyalog visszamegy Bécsbe. Van munka. Egy-két hónap mulva már 25 forint egy héten. A Hotel Palace akkor épül. A vándorlegény már munkavezető Ludvig Schmiéd-néi, aki „hóflife-ráns”. Egy párisi megrendelő citromfabútort akar, valami különös berakással.

100 korona borralaló, meg egy „Regalia Média”

A Landsmann megcsinálja. A párisi elviszi vacsorára, 100 korona borralalót nyom a markába és egy Regalia Médiaival kínálja meg. Ennek örül a Landsmann legjobban. Ferenc József is ilyet szívott. Aztán a Burgban folyik az építkezés. A Landsmann tudja az intarziát legjobban

Nur schön Herr Meister

Olyan szépek ezek a termek, mint a mesében. Szinte vétek itt lomolni. Magas létrán dolgozik. Sycomor, vastá, ében, mahagoni, kockák alakulnak szines arabeszkké a falburkolat felső szalagján. Barátságos arcú hatalmas bajszú férfi nézi érdeklődéssel a munkát. Civilben van. Még egy picit kopott is a cipősarka. Valami udvari ember lehet. Az arca olyan ismerős.

— No Herr Meister — kiált fel a létrán — hát aztán, hogy megy a munka?

És elbeszélgetnek szépen. A Landsmann elmagyarazza, mit hogy kell, mert a civil úr érdeklődik.

— Na ja so so — mondja mosolygva — nur schön Herr Meister. Meister.

Még aggódik is. Magas a létra, nehogy leessen róla a mester.

Barátságos ember. Olyan ismerős! Másnap újra bejön. Ezuttal uniformisban van. A mellén rendjelek. Egy frakkos úr van vele, meg egy katonatiszt. Most már bizony meg lehet ismerni. Keiserliche Hoheit Franz Ferdinand. 1912-öt írtak.

Princip Garrilo akkor iratkozott be a hatodikba. Az elemibe. És a trónörökös falberakást nézett a Burgba. Ősz volt és Strauss valcert járszott a cigány a kávéházak előtt a Ringen.

A mester elhallgat. Kint megnyulnak az árnyékok és bekusznak a műhely nyitott ajtaján. Egy ferde napugár szikrázva török szét az árnyékos ablakpárkányon.

Valaki petróleumlámpát hoz be. A Burg árnyéka semmibe málik.

A Bethlen uccai ház kapuja nyikorogva csapódik be utánam. Egy rikancs Hitlerrel ordít valamit. Bedugom a fülem és így nézem meg a korhadtt uccajóra szegezett firmát: Hubert Béla épület és bútortasztalos.

Szoboszlai Mata János.

Kötött matröz iskolaruhát,

férfi és női poulovert, kabátot és szvettert, ugyszintén kosztü-möt, ruhát mérték után készí-teszen

Kálmán Jánosné

divat kötött áru üzemében
PIAC UCCA 43. SZAM, I. EM. 2.
Svetits-palota.

Meghalt egy munkás, akinek a gép leszakította az egyik lábát

A debreceni sebészeti klinikára pénteken délután beszállították Veres Lajos 31 éves nyiracsádi lakost, akinek otthon, az olajgyárban egy gép leszakította a jobb lábát. A szerencsétlen embert megoperálták, azonban annyi vért vesztett, hogy már nem lehetett megmenteni az életnek és szombaton reggel meghalt. Ügyében az ügyészség elrendelte a nyomozást, hogy a haláláért kit terhel a felelősség.

— Debreceni színészkepző tanfolyam felhívása. Felkérem a tiszteletnövéndékeket, kik a tanfolyamra beiratkoztak, hogy szeptember 4-én, kedden délután 5 órára megjelenni szíveskedjenek. Új jelentkezők még beiratkozhatnak. Rákóczi u. 36. sz.

Tankönyvek

az összes iskolák részére

a **Szent István-Társulat**

most megnyitott fiókjában kaphatók, ahol taneszközök, füzetek és iskolaeszközök a legolcsóbb árak mellett beszerezhetőek. Szíves támogatását kérve, maradtunk

hazafias tisztelettel

Szent István-Társulat

könyv- és papirkereskedése

DEBRECEN, SZENT ANNA U. 10.

(Városi bérpalota.)

Igyekezzenek mielőbb öröklakást jegyezni a Piac u. társasházban

mert később nem válogathat.

Iroda: Piac ucca 22-24. sz. alatt az I. emeleti tanácsteremben. Előjegyzések, felvilágosítások délelőtt 9-1 óráig és délután 4-6 óráig

ISKOLARUHÁK

óriási választékban, legolcsóbban

Weisz Sándor

férfi-, fiu- és gyermekruha áruházában

Csapó ucca 10. sz.

Bevezette a női ruhaosztályt és hatalmas, modern áruházzá fejlődött a Magyar Ruháipar

Miért tért át a szabott-ár rendszerére ez a régi, tekintélyes és megbízható cég?

Nemcsak Debrecen, hanem az egész Tiszántúl kereskedelmi életének valóságos szenzációja az a nagyszabású átszervezési munkát, amellyel az eddig csupán férfi- és fiúruhát árusító Magyar Ruháipar nevű, jó hírű üzletet fővárosi nivójú és fővárosi arányú ruhanagyáruház-zá bővítették ki. A Bika épületében levő hatalmas üzlethelyiséget tökéletesen modernizálták és bevezették a női és leányka ruhák, kabátok és bundák árusítását is, még pedig olyan dús, pompásan felszerelt raktárral, amelyhez fogható nem sok van Magyarországon. Ezután tehát mindkét nembeli vásárlóközönség anyagi képességeihez és ízléséhez mérten teljesen kiruház-kodhat a Magyar Ruháipar nagyáruházában, amelynek üzleti politikája az marad, ami kezdettől fogva volt: nagyon jó, nagyon divatosat, nagyon olcsón! Az eddigi üzleti sikereit e jelszó érvényesítésének köszönhetően a Magyar Ruháipar és jóformán régi vevőgárdája unszolására határozta el magát arra, hogy a női konfekciót is bevezeti, mert férfivásárlói számtalan-szor figyelmeztették a Magyar Ruháipar tulajdonosát, hogy jó lenne, ha a vevőcsaládok nőtagjai is megtalálnák a ruhaszükségeiket ebben a közismerten szolid alapon vezetett, megbízható üzletben. Természetesen az üzlet átszervezése horribilis kiadásokkal járt, azonban a Magyar Ruháipar kitűnő tulajdonosa megéreztte, hogy semmi áldozat sem sok akkor, ha a vevőtársadalom érdekeit és kényelmét szolgálja. A leghatalmasabb külföldi és belföldi gyárakkal lépett összeköttetésbe és olyan grandiózus árukészletet szerzett be, amelyben a legszegényebb vevőtől a leggazdagabbig mindenki hamar megtalálhatja a megfelelő portékát. A legfinomabb és legkülönlegesebb szalonmodellektől kezdve a legszolidabb házi és iskolaruháig minden minőség, minden forma bőségesen képviselve van. A női osztályon ruhák, felöltők, kabátok, bundák, leányka és intézeti ruhák ezrével állnak a hölgyközönség rendelkezésére és ugyanígy a férfi-osztályon a kiváló háziszabóság mellett valódi angol és prima magyar szövetekből készült fiú- és férfiruhák, felöltők, átmeneti és télikabátok, lengyelbundák és városi bundák garmadája várja a vásárlóközönséget. Különös specialitása a legújabb debreceni nagyáru-

háznak az úgynevezett bőrkabátosztály, ahol magyar és külföldi bőrkabátkülönlegességek gyári raktára gyermek, fiú és felnőtt méretekben található.

Tegnap volt a nagyáruház átszervezett Magyar Ruháipar premierje és örömmel láttuk, hogy a közönség valósággal megrohanta az üzletet és az izléses kirakatokat is sokszázan bámulták. Munkatársunk beszélgetést folytatott Garai Miklóssal, a nagyáruház tulajdonosával, aki a következőket mondta számunkra:

— Kereskedelmi pályafutásom legszebb, legboldogabb napja ez, mert úgy látom, hogy a közönség teljes mértékben méltányolja a nagyszabású beruházásaimat. Meg kell mondanom, hogy az üzlet átszervezésével kapcsolatban egy igen nagyjelentőségű újítást vezettem be: a szabott árak rendszerét. Nyugateurópában már évtizedek óta diadalmasodott a szabott ár és Pesten, sőt a vidéken is a legnagyobb, legelőkelőbb cégek vagy már régebben áttértek, vagy most vannak áttérőben erre a szisztémára. A szabott ár egyformán védi a vevőt és a kereskedőt. A szabott ár végét szakítja az időrabló és idegromboló alkudozásoknak. Az alkudozó mellett ugyanis akármédig alkudozott a vevő, akármennyit engedett az árból a kereskedő, ha a vásárló a portékával eltávozott az üzletből, szíve belsejében mindig bizalmatlan maradt, mert mardosta a kétség: hátha mégis túlfizette az árut, hátha még olcsóbban meg lehetett volna kapni? A szabott ár rendszere gyökeresen megszünteti ezt a már-már balkániai piaci szokást, mert a kereskedő úgy kalkulál, hogy az áru beszerzési értékéhez csupán a legszerényebb polgári hasznót számítja fel, de abból aztán egy fillért sem enged. A vevő, ha tudja azt, hogy az üzlet megbízható, komoly, tisztességes vállalkozás, akkor nyugodt lélekkel léphet be vásárolni és semmi szüksége sem lesz a félórák hosszát tartó, gyakran megalázó és kínos húzavonásokra.

Az amerikai nagybácsi

A főnök az alkalmazottjához, aki előleget kér:

— Ha pénzre van szüksége, miért nem fordul inkább az amerikai nagybátyjához?
— De hiszen éppen őt akarom anyagiilag támogatni.

Miért vásárol az uri közönség

HAVAS HARISNYAHÁZBAN?

Mert mi a kiváló minőségeknél megmaradtunk csak az árakat vittük sokkal lejjebb

Néhány tájékoztató ár:

Iskola patent harisnya 1-es	0.30	Női matt hálóging himzett	4.40
cérna	0.80	milanéz	
Női matt harisnya finom	1.38	Férfi sporting csodás minőség	1.80
szálú			
Pok harisnya kis szövés	1.28	Férfi ing külön kemény gal	3.40
hibával		lérral	
Ajour nyilas matt harisnya	1.98	Gyermekzsebkendő színes	0.08
Férfi divat zokni ujdonság	0.46	széllel	
.	0.56	Női zsebkendő színes selymes batiszt	0.36
Férfi sport harisnya 1.10	0.88	Férfi zsebkendő komplett nagyság	0.28
Női divat kesztyű stulpnis	0.96	Női pullover őszi ujdonság	2.20
Női reform nadrág, schärmöz	1.10	Férfi nyakkendő ujdonságok	0.96
Női combiné, schärmöz 2.96	2.20		

ALKALMI VÉTELEINKBŐL!

Valódi habselyem női ruha ujdonságok	3.90, 5.90, 7.90, 9.80, 11.80
míg a készlet tart	
Női, férfi és bakfis ernyő-különlegességek	3.80, 4.50, 6.20, 7.90
míg a készlet tart	

Iskola és mindenféle gyagpu-svetter ujdonságok hihetetlen olcsó árakon!

Kirakatainkat okvetlen kérjük megtekinteni és erre a címre nagyon vigyázni sziveskedjen

HAVAS HARISNYAHÁZ

csak Bádogos ucca 1. szám alatt.

Gyászrovat

Özv. Loós Józsefné Mihalik Mária 66 éves korában elhunyt. Temetése — a Debrecenből Balmazújvárosra végzett szállítás után — vasárnap délután 2 órakor lesz a református egyház szertartása szerint a községi temetőben. A szállítást Fehértói temetkezési vállalata végzi.

Vass Sanyika 9. havában elhunyt. Temetését a Köztemetőben hétfőn délután három órakor Fehértói temetkezési vállalata végzi.

Bahonyszegi Sándor Máv. nyugdíjas 60 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután négy órakor lesz a Köztemető harmas terméből. Csurka „Kegelet” tem. vállalat rendezi.

Boldog emlékü jó férjem, **Szöke István** süttődetulajdonos temetésén megjelent kedves rokonainknak, jó barátainknak és ismerőseinknek szíves megjelenésükért, vigasztaló szavaikért és virágaikért hálás köszönetemet fejezem ki.

Özv. Szöke Istvánné és családja,
Csapó u. 76.

Kiss Sándor csizmadiamester 57 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 1/4 órakor lesz Köztemető díszravatalozójából. Lakás: Kút u. 66. Temetését Bartha vállalata végzi.

— A Tégláskerti Olvasókör műkedvelő ifjúsága szeptember 2-án, vasárnap délután 4 órai kezdettel a Kör helyiségében (Létai út 1.) nagyszabású műsoros délutánt rendez. Műsor után tánc. A zenét kifüggesztő 6 tagú cigányzenekar szolgáltatja.

Csak egyszer vásároljon

ROBUR cipőt

és biztos vagyok benne, hogy Ön aztán mindég azt fogja venni, mert meggyőződik róla, hogy a Robur cipő viselése kényelmes, kidolgozása elsőrangú, formája pompás! Szabott, jutányos árak. Takarékosagra is kiszolgálók. — Figyelmes kiszolgálás.

ROBUR

CIPŐÜZLET

Piac ucca 49.

Budapesti reklámvonatok tervei és olcsó utazások csalogatása ellen azonnal cselekednie kell a debreceni kereskedelemnek a maga védelmére

Ez idén sokkal több pénzt küldött a vidék a Szent István hétben Budapestre, mint tavaly — Nemcsak a debreceni, hanem a falusi vevőkört is fel akarja szívni a budapesti áruházak telhetetlen étvágya — Ne nemzeti jelző alatt, hanem őszintén és kedvezmények nélkül dolgozzék a budapesti propaganda

A debreceni üzletembernek, aki előtt nem közömbös a városának sorsa boldogulása, tanulságos valami elolvasni az 1934. évi Szent István hétről szóló tudósításokat. Persze a budapesti Szent István nap alkalmából. Tanulságos dolog ez, mert ugyanígy vesztett a vidék. Az az idegenforgalom ugyanis, amelyet nálunk csinálnak, csak egyoldalú, arról van szó ilyenkor csupán, hogy Budapest számára mit lehet kipróbálni a vidékből, hogy lehet megmozdítani azokat a pengőket, amelyeket a forgalom nélküli, nyomorgó vidéken összegyűjtött bevásárlásra bankban, vagy számláiban az, akinek még ez módjában van. Ezek a rejtegetett, zsugorgatott pengők aztán évente háromszor-négyszer lábrakelnek, vagy ha lehet többször is, hiszen a Szent István hét után lakberendezési kiállítás, vagy agancsverseny címén

gyakran nyílik meg kedvezményes utazásra alkalom, amikor a budapesti kereskedelem megpróbálja a kezét a megmaradt pengők után is. A vidéki ipartestületek, mint a debreceni is, az iparkamarák, mint a debreceni is, pedig hirdetik a vásár rendezése helyett is a kedvezményes utazást, noha velünk együtt az lenne a dolguk, hogy mindenáron küzdjenek a vidéki iparos és kereskedő érdekében a budapesti vásárlásnak a közönségre és a vidéki iparosra, kereskedőre ártalmas láza ellen. Pedig, hogy milyen kiszámított, milyen alaposan előkészített s tanulmányozott valami a vidék pénzének felcsalogatása a fővárosba, az világosan tűnik ki az ilyen nagy utazási alkalmakról szóló budapesti beszámolókból.

Nézzünk csak néhány ilyen nyilatkozatot az idei Szent István-hétről.

Az utolsó minőségű, főleg készruhákat kapkodta a vidék — mondja egy áru-csarnok

Az egyik nagyáruház így számol be a Szent István-hétről

— Már a hét elején elkezdődött a nagyobb forgalom, amely azután szombaton érte el a csúcspontját. Körülbelül huszonöt-harmincezer ember fordult meg szombaton és az ünnepet követő kedden az üzletben, tehát kétszer annyi, mint egy átlagos hétköznapon. A forgalom értéke pedig ugyanakkor mintegy negyvenszázalékos emelkedést mutatott az átlagossal szemben. A vidékiek még ma is csak a legfontosabb szükségleti cikkeket keresik, elsősorban a textil árut. Ruháimut vásárolnak, főleg készruhákat. In-

kább a nyári holmik közül a tavaszi kabátokat, amit természetesen, ilyenkor nyáron, alkalmi áron árusítunk.

A legnagyobb kelendőségnek a gyermekruházati cikkek örvendtek.

A gyermekek számára való holmit a legnehezebb körülmények között élők is megvásárolják. Itt is elsősorban

a kész gyermekruhák jönnek számításba, de sok intézeti keletyét megvásároltak előre. Ha egybevet-

jük, az egész forgalom körülbelül terjedelemben és tartalmilag is megfelelt a tavalyinak.

A közönség az olcsó minőségű, vagy legfeljebb a jobb közepes minőségű árut keresi, a drágább holmiknak nem igen akad vásárlójuk.

VAN, AKI TELIRE IS VÁSÁROL

Egy másik áruház: — Az idei Szent István-napi forgalom határozottan felülmulta a várakozásunkat. Nem hirdettünk ebből az alkalomból, külön vásárt se rendeztünk, mégis

a forgalom meghaladta a tavalyit.

Pedig éppen az ünnepet megelőző nap vasárnapra esett s ez a véletlen talán bizonyos fokig hátráltathatta is, hogy a vásárlókedv teljes egészében kibontakozzék. A vidékiek csak néhány napra jönnek fel a fővárosba, egy-két nappal csak az ünnep előtt és az ünnepet követő napon kilencven százalékuk már haza is ut-

Budapest reklámja állandó s mindig javuló eredményeket mutat — a vidék lenyűgözötten várja a halálos csapást

Elég e néhány nyilatkozat ahhoz, hogy lássuk: Budapest kereskedelme számára egyre jobb eredményeket ér el az állandó reklám, hogy selejtes, visszamaradt, ócska, hasznavehetetlen árujától a jó, naiv vidék számlájára sikerül az ilyen nagy utazási alkalmakkor megszabadulni a Budapest áruházának. De látni azt is, hogy állandó a törekvés a vidék nagy gyarmatosítási üzemének kifejlesztésére is. Igen figyelemreméltó, az egyik nagy budapesti áruház vezetőinek fel-tűnt, hogy „az idén már sokkal nagyobb mérvben keresték a finomabb, jobbminőségű holmit”. Tehát a szervezett propagandával sikerül új területekre is betörni az idegenforgalmi üzletnek s el lehetünk rá készülve, hogy jövőre annál nagyobb tüllel vertük rá magukat a budapesti áruházak a már behódolni kész területekre.

NEMZETI MUNKAHÉT A BUDAPESTI PROPAGANDA SZOLGALATÁBAN

Reklámjuk óriási méretű s egyre új és új eszközöket állít be a propagandába. A múlt évben új kedvezményes utazási, tehát eladási alkalmat teremtett a budapesti kereskedelem, hogy az egyik áruház minden Budapestre fellátogatott vidékinek a címe után egy bizonyos összeget fizetett a TESz számára. Hogy hány százezer címet sikerült így megszereznie az áruháznak, azt nem tudjuk, de mindenestre jogosulatlan előnyt jelent, hogyha a budapesti kereskedelem kiaknázhathatja a Társadalmi Egyesületek Szövetsége által rendezett ünnepi alkalmat s a Nemzeti Munkahét

Meglepően olcsó árak!

Frisch József

ékszerkészítő és javító

DEBRECEN, SZENT ANNA UCCA 8.
Mindennemű ékszerek nagy raktára.

zik. A vidékiek elsősorban ruházati cikkeket vásároltak, még pedig különösen méterárukat. Leginkább nyári mosó dolgokat, de voltak, akik már télire való anyagot is beszerettek.

A legkelendőbbek a készruhák — a tavalyival szemben határozott emelkedés a forgalomban.

— A Szent István-napi vásár még mindig érezteti a hatását. A vasúti kedvezmények csütörtökig szólnak, a vidékiek addig Pesten maradnak. A mi vásárlóközönségünk inkább a vidéki uriosztályból került ki, akiknek már magasabb igényeik vannak.

Feltűnő volt, hogy az idén már sokkal nagyobb mérvben keresték a finomabb, jobbminőségű holmit. A legkelendőbbek a kész ruhák voltak.

Ez érthető, miután a fehérműveket, harisnyákat a vidéken is megtalálják, a fővárosba inkább kiöltözödni jönnek. Sokan nem is egy ruhát vettek, hanem mindgyárt többet, vittek haza ajándékba is. Talán a nagy meleg is okozta, hogy csak nyári ruhákat vettek, még senki sem gondolt a téli beszerzésekre. De

az egész forgalom a tavalyival szemben határozott emelkedést mutatott,

különösen minőség tekintetében. A külföldi idegenforgalmat mi nem érezzük meg,

a külföldiek legtöbbször csak átutazó,

rövid ideig marad és már hazuról mindennel ellátja magát, itt legfeljebb öltészerűen vásárol néhány aprócsomagot. Sokkal inkább megérezzük azonban az idegenforgalomnak közvetve a hatását.

azonnal nem nemzeti többé, hanem csak budapesti munkahét, hogyha egyszer ilyen eszközzé engedi azt súlyosítani a TESz.

Nemzeti Munkavonat indul a budapesti kereskedelem és ipar reklámozására

A TESz-nek azok a tényezői, amelyek a nemzeti akciókra hivatott egyesületet a budapesti vásárlási propaganda szolgálatába állítják, újabb hatáson reklámot akarnak külföldről behozni. A terv az, hogy Nemzeti Munkavonatot állítanak be. A Nemzeti Munkavonatot azt jelenti, hogy néhány Cn típusú személykocsit átalakítanak oly módon, hogy belsejükben két méter szélességű standok volnának létesítendőek, valamint egy méter szélességű folyosó. Ezeket a kocsikat aztán megrakják budapesti nagykereskedők és gyárak árujával s ősszel és tavasszal végigbocsátják az országon, összesen 61 állomáson rendezve egy napos kiállítását.

A vidéki kereskedelem számára nem oltalom és nem érdekvédelem az, hogy ezeken a munkavonatokon nem lehet vásárolni, mert a munkavonat után jön a munkahét, vagy a főkötőkiallítás kedvezményes utazási alkalma s Budapest busásan leszedi a hasznot, amelynek felhajtását a munkavonat végezte el. Bizonyos az, hogy a budapesti kereskedelmi propaganda ismét egy új és hatásos eszközt kap, hogyha ugyan a tervet sikerül valóra váltani. Ebből a propagandából a vidéki kereskedő és iparos

Most jön igazán jól az a Takarékoság könyvecske

a szülők szeptemberi gondját egy csapásra elveti, mert

58 ÜZLETBEN mindent megvehet

Mégis csak egy helyen tartozik
Mégis csak egy helyen fizet

Takarékosság Kereskedelmi Részvénytársaságnál

Debrecen, Deák Ferenc ucca 6. sz.

(Sem a könyvecskéért, sem a bevásárlásnál nem fizet)

Őszi szezonnyitó áraink

Debrecen és vidéke szenzációja!

Szővetek, selymek:	Flanell, bársony:	Kötött és harisnyaárak:	Intézeti felszerelések:
DIVAT SZÖVET szép szolid mintákban . . . 1.20	TENNISZ FLANELL, kitűnő minőség alkalmi ára . . . 0.58 0.48	LÁNYKA SWETTER vagy oroszka csinos himzéssel 2-es szám . . . 2.90	FIU ING kiváló freskóból vagy panamából . . . 2.60
GYAPJU SZÖVET prima minőség sima színekben . . . 2.20 1.96	PYJAMA FLANELL gyönyörű divat mintákban . . . 1.30 0.78	LÁNYKA DIVATKABÁT finom gyapjuból kétsoros fazon . . . 5.60	FIU ALSÓNADRAG gombos, erős sefirből . . . 1.20
SOTTIS SZÖVET tiszta gyapjú divatos mintákban . . . 3.20 1.96	FEHÉRNEMŰ FLANELL műflór mintás, minden színben . . . 1.20 0.98	FIU SWETTER csinos fazonban, szép bordúrral 2-es szám . . . 3.60	FIU TIROLI NADRAG düfimből (u. n. ördög-bőr) 3-as szám . . . 2.20
ANGÓRA garantált tiszta gyapjú, szép színekben . . . 3.20 2.80	BÁRSONY FLANELL ruhára pazar, szép mintákban . . . 1.30 0.98	„JACKIE ÖLTÖNY több színben, 2-es szám . . . 4.20	LÁNYKASZOKNYAS TORNANADRAG fekete clothból, 1-es szám . . . 2.50
INTÉZETI RUHASZÖVET s. kék seviott dupla széles . . . 3.20 2.70	PONGYOLA FLANELL óriási választék új mintákban . . . 1.60 1.10	NŐI DIVATKABÁT szép divat színekben . . . 6.50 5.80	ISKOLAKÖTÉNY finom fekete páncél clothból 1-es szám . . . 1.50
GYAPJU CREPELLA duplaszéles, minden színben . . . 4.20 3.90	SZÖVET BARCHET egész priam minőség, izléses mintákban . . . 1.96 1.20	NŐI DIVATKABÁT finom gyapjuból 12.— . . . 9.80	INTÉZETI KÖTÉNY finom szürke clothból gló-irásos tason 70 cm. hosszú . . . 3.—
FIU RUHASZÖVET 140 cm. széles angolos kivitelben . . . 4.20 3.80	PIKE BARCHET gyermek ruhákra és kabátokra fehér és színes . . . 1.68 1.20	ISKOLA PATENT HARISNYA prima amerikai fonalból, 1-es szám . . . 0.32	LÁNYKA REFORM NADRAG, prima melé anyagból . . . 1.28
FÉRFI SZÖVET 140 cm. széles gyapjú kamgarn és seviott . . . 11.80 5.80	INTÉZETI CSIKOS KELME egész prima minőség . . . 1.40 0.98	INTÉZETI FLÓR-PATENT HARISNYA prima minőség 1-es szám . . . 0.80	KÉSZ PAPANLEPEDŐ zeimlis prima mosott sif-fonból . . . 5.90
KABÁTSZÖVET 140 cm. széles buklo szövésű és angol mintás . . . 5.90 3.60	CORD BÁRSONY egy-szerű és divatos ruha és pongyola mintákban . . . 2.90	GYERMEK MAGASSZÁRU SOKNI prima flór minőség, 3-as szám . . . 0.50	NAGY PARNAHUZAT kiváló mosott sifonból . . . 2.50
MINTÁS CREPE DE CHINE imprimé divat mintákban . . . 3.80 2.30	DUFTIN DIVAT BÁRSONY csodaszép új mintákban . . . 2.40	SELYEMHARISNYA finomszálú műselyemből . . . 1.40 1.25	KIS PARNAHUZAT zeimlis, gondos kidolgozással . . . 0.96
CREPE DE CHINE kitűnő minőség minden szín-árnyalatban . . . 2.80 2.40	MONTIR BÁRSONY prima minőség minden színben . . . 3.20 2.90	FLÓR HARISYA prima minőség . . . 1.38 0.96	KIVALÓ CLOTHPAP-LAN mindkét oldalán használható . . . 9.80
MAROCAIN egész nehéz minőség divat színekben . . . 3.90 3.60	RUHABÁRSONY 70 cm. széles prima köpfer hát-tal . . . 7.80 6.90	KÖTÖTT SPORT FIU ING selym színben . . . 1.80	INTÉZETI TAKARÓ teveszőr színben . . . 5.20

CSILLAG TESTVÉREK Piac és Simonffy u. sarok.

ki van zárva nemcsak azért, mert a drága propagandát forgalma nem bírja el, hanem, mert nincsen értelme, hogy Sopronban hirdessen a nemzeti munkarovat utján egy debreceni kereskedő vagy iparos. Ellenben dusan fog profitálni a vonat adta reklámlehetőségből a budapesti kereskedelem, amelynek központi fekvése lehetővé teszi, az olcsó utazási alkalmak kedvezményei megkönnyítik, hogy bemenjen hozzá a székesfehérvári vásárló is, a debreceni is.

A fájó a dologban csak az, hogy a budapesti propagandát itt is elrejti és álcázza a „nemzeti” szó. A vidék

A vidéki kereskedelem meghal, ha a falv. kból nem kárpótolja magát s nem igyekszik megvédeni közönségét

A vidék kereskedelmi pedig aléltan nézi, ez a szervezett és jól kiaknázott propaganda, mint rántja ki alóla a talajt s mint vágja el lassan azokat az éltető ereket is, amelyeken át a pénz befolyt a vidéki nagyobb gócpontok kereskedelmi vérkeringésébe a falvak lakóinak vásárlásai révén. Mert nemcsak a debreceni vásárlókat csalogatja a pesti áruház s gyöngye minőségű áruval drágábban szolgálja ki, mint a debreceni iparos és kereskedő, hanem elviszi a környékbeli idegenforgalmat is a nagyobb vidéki városokból. És ez a veszedelem egyáltalán nem olyan kicsi, hogy ölbetett kézzel lehetne nézni. Az idő a budapesti pro-

paganda számára dolgozik s minél későbbben ébred rá a cselekvés szükségességére a vidéki kereskedelem, annál súlyosabb lesz a helyzete s kevesebb a kilátás arra, hogy sikerrel vehesse fel a küzdelmet.

A vidéki kereskedőnek sürgősen meg kell győződnie, ha élni akar, arról, hogy azonnal munkába kell kezdenie vevőkörének megtartása érdekében és sürgősen ki kell találnia olyan új módokat és lehetőségeket, amelyek Debrecenhez közelebb kapcsolják a környék kisvárosainak és falvainak vásárlóit.

Sok utja-módja van ennek a küzdelemnek, de bizonyos, hogy bár-

melyiket is válassza ki elsőül megvalósítandónak a debreceni ipar és kereskedelem, jobban jár, mintha mintha megmarad a panasz és a feliratozás ósrégi s csődöt mondott módszerei mellett. Segíts magadon, az Isten is megsegít — ez legyen ennek a küzdelemnek az egyik jelszava. S a másik: kétszer annyi ér el, aki azonnal cselekszik.

— A debreceni szociáldemokrata pártszervezet ez évi szeptember hó 2-án, vasárnap délután 3 órakor a Vargakertben, Bán ucca 13. szám alatt (volt Közép ucca 15. Oláh János házának udvarán) községi beszélmoló-gyűlést tart. A gyűlés előadói: dr. Györki Imre országgyűlési képviselő, Gombosi Zoltán törvényhatósági bizottsági tag és Török Gábor.

Ne vegyen TELKET

mert a telek árának lefizetése mellett már kész új házat kap a Poroszlay ut 24. számú

családiház építkezésünkénél, ahol a 2—3 szobás modern, komfortos lakások építése már folyamatban van.

Minden lakás külön ház és önálló telek.

A vételár hátralékos részére a lakbérnek megfelelő kényelmes havi részlettel törleszthető kölcsönt szerzünk. — Felvilágosítás szerethető:

Tóth és Sebestyén r. t.

Fürdő ucca 2. sz. alatti irodájában, Margitfürdő mellett.

DEBRECENI EMBER DEBRECENBEN VÁSÁROLJON!

Olvassa el minden ember!

Debreceni ember, aki ebben a városban keresi kenyerét, szerezze be minden szükségletét Debrecenben. E város iparosai, kereskedői nem adják áruikat drágábban, mint a fővárosiak! Az itt felsorolt kereskedők, iparosok minőség és ár tekintetében is felveszik a versenyt a fővárossal

Antiquar könyvek állandó vétele és eladása, ugyanott üzleti könyvek, papír-árak és irászerzők legolcsóbb beszerzési helye Acél Antiquarium, Széchenyi u. 2.

Antalfy József könyv- és papírkereskedése Szent Anna. és Varga uccasorok összes iskolák tankönyvei kaphatók.

BALINT JÓZSEF asztalosmester BUTORRAKTÁRA CSAPO UCCA 67., a posta mellett.

Ifj. BAJKAI JÁNOS uriszabó HUNYADI UCCA 11. SZ.

Dr. BERTÓK LAJOS könyvkereskedése PIAC UCCA 4. SZÁM.

BODNAR MIHÁLYNÉ hölgyfodrász és kozmetikai intézete MIKLÓS U. 2. Elsőrendű kiszolgálás. — Olcsó árak.

BETEG és egészséges lábakra olcsón készítenek és javítják cipőket. BAKÓ, BURGONDIA UCCA 2. SZ.

DEUTSCH LAJOSNÁL Piac ucca 38. mindig frissen pörkölt kávé kapható.

IRÓGÉP használt és új DITTLER ANDRÁS HUNYADI UCCA 17. SZÁM ALATT

Dóró Lajos (Falusi Károly utóda) polgári és katonai cipész. Készít tiszta angol csizmákat olcsó áron. Csapó u. 41

Egeressy Gyula illatszertár és háztartási cikkek Hunyadi u. 21. Illatszerek, pipere szappanok, szepítő és májfolt elleni arckenőcsők.

FÜRDŐRUHA olcsón Excelsior Harisnyagyár bizománysánál LONDON JÓZSEF, PIAC U. 46. SZ.

Hálószobák, ebédlők konyhaberendezések legolcsóbban beszerezhetők Fenyvesi Bútoráruházban Kistemplombázár

FEUERMANN BERNÁT bőröndös -s bőrdíszműáru készítő PIAC UCCA 26-28. SZ. (Passage)

GAZDÁK ÉS IPAROSOK olcsó és jó öltönyöket, sapkákat csak FOGELNÉL kaphatnak CSAPO U. 15.

FRANK JÓZSEF és TESTVÉRE uriszabósága PIAC UCCA 46. SZÁM.

Ganofszy Lajos mezőgazdasági gép, motor- és autófelszerelési vállalat, Hunyadi 23. Tel. 11-58 Péti só bizományosa

KILÓ MARADÉKOK, selymek, mosóanyagok állandóan DÉGENFELD-TÉR, Tisza-palota

VIZVEZETÉK GYENES Debrecen Telefon: 19-37.

HORVÁTH SÁNDOR rádió, villamos-sági, műszerész cikkek szaküzlete és műhelye Hunyadi u. 22. Telefon 17-57.

HUNGÁRIA KÉZIMUNKAUZLET Piac ucca 14. Új kézimunkaanyagok és új előnyomda.

Izsák József rt. vegyészeti gyár. Magyarország legnagyobb festékkereskedelmi vállalata. Festék, háztartási és illatszerek országosan ismert legjobb bevásárlási helye. Debr. fiók Csapó 17.

ZALOGCÉDULÁT lejárta is, legmagasabb árért veszek. Mindennemű ingóságok vétele és eladása. Csapó u. 16.

BUTORAIT legjutányosabban KILLER cégnél vásárolhatja Piac ucca 68.

LUSZTIG ASZTALOSMESTER munkái elsőrendűek és olcsók.

ÉRTVÖS UCCA 37. SZ. Telefon 17 97.

LERCHNER ELEMÉR vízvezeték és díszműbádogosmester. Javításokat olcsón vállal. Batthyány u. 7. Tel. 23-12.

MŰVÉSZI FÉNYKÉPEKET LIENERTŐL, CSAPO UCCA 1. SZ. Fotocikkek, amatőr munkák!

Lipcsei Szőrmeház üzletét áthelyezte PIAC UCCA 59. SZÁM

Intim, olcsó, elegáns Márkus Karsai „János vitéz” vendéglője. Csapó u. 41. 30 fill. zóna, cigányzene, kitűnő borok

Legolcsóbban készít és javít ÉKSZERKEKET, MOSKOVITS SÁNDOR, PIAC UCCA 41. SZÁM.

NEULÄNDER ANDOR karosszéria és kocsigyára gyárt új kocsit és autók karosszériát. Erzsébet u. 28.

SODRONYÁGYBETÉTEK legjobb minőséget készít NEUMANN, PÉTERFIA UCCA 19.

NOVAK GYÖRGY kárpitos és díszítő munkákat olcsón vállal. BATHYÁNY UCCA 7. SZ. ALATT

Női és férfi divat, kötött, szövött árak, szabókellékek és rövidárak a legolcsóbb árban PETRIK KÁROLY rőtös és rövidárú üzletében, Szent Anna ucca 5.

Ha eladó ékszere, törtaranya, fogaranya vagy zálogcédulája van, bárkinél többet fizetnek. Pollák ékszerész, Piac u. 79.

CIPŐK, KALAPOK legolcsóbban RÉVESZ ZSIGMONDNÁL Püspöki palota, Hatvan ucca 1. szám.

TROPICÁL ÖLTÖNY . . . 7 P 50 f Budapesti férfiruhaáruházban Csapó 6.

ROSENBERG és HAMMER Piac ucca 8. Telefon 24-30. kerékpár, rádió, csillár, villanyserelés.

Sesztina Lajos vasnagykereskedése

Raktáron tart háztartási és egészségügyi cikkek, fürdőszobaberendezéseket.

AUTO, traktor, motorkerékpár és autogén hegesztést szakszerűen és olcsón készít SIPOS és RÉVI, Széchenyi ucca 34.

SUGÁR URISZABÓSÁGA Piac ucca 9. szám, elismerten elsőrangú és mégis olcsó.

VARRÓGÉPEK szakszerű javítását vállalja SCHENKENGEL IMRE PIAC U. 89.

SCHIFFER JÓZSEF üvegciszoló és tükörgyártási telepe SZÉCHENYI UCCA 42. SZ. ALATT

ELEGÁNS ÖLTÖNYÖK TARNÁL készülnek. — Olcsó fazonárak. SAS UCCA 4.

Szemüvegek és fényképezési cikkek Ungár József látszerész és fotószaküzlete SZÉCHENYI UCCA 1. szám. Amatőr munkák szakszerű kidolgozása

Mutassa meg ROSSZ FOGAT, műfogát VÁRY fogműtermébe. ROTHERMERE U 3. SZ

URIDIVAT, DIÁKSAPKA és egyenruházati cikkek legolcsóbban PIAC U. 56. Menetjegyiroda mellett.

WEISZ SÁNDOR férfi és női ruha áruházában CSAPO UCCA 10. SZÁM. Mindenkori legolcsóbban vásárolhat.

WERNER SÁNDOR uridivat, kalap, tropikál ing, nyakkendő üzlete PIAC UCCA 72. SZ.

de a Műasztalosok butorai vezetnek! • Király u. 4.

Pártközi határozat döntse el, hogy a város megválthassa a debreceni társasház építkezésére szolgáló új uccaterületet

Közérdek, hogy minél hamarabb megkezdődjön a monstruózus arányú építkezés

Miután a debreceni társasházak akcióvezetője megkérte a várostól az építési engedélyt, a legsürgősebb teendők elterelésére került egy igen nagy horderejű kérdésnek az eldöntése: Debrecen városának meg kell váltania a létesítendő új ucca területét. Itt mindjárt meg kell állapítani, hogy az új ucca megváltásának ügye nem tekinthető püspöki ügynek. A városi pártoknak össze kell fogniok annak megítélésében, hogy

a megváltást közérdek kívánja, mert a megváltás mielőbbi elhatározása siettetni a nagyszabású terv megvalósulását. Eppen ezért leghelyesebbnek tartjuk, ha Vay László báró főispán, aki az

ötlet felszínre kerülésének pillanatától kezdve a legnagyobb szeretettel fogadta a társasházak eszméjét, pártközi értekezletre hívja össze a városi pártokat, amelyek előreláthatóan átérzik a társasházak tervének városfejlesztési, általános gazdasági és szociális jelentőségét.

Városrendezési és városépítési szempontból a legteljesebb mértékben beilleszkedik az uccanyitás abba az életerős elgondolásba, amelyet éppen a város vezetősége állított fel programul, hogy t. i. szűnjön meg végre a perifériák falusias szétterpeszkedése és a város élete központosuljon azon a területen, ahol az életlehetőségek minden feltétele adva

van, ahol a közüzemek készen állanak és kiépítésükért nem kell új áldozatokat hozni. Ha pillanatnyilag áldozatnak is tűnik fel a megváltás, az áldozat csak látszólagos, mert a város a legrövidebb idő alatt bőségesen visszakapja a befektetést vízdíjban, a gáz és a villany árban s csatornadíjakban.

100 lakás és 100 üzlet fogyasztása rövid idő alatt teljesen visszatéríti a megváltási összeget

és a város annál könnyebben szánhatja el magát a látszólagos áldozatra, mert itt nincs szó új hálózatok építéséről, a csatornát, a vizet, a gázt, a villanyt csak be kell kapcsolni a meglévőbe és 200 új fogyasztó rögtön beáll a fizető üzletfelek táborába.

A megváltásról sürgősen dönteni kell, hogy minél előbb kezdetét vegye az építkezés, mert az épületeket még ebben az évben tető alá kell hozni, hogy május elsején átadhassák a lakóknak s a kereskedőknek, a munkanélküliek tömegét minél előbb munkához kell juttatni, — tehát gyors cselekvésre van szükség.

A VÁROS INTÉZKEDÉSEI
A társasházépítő Tóth és Sebestyén-

cég beadványban kérte a várost, hogy az uccanyitás folytán a városi területhez eső 700 négyszögöl területet váltsa meg és az ár megállapítása érdekében egy szakértő bizottságot küldjön ki. A polgármester érdemi tárgyalás előtt felhívta a vállalkozót, hogy jelölje meg, mennyit kér a vállalkozó egy négyszögölért, egyben utasította a műszaki ügyosztályt, valamint a világítási vállalatot, számítsák ki és jelentsék be, mennyibe kerül a városnak a közművek bevezetése.

— A vér felfrissítése céljából — kiváltkép középkorú férfiaknak és nőknek — ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni. Világszerte rendelik az orvosok a valódi Ferenc József víz használatát, mert ez szabályozza a bélmozgást, előmozdítja a gyomormozgást, fokozza az anyagcserét, javítja a vérkeringést, megnyugtatja az idegeket, egészséges almot hoz és ezáltal új életet teremt.

Hegymegi Kiss Pál unokaöccse készítette a kisgazdapárt jogfosztó és reakciós választójogi tervezetét, amelyet Debrecen demokratikus programmal megválasztott képviselője vitt el a kormánypárt elnökének

A Független Kisgazdapárt péntek este nyilvánosságra hozta azt a választójogi tervezetet, amelyet — szemben az eddig nyilvánosságra került s apokrifnak mondott tervezetekkel —

nyíltan és teljes egészében magának tart.

Most még nehezebben érthető az a heves vita, amely a tervezet hitelessége fölött lezajlott: ez

a hivatalosan elismert tervezet ugyanis lényegében ugyanaz, mint amelyet apokrifnak mondtak.

A lényeg tehát nem változott. Kifejezésekben, sorrendben van némi eltérés az „apokrif” és a hivatalosan elfogadott tervezet között, de

az elgondolás és agykorlati kivétel feltűnően egy kézre vall.

Nyilvánvaló tehát, hogy az első tervezet sem minden alap nélkül akarták rákenni a Független Kisgazdapárra, hanem több tervezetnek kell lennie különböző fogalmazással, de lényegben ugyanazzal a szöveggel.

Ki csinálta ezeket a választójogi terveket, hogyan kerültek „illetékes hely”-re, ki vállalja értük a szerzőségeket — ezek a kérdések foglalkoztatták napokon keresztül az egész politikai világot és választás nélkül maradtak mind a mai napig, amikor az Uj Nemzedék című fővárosi lap abba a helyzetbe került, hogy bemutatathatja a szerzőt és eloszlathatja azt a homályt, amely a független kisgazdapárti tervezetek körül bonyolódik.

A tervezetet, mint feltétlenül biztos információk alapján megállapíthatjuk,

Albrecht Ferenc dr. budapesti ügyvéd készítette.

Albrecht Ferenc szerzőségét Eckhardt Tibor tegnap bizalmasan közölte a Független Kisgazdapárttal, melynek Albrecht egyik nagyon képzett, fontos szerepre váró vezetőtagja.

Albrecht Ferenc különben unokaöccse Hegymegi Kiss Pálnak.

Eckhardt még a nyár előtt

Hegymegi Kiss Pált kérte meg a választójogi tervezet előkészítésé-

re és hozzájárult ahhoz, hogy ezt a munkát Hegymegi Kiss Albrecht Ferenc bevonásával végezze el.

A tervezeteket ilyenformán Eckhardt tudtával Albrecht Ferenc készítette s mint alapos ember, mindjárt több tervezetet is készített: nyers indítvány, kodifikált javaslat és részletes megokolások formájában.

Ezeket a tervezeteket Eckhardt Tibor aláírása is szerepelt,

mert Eckhardt elutazása előtt tisztázta Hegymegivel az alapvető kérdéseket és előre aláírta azokat a leveleket, amelyeknek a kíséretében a készülő választójogi tervezeteket az illetékeseknek, így elsősorban Sztranyavszky Sándornak megküldötték. Más is kapott ilyen küldeményt, pártok, politikusok, akiken keresztül jutott azután a választójogi tervezet — a Kisgazdapárt szerint — idő előtt nyilvánosságra.

A Független Kisgazdapárt képviselői tagjai a tegnapi értekezleten nem éppen a legnagyobb elragadtatással halgatták Eckhardt Tibornak ezt a bejelentését.

Bemutatta Eckhardt azt a levelet is, amelyben Albrecht Ferenc vállalja a tervezet szerzőségét

és a párt úgy határozott, hogy ha szükségesnek látja, a szerző nevét és erről tanuskodó levelét nyilvánosságra is hozza.

Gazdák figyelmébe!

Gabonatisztítógép (selector) vetőmagtisztítására, — mérsékelt áron áll a gazdaközönség rendelkezésére a

Bertamalomban

Irinyi uccá 5.

Biztosítási csalás gyanúja miatt a rendőrségi fogdában felügyelet alá helyezték Madl Géza debreceni mozi-igazgatót

Néhány nappal ezelőtt a debreceni rendőrségre feljelentés érkezett, amelyben az Uránia és Apolló mozik igazgatóját, Madl Gézát biztosítási csalással vádolták meg. A feljelentés ügyében a rendőrség nyomozást indított, amelynek folyamán szombaton este Madl Gézát rendőri felügyelet alá helyezték és a fogdába kísérték.

A feljelentést a mozi egyik nemrégiben elbocsátott alkalmazottja tette meg az igazgató ellen. Az alkalmazottnak összetűzése támadt Paulovich Pállal, a mozi üzemvezetőjével s ebből keletkezett aztán a harag, ami végül is a feljelentés megtételére vezetett. Az történt ugyanis, hogy a volt alkalmazott leánya jegy nélkül ment a mozielőadásra, mire Paulovich felszólította, hogy távozzon el. Emiatt az apja felelősségre vonta Paulovichot, aki egyébként felettese volt és durva hangon követelte, hogy eresse be a leányát. Majd pedig erről az esetről jelentést tett Madl igazgatónak s közölte vele azt, hogy az üzemvezető ismerőseit ingyen engedi be a moziba.

Madl Géza igazgató meggyőződött arról, hogy ez a vád nem felel meg a valóságnak s emiatt elbocsátotta állásából alkalmazottját. Ezt követően futott be aztán az elbocsátott ember feljelentése biztosítási csalás címén Madl Géza és vizsgálócsalás címén Paulovich Pál ellen. A feljelentésben Madl Gézát azzal vádolták meg, hogy annak idején, amikor az Apolló moziban tűz keletkezett, Madl Géza a gépészekkel szándékosan megrongáltatta a vetítógépet, hogy ezáltal nagyobb összeget kapjon a biztosító társaságtól. Paulovich Pál ellen pedig azt a vádat emelte, hogy ismerőseit lebetételesen szabadjegyeket adt és

ezekért jogtalanul beszédi a húsz filléres vígjalmi díjat.

Az eljárás azonnal megindult, detektívek jelentek meg Paulovich Pál lakásán és a mozi irodájában, házkutatást tartottak, de semmi olyan adatot nem találtak, amely igazolta volna az üzemvezető ellen emelt vádat. A Madl Géza elleni feljelentés — amelyet különben aláírt a moziknak egy szintén nemrégiben elbocsátott alkalmazottja is — már sokkal nagyobb komplikációkat vont maga után. A rendőrség ugyanis azonnal kihallgatta a mozi-igazgatót, aki azonban a legerélyesebben tiltakozott a vád ellen. Kihallgatták az egyik gépészt is, aki azt állította, hogy az igazgató nem adott neki semmiféle megbízást a gépek megrongálására vonatkozólag.

A gépészt azonban vallomása után őrizetbe vették.

Szombaton délelőtt aztán kihallgatták a másik gépészt, aki viszont azt a vallomást tette, hogy a tüzeset után Madl Géza az Apolló géptermébe küldte őket azzal az utasítással, hogy végezzenek különféle eljárást a tűztől amúgy is megrongált gépen, hogy ne lehessen többet rajta forogni. Ezt a vallomást még a délelőtti folyamán elvérték a másik gépésznek, aki erre szintén visszavonta a multkorai vallomását és helybenhagyta társának előadását. A déli órákban, két napos őrizet után, a gépészt szabadon engedték.

Szombaton már maga Preineszberger Jenő dr. vizsgálóbíró vette kezébe a nyomozás irányítását és intézkedett, hogy Madl Gézát állítsák elő a kapitányságra. Egy detektív ment a mozi-

igazgatóért, akit éppen az Arany Bika kávéház terraszán talált. Felszólította, hogy kövesse és a moziigazgató azonnal engedelmességet a detektív felhívásának. Egész délután tartott a kihallgatása. Előbetárták a gépészek vallomását is, Madl Géza azonban továbbra is megmaradt tagadása mellett és arra hivatkozott, hogy az elbocsátott alkalmazott bosszújáról van szó. Kijelentette, hogy neki semmi értelme sem lett volna megrongáltatni a gépeket, hiszen nagyon alacsony összegben egyezett meg a biztosítótársasággal.

Kihallgatása után a rendőrség nem engedte szabadon a moziigazgatót, hanem felügyelet alá helyezte. Az egyik magáncellában tölti az éjszakát és Madl Géza már intézkedett is, hogy lakásáról ágyneműeket szállítsanak a fogdába.

A rendőrség egyébként szakértőkkel vizsgálta meg a mozigépet, amelyet már napokkal ezelőtt lefoglaltak, hogy valóban történt-e rajta utóagos rongálás. Állítólag a vizsgálat során máris találtak a gépben vattát, amivel a rongálást akarták előidézni. A nyomozás különben a legnagyobb éréllyel folyik tovább Madl Géza csalási ügyében.

— Az új egyetemi rektor hivatalban. A debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetem 1934-35. tanévi Rector Magnificus: dr. Tóth Lajos egyetemi nyilvános rendes tanár, felsőházi tag az egyetem kormányzatát 1934 szeptember hó 1-én átvette. A Rector Magnificus fogadó óráit hétköznaponként d. e. 12-1-ig tartja.

AZ UJ **ZET** száraz-elem

anódtelep és zseblámpaelem

chemical felépítése abszolút szilárd

A végsőkig regenerálódik!

SAV- ÉS SZALMIÁKMENTES!

Mindenütt saphatók!

KÖZGAZDASÁG

JAVULÓ ÁRAK
A GABONAPIACON

Határidőüzlet:

Búza: október 15.92, 91, 90, zárlat 15.90—91, március 16.95, 17.03, 02, 01, 04, 00 zárlat 17.00—01.

Rozs: október 12.60, 55, 53, 52, zárlat 12.52—53, március 13.60, 57, 55, 50, zárlat 13.49—50.

Tengeri: szeptember 11.35, 40, zárlat 11.33—40, május 10.62, 63, 70, 65, zárlat 10.65—67.

Készárúüzlet:

Búza: tiszai 77 kg. 16.20—16.40, 78 kg. 16.35—16.55, 79 kg. 16.50—16.70, 80 kg. 16.60—16.80, ftiszai 77 kg. 15.65—15.85, 78 kg. 15.80—16.00, 79 kg. 15.95—16.15, 80 kg. 16.05—16.25.

Rozs: pestv. 12.10—12.20, egyéb rozs 12.30—12.40, tak. árpa I. 13.20—13.50, tak. árpa II. 12.90—13.15, zab I. 11.85—12.10, zab II. 11.60—11.75, tengeri 11.35—11.45.

A készárúvásáron búza 5, rozs 10—30 fillérrel drágább, zab nem változott, tengeri 10 fillérrel drágább.

AUTO és motor-PNEUMATIKOK

a legjobb külföldi gyártmányokban garanciával,

AUTOALKATRÉSZEK

Összes olasz, francia és amerikai autókhoz,

FELSZERELÉSI CIKKEK

legolcsóbban!

NAGY JÓZSEF Budapest, VI. Andrássy ut 34

Tel. Aut. 221-97.

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál a következő bejelentések történtek:

Születések: Móri András kocsis, fiú; Ferenc. Molnár Gábor földmunkás, leány; Róza. Guta Sándor napszámos, fiú; Sándor. Tisza Kálmán lakatos, fiú; István és 2-törvénytelen újszülött.

Házasságok: Takács Gyula — Egri Margit. Kupora Sándor — Bakó Margit. Nagy Gábor — Fricsovski Valéria. Juhász János — Nagy Julia. Dobi Lajos — Németi Erzsébet. Nagy László — Szivós Eszter. Zakar István — Witt Margit. Kiss János — Rác Eszter.

Halálozás: Lente László ref., 2 hónap, Bellegelő 226.

MINDEN OLCSÓBB.

szent ANNA UCCAI

BÉKE ÁRÚHÁZBAN

Szövet

Selyem

Düftin

Flanell

Vászon

DEBRECENI EMBER DEBRECENBEN VÁSÁROLJON!

Olvassa el minden ember!

Debreceni ember, aki ebben a városban keresi kenyerét, szerezze be minden szükségletét Debrecenben. E város iparosai, kereskedői nem adják árúikat drágábban, mint a fővárosiak! Az itt felsorolt kereskedők, iparosok minőség és ár tekintetében is felveszik a versenyt a fővárossal

AKAR ÖN OLCSON, jól ruházkodni? Keresse fel CSILLAG uriszabóságát, KALVIN-TÉR 14.

Ha ön szép, elegáns ruhát akar csináltatni, úgy keresse fel FELLNER URIDIVAT SZABÓT Bethlen ucca 24. alatt.

AKASSZANAK FEL a nyakamnál, ha van olcsóbb fűszeres nálamnál. GROSZ, HATVAN UCCA 18. sz.

HAVAS FESTÉKÜZLET Kossuth u. 6. Márkás lakkok, festékek és háztartási cikkek legolcsóbban beszerezhetők.

AUTÓK, motorkerékpárok, Fiat-Balilla képviselő MŰSZAKI SZAKÜZLET HUNGÁRIA Rt. HUNYADI UCCA 11.

KISZELY FEHÉRNEMŰ IPAR üzemet

GAMBRINUS PASSAGE helyezte át. További szíves pártfogást kérem.

Ha elegánsan és szépen akar ruházkodni, úgy keresse fel CSAKI URISZABÓT Batthyány u. 13. — Saját szövetraktár.

BOR 40 fillér, 5 liter vételnél. Jóízű, nem savanyú. Pálinka legjobb, legolcsóbban D E N E S BORPINCE, CEGLED UCCA 22.

FRISCH JÓZSEF ékszerkészítő és javító, mindennemű ékszerek nagy rak-tára Meglehető olcsó árak. Szent Anna 5.

GASPAR JÓZSEF URIDIVATSZABÓ RAKÓCZI U. 24. a legkényesebb igényeket is kielégíti.

KOCSIKAT javít, alakít, fényez legolcsóbban G Y U L A Y kocsiagyártó, HATVAN UCCA 34.

ACS MIKLÓS

URISZABOSÁG
PIAC UCCA 47.

legdivatosabb izléses munka, olcsó árak
HASZNALT CIPŐIT kevés pénzért szakszerűen helyre hozza KOLA cipőüzem, Hatvan u. 4. Főpostával szemben

Szerény összegért kifogástalan jó munkát kap KRAUSZ DEZSŐ szabóműhelyében, Hatvan u. 4. Postával szemben. Javítás! Fordítás! Átalakítás!

HA OLCSON és divatosan akar RUHAZKODNI keresse fel KLEIN JENŐ uriszabóságát PIAC UCCA 30. SZ. Elsőrendű munka.

FÜRDŐFUZÓINK, strandmelltartóink kivételben, árban vezetnek KOMAROMYNE ÉS TÁRSA üzömműterme, KOSSUTH UCCA 11.

KOVÁCS LAJOS Miklós ucca 9. Telefon 11-70. Elektromotorok, villamossági gépek javítása.

NAGY GÁBOR bádógosmester SAS UCCA 3. Vállal mindenféle bádógos munkát olcsó áron

„POLOSKÁT”, svábogarat biztosan elpusztít a „Szektin” rovarirtószert. — 1 dob. ára P 1.20. Kapható JÓSA és JÓNA drogéria, KOSSUTH UCCA 6.

CIPŐT, csizmát szakszerűen, olcsón készít KATONA CIPESZMESTER HATVAN UCCA 43.

„KATÓ” HÖLGYFODRÁSZ és manikűrszalón, villany, vss- és víz-ondulálás. S A S U C C A 4. szám.

Kegyves sírkőrak tár

KASSAI ÚT 43. szám
vállal mindenféle temető munkát és sírboltok építését legolcsóbban.

BŐSKE hölgyfodrász szalonban hygienikus, előzetes kiszolgálás, olcsó árak, villanyondulálás garanciával BATTHYÁNY UCCA 10.

BORY IRÓGÉP RAKOSI JENŐ UCCA 5. Telefon 20-51.

SZOBAFESTÉST, MAZOLÁST legolcsóbban vállal

♦ NAGY MIHALY ♦ festőmester BETHLEN UCCA 22.

FÜGGÖNYEIT, ágyterítőit meghimezi, összeállítja olcsón, izlésesen NAGY GYULA MŰHIMZŐ Püspöki palota.

Ha GYORSFÉNYKÉPRE van szüksége keresse fel Oravszky vasuti fényképészet műtermét, Petőfi 12. nagyállomás előtt.

VIVEZETÉKET, gázt, csatornázást, fűrdőberendezéseket szolid árak mellett felelősséggel készítik PÁSZTOR KÁROLY Nyomató u. 16.

POMPOLA FERENC uridivat szabó-sága CSAPÓ 34. (udvar) a legjobbak között a legolcsóbb.

Rekamé ágyneműtartóval P 130.—
Egy rumbafotel P 35.—
3 drbmattac garantált afrikával P 24.—
Javítások jutányosan készülnek PRÉCZ Kárpitosnál, Simonffy u. 2. sz.

FÜSZER, valamint italárut jót olcsón LINDENFELDNÉL VÁSÁROLHAT, DÉGENFELD-TÉR 7.

MIKÓ LÁSZLÓ URIDIVATSZABÓ SIMONFFY U. 2/c. városi bérház aranyoklevéllel kitüntetve.

Tekintettel a nehéz gazdasági viszonyokra öltönyöket 15 pengőért készítek elsőrangú munkával.

REICH LAJOS uriszabó Hunyadi u. 8.

DRÓTKERITÉS-FONATOT és mákdarállót készítek nagyon olcsón ROTH lakatosmester, Hatvan ucca 41.

KOCSI KÁRPITOS javításokat, szakszerűen, olcsón, háznál is vállal. Hencserek állandóan készen. Kossuth u. 47.

Keresse fel SZENT ISTVÁN TARSULAT új és modern könyv- és papírkereskedését SZENT ANNA UCCA 10. SZAM

FÜGGÖNYÖK, TERITŐK, női fehérneműk mindenféle kézimunkák olcsón és szépen készülnek CSEREPES UCCA 12. sz. alatt. Gépjáruzás. — Gépendlízés.

REDÖNYÜZEM, BETHLEN U. 19. Lakását díszíti és legjobban megvédi szövött roletta készítményem. Előnyárak

TAKÁCS JÁNOS divatcipő, gyógybetétjei felülmúlhatatlanok

BATTHYÁNY UCCA 4. SZ. ALATT

RÁDIÓJÁT hosszuhullámra csak TÓTHNÁL SZERELTESSE Hatvan ucca 17. szám.

RÁDIÓJÁT olcsón, szakszerűen, jótállás mellett készítem, javítom és átalakítom. ULVECZKY PÉTER műszerész, rádiószerező, Deák Ferenc u. 6.

VAJKÓCZY FERENC kaptafakészítő PIAC U. 21. Kaptafák és sámfák legelőnyösebb beszerzési forrása.

RÁDIÓ elektrotechnikai laboratórium Csapó u. 103. Legolcsóbban javítja rádióját és mindenféle villanyos berendezését

NEUMANN NÁNDOR Debrecen legrégebbi festék és háztartási cikkek kereskedése

CSAPÓ UCCA 14. SZ., hol Takarékosági könyvecskére készpénz árban vásárolhat.

PUSKAMŰVES SKÓT Piac ucca 38. Minden e szakmába vágó munkákat legolcsóbban vállal.

MOST NÉZZE MEG, mit kap kilós árban a VÁR UCCA 2. szám alatt

RUHAZATI ARUDA SZÉKELY JÁNOS ÉS TÁRSA CEGLED UCCA 11.

AUTÓ, motorkerékpár gummik, új futófelületezései és javításai garanciával. TÓTH GUMMIÜZEM, Rákosi Jenő u. 5. Telefon 17-05.

WEISZ BERTALAN esték- és olajárak nagykereskedése. Állandóan nagy raktáron tart festéket, lakot, kocsikenőcs és mindennemű gazdasági cikket

BÉLYEGZŐ ÉS ZOMANCTABLA PAULO vésnök, Batthyány u. 2. Telefon: 13-65.

KÉKREFESTETT KIRAKAT

Városházával szemben, PIAC U. 29. — Árak beszélnek!

1 drb. fűrdődresszöv 08 fillér, 1 drb. zsebkendő 10 fillér, 1 drb. nyakkendő 28 fillér, 1 drb. matt harisnya 96 fillér, 1 drb. divat pullover 1.10 fillér, 1 drb. nehéz flottir törülköző, 98 fillér, 445 női és férfi fűrdődressz 1.88, 600 hibamentes mintás zokni 38 fillér, 1 drb. férfi zefiring 1.80 fillér.

NYILT-TÉR*

Értesítjük üzletfeleinket, hogy Darvas Miksa úrtól megbízásunkat visszavontuk, így nevezett részünkre semmiféle tevékenységet sem fejtethet ki.

Grosz és Révész,
Hunyadi ucca 21.

* E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

Tőketörlesztési jutalmat kapnak

azok a védett gazdák, akik banktartozásukra rendkívüli törlesztést teljesítenek

Budapest, szeptember 1. A gazdátartozások tárgyában kibocsátott 14,000—1933. M. E. számú rendelet értelmében olyan gazdaadósok, akiknek védett birtoka 1000 kat. holdnál nem nagyobb, pénzügyi tartozásukra teljesített rendkívüli tőketörlesztés esetében tőketörlesztési jutalmat, praemiumot kapnak, ennek összege minden 10 pengős törlesztés után 2 pengő, akkor, ha a

védett birtok a 10 kath. holdat meg nem haladja, vagy ha azt meg is haladja, de a kataszteri tiszta jövedelem 100 koronánál nem nagyobb, úgyszintén, ha a védett birtok csupán házasságlelek. Ennél nagyobb, de 100 kat. holdat meg nem haladó birtok esetében a tőketörlesztési jutalom összege 10 pengőnként 1.50 pengő, 100 kat. holdnál nagyobb birtok esetében pedig 10

pengőnként 1 pengő. A tőketörlesztési jutalom igénylésére és megtérítésére vonatkozó szabályokat most tette közzé a pénzügyminiszter a hivatalos lap vasárnap megjelent rendeletben. Ennek rendelkezése szerint a tőketörlesztési jutalmat az adósgazda annál a hitelező pénzügyintézetnél igényelheti, mellyel a soronkívüli tőketörlesztést teljesíti. A tényleges engedélyezés azonban a kamathozzájáruláshoz hasonlóan, a Pénzügyi Központ, illetve az OKH hatáskörébe tartozik. Ez a most kiadott rendelet részletesen felsorolja azokat az eseteket is, amelyekben tőketörlesztési jutalom nem jár.

**1 JÓ TANACS! Cseréljen ruhát!!
RUHACSERÉBEN, Sas u. 4.**
Kizárólag I-ső rendű gyapju-
szövetek nagy raktára.

hírek

**A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap
Szerkesztősége és kiadóhivatala:
Ferenc József út 49. Telefon:
32-12.**

Felelős szerkesztő: **Farkas Lajos.**
Előfizetési ár: egész évre 26—,
félévre 14—, negyedévre 7—,
egy óra 2.40 pengő. Külföldre
ennek a kétszerese. Egyes szám
ára hétköznap 10 fillér, vasár-
nap 20 fillér.

☉ Mindentudó ☉

**A polgármester fogad: Magánügyekben
hétfőn és csütörtökön délelőtt 11 órától
1 óráig, közügyekben kedd és péntek ki-
vételével minden nap délelőtt 11 órától 1
óráig.**

**Mentők, tűzoltók, telefon: 04.
A rendőrség telefonszáma: 20-45.**

Vezényel ifj. Abrányi Emil és Erőss
István, énekel Kalmár Pál. — 7.00:
„Minden másképp van.” Zagon István
csevegése. — 7.35: Zenés részletek
Lehár: „A mosoly országa” c. film-
operettjéből. — Főszereplő: Tauber
Richárd. — 8.10: Cs. Aczél Ilona és
Rajnay Gábor előadástje. — 9.00:
Hírek, sport- és lövészversenyeredmények.
— 9.30: Végli Sándor hegedű zongora-
kísérettel. — 10.15: Közvetítés a
Pátria-kávéházából. Rigó Jancsi és ci-
gányzenekara muzsikál. — 11.20: Köz-
vetítés a Keszev-étteremből. A Bach-
mann Szalonkvintett műsora.

HÉTFŐ, szeptember 3.

6.45: Torna. — Hanglemezek. —
10.00: Mereskovszki (felolvasás). —
10.40: Orosz költők (felolvasás). —
12.00: Déli harangzó az Egyetemi
templomból, időjárásjelentés. — 12.05:
Dénes József és cigányzenekara. —
1.30: Zöldessy Mária zongorázik, Hol-
lay Béla énekel zongorakísérettel. —
4.00: A rádió diákkézfőnöke. Főkadá-
szokkal a Keleti tengeren. — 5.00: A
fogbetegségek és azok megelőzése. Dr.
Országh Nándor előadása. — 5.30:
Közvetítés a margitszigeti Palatinus
Hotelből. Berend Endre szalon- és
jazz-zenekarának műsora. — 6.30: 1.
Különös párbaj, 2. Lábnyomok a ho-
mokban. Nadányi Zoltán elbeszélései.
— 7.00: Lugossy István tárogatózik
zongorakísérettel. — 7.35: Tartós or-
szághatárok. Dr. Cholnoky Jenő egye-
temi tanár előadása. — 8.10: A Buda-
pesti III. ker. Törekvő Dalkör. Vezé-
nyel Rezik Béla. — 8.55: Hírek. —

ARAK:

Bársony ba-
rettek . . . 3.50-től
Fiz kalapok . 2.50-től
Nyulszőr ka-
lapok . . . 5.—től
Velur kala-
pok 8.—től
Soleil kalapok 7.—től

Szent Anna 5.

— A Debreceni Zsidó Diákinterna-
tus új évfolyama. Nyolcadik évét
nyitja meg ma a dr. Kardos László
reálgimn. tanár vezetése alatt álló,
kormányhatóságilag engedélyezett
Debreceni Zsidó Diákinternátus. Je-
lentkezés szeptember 1-től Nem-
zetőr u. 6. sz. alatt. Telefon 10-70.
Prospektus díjtalan.

— Mindenféle lakatos munkákat
szakszerűen készít, javít, autogén-
hegesztést vállalt Horváth Ferenc
műszaki üzeme, Degenfeld tér 2. sz.
Telefon: 16-51.

— Szüreti multság a nyilastelepi „Kul-
túrházban”. A nyilastelepi Ref. Olvasókö-
r vigalmi gárdája szeptember 2-án, vasár-
este 8 órai kezdettel nagyszabású szüreti
multságot rendez a Kultúrház nagyter-
mében hajnalig tartó táncot. A fiatal
gárda nagy ambícióval készül az első
szüreti bájára. Lesz szépség, ügyesség és
lopverseny, amik igen értékes díjakkal
lesznek jutalmazva. Mindenkit szívesen
lát a rendezőség.

— Leveles Irén okleveles nyelv-
tanárnő londoni és párisi tanulmány-
útjáról hazaérkezve angol, francia és
német nyelvtanítását ismét meg-
kezdte. Piac ucca 49., II. emelet.

— Felhívás a háztulajdonosokhoz! A
Debreceni Háztulajdonosok Egyesülete
szept. hó 2-án d. e. 11 órakor a Csóna-
kázó-tó vendéglőjében burkolási értekez-
letet tart, melyre a homokkerti, boldog-
kerti, tégláskerti és vargaskerti háztulaj-
donosokat a házgyogyon egyéb ügyeinek
megbeszélése végett is meghívja az el-
nökség.

— **HALACSY MARGIT** áll.
kép. okl. zongoratanár zongoratanfolya-
mára a beiratások megkezdődtek.
Kossuth u. 36.

— A statucquo izr. elemi iskolá-
ban szeptember 5., 6. és 7-én délelőtt
8-12 óráig lesznek a beiratások az
iskola földszinti termeiben, bejárat a
Simonffy uccai kapun.

— **Vízvezeték, gázvezeték, fürdő-
berendezések** részletre is. Fülöp,
Csapó ucca 3. Telefon: 29-17.

Megérkeztek az őszi idény összes kabát,
kostüm és ruhaszövet újdonságai. A külföldi
és hazai gyárak — izléssel összeválogatott —
legszebb anyagai a fővárosi áruházak nivóján
álló hatalmas választékban és azokat vétel-
kötelezettség nélkül készséggel bemutatja a

KLEIN DIVATHÁZ

előbb Ecker, Klein, Sugár.

IDŐJÓSLÁS:

Élénk szél, sok helyen újabb eső és zi-
vatar, a hőmérséklet alig változik.

A BUDAPESTI RÁDIO MÜSORA

VASARNAP, szeptember 2.

9.15: Hírek. — 10.00-10.55: Refor-
mátus istentisztelet a Kálvintéri temp-
lomból. Prédikál Viktor János dr.,
Budapest belső lipót-terésvárosi lelki-
pásztor. — 11.00-12.15: Egyházi zene
és szentbeszéd közvetítése Szombat-
helyről, a domokosrendiek templomá-
ból. Szentbeszédet mond P. Badalik
Bertalan, a domokosrend osztrák-
magyar rendtartományának főnöke. —
12.20-12.30: Időjelzés, időjárás- és
vízállásjelentés. — 12.30: A m. kir.
Operaház tagjaiból alakult zenekar.
Vezényel Rajter Lajos. — Szünetben:
„Rádiókrónika.” Elmondja Papp Jenő.
— 2.15: Hanglemezek. — 3.00: Pjko-
vich József dr.: „Az aszály és a zöld-
mező.” — 3.45: Kárpáth Zoltán dr. ma-
gyar nótákat zongorázik. — 4.30: „Szó-
lásmagyarzatok.” Horváthi Endre dr.
előadása. (Közművelődési előadássoro-
zat.) — 5.00: Félégyházi nap. Közve-
títés Kiskunfélegyházáról. Összeállít-
totta Paulini Béla. Beszélő Dallos
Sándor. — 5.50: Az Ostende szalon- és
jazz-zenekar műsorának közvetítése.

9.15: A m. kir. Operaház tagjaiból ala-
kult zenekar. Vezényel Rékai Nándor.
— Közreműködik Budanovits Mária
(ének). — 10.40: Időjárásjelentés. —
10.45: Közvetítés a Dunapalota szálló-
ból. Bura Sándor és cigányzenekara
muzsikál.

— **M. NEMETH ANNA** áll. ok-
leveles zongoratanárnő tanításait
megkezdte, Piac ucca 43.

— **Jakabfi Magda** okleveles zongoratanárnő szeptember 4-én meg-
kezdte a tanítást. Püspöki palota. Te-
lefon: 14-73.

— **Kinevezés.** A földművelésügyi mi-
niszter Piacsek András gazdasági fel-
ügyelőt, a kiváló állattenyésztési szakér-
tőt, aki eddig a debreceni és hajdúmezei
gazdasági felügyelőségénél teljesített szol-
gálatot és aki Debrecen állattenyésztésé-
nek fejlesztésében igen értékes munkát
fejtett ki és szép eredményeket ért el,
a földművelésügyi minisztérium állate-
nyésztési osztályába nevezte ki. A kine-
vezés nagy elismerése a fiatal tisztviselő
értékének és munkásságának.

— **A tisztántúli ifjúsági front** szeptem-
ber hó 2-án, vasárnap délelőtt 10
órákor egyesületi helyiségében gyű-
lést tart, melyre tagjait meghívja.

— Iskolakönyvek, bármelyik isko-
lába beszerezhető. Használt, jókar-
ban levő tankönyveket félárban vá-
sárolhat Antalffy József könyv- és
papírárú üzletében.

A **Bikur-Cholim** Egyesület által a
Bethlen u. 14. sz. a. rendezendő fő-
ünnepi istentiszteletre szóló ima-
székjegyek Spitzer Hermann nyom-
dájában válthatók (Halköz 4.). El-
nökség.

— **Mérnökök** ezrei állandóan kutatnak,
dolgoznak a technikai haladásért azzal
a céllal, hogy olcsóbbá és kényelme-
sebbé tegyék az ember életét. A rádió-
technikában sincs megállás. A most
forgalomba kerülő rádiókészülékek új
szerkezeti elv szerint, az úgynevezett
reflex kapcsolással készülnek. A reflex
kapcsolás ugyan több és drágább anyag
felhasználását teszi szükségessé, de ez-
zel lehetővé vált a rádiócső kétszeres
kiszámlálása. Ennek folytán a reflex-
kapcsolású rádiók teljesítménye na-
gyobb és jobb, mint a hasonló cső-
számú, más rendszerű rádióké. Három
hullámsávon, teljes fadingskiégényelíté-
ssel dolgozik és állomásbeállító, árnyék-
jelző műszerrel van ellátva. Bárki meg-
győződhet erről, ha megfigyeli a
reflex-kapcsolású 303-as Orion rádió
teljesítményét és hangtisztaságát. Min-
den Orion rádiókereskedő készséggel
szolgál az érdeklődőknek szaktanácsal
és felvilágosítással.

— A helyettes polgármester tovább ve-
zei hivatalát. Azzal kapcsolatban, hogy
a főispán dr. Vargha Elemér h. polgar-
mestert bízta meg a polgármesteri tes-
tök ideiglenes ellátásával, az a hír ter-
jedt el, hogy saját hivatalát másra ru-
háta át. Ez nem felel meg a valóságnak,
mert dr. Vargha Elemér saját hivatalát
változatlanul tovább vezeti, csupán annyi
változás történt, hogy ügyosztályában
felhatalmazta dr. Csóka László és dr. Ba-
logh Sándor tb. tanácsnokokat, hogy ki-
sebb ügyeket kiadmányozzanak.

REVI OLCÓ VENDEGLŐJE

és külön éttermei
HATVAN UCCA VÉGEN
Kiszállomással szemben.

— **A női felső kereskedelmi isko-
lába** beiratkozni 6-án és 7-én 9-12
óráig, addig naponként 10-12 óráig
lehet. A havonként is fizethető évi
tandíj 162.— P. Jó előmenetelű és
szegénysorsú tanulók kedvezményt
(a tandíj 48.— P-ig csökkenő), a se-
gítő egyesülettől pedig ingyen tan-
könyveket kapnak.

— **Ha Budapestre utazol, Park-
szállóra szállj,** mert téged ott fillé-
rekért cigányzenés kávéház, jó kony-
ha és üdítő vár.

Vasárnap:
Közkívánatra! „**RAKÓCZI IN-DULÓ**”, a legszebb magyar hangosfilm Jávor Pál, Dayka Margit, Hal-may főszereplésével. — Megelőzi: „**BUDAPEST SZIMFÓNIAJA**”. — Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

— Brück Emil zeneszerző-tanár zongoratanfolyama megkezdődött. Jelentkezés Csapó ucca 22. Telefon 24-74.

— A Poel Cedek Egylet imaházában (József kir. herceg u. 49.) a főünnepekre szóló imaszékjegyek vált-hatók: vasárnap d. u. 5—7-ig, hét-köznapokon d. u. 6—7-ig. Előjogok szept. 2-ig d. u. 7 óráig érvényesí-tetők. Elnökség.

— Hortobágyi hídi vásár. A tisztántúli mezőgazdasági kamara felhívja az érde-kelt gazdaközöniséget, hogy a híres hor-tobágyi (hídi) őszi országos vásár szept-ember hó 4-én (kedden) a hortobágyi csárda előtti vásártéren tartatik meg. A hortobágyi vásár kedvező alkalmat nyújt magyar fajta tenyész-, igás- és vágómar-hák, Noniusz tájfajta lovak, hazai fésűs és magyar racka juhok beszerzésére.

**Ódon tankönyveket
legelőnyösebben cserélhet, vehet,
eladhat Acél antiquáriumban. —
Széchenyi ucca. Ugyanott iskola-
szerek olcsón.**

— Amatőrök! 26 scheineres Roll-film, 6x9 nyolc felvételes P 1.20 Ungár látszerész, fotószaküzletében, Széchenyi ucca 1.

— Társasvacsora a Cipész Dalegylet javára. Az ipartestület cipész szakosztá-lya és a cipésztársulat a dalárdával együttesen vasárnap este 8 órai kezdet-tel az ipartestület Kossuth u. 28. szám alatti színházának kerthelyiségében csa-ládias jellegű társasvacsorát rendez a Ci-pész Dalegylet felségélyezésére. A vac-sorajegy ára (egy adag borjúpótkölt) 60 fillér, míg a szalonasítás, amely éj-félkor, vagy éjfél után fog megtartni, 40 fillér.

— Iskolatáskák nagy választék-ban, saját készítményű. Feuermann bóröndösmester, Piac ucca 26. sz. (Passage).

— Sziktalajjavítási munkálatok. A földművelésügyi minisztérium főgeológusa bejelentette a polgármesternek, hogy a Hortobágyon sziktalajjavítási munkálato-kat óhajt végezni és ezért kérte, hogy e célra a szikes területből biztosítsa a város neki 2400 öl területet, amelyen a sok hatását fogja tanulmányozni. Kérte, hogy ezt a területet mentesítsék a leg-geltetés alól. A polgármester a kísérlet-tek fontosságára tekintettel a kérést tel-jesítette.

— Beiratkozás a kollégiumi pol-gári fiúiskolában. A kollégiumi pol-gári fiúiskolában a pótbeiratkozások szeptember 6-án és 7-én d. e. 8—12-ig és d. u. 3—6-ig tartatnak meg. Ezt megelőzőleg 4-én a javítóvizgá-latokat, 5-én pedig a különbözeti és felvételi vizsgálatokat vesszük fel. Az iskolai évet 8-án délelőtt nyitjuk meg s a rendes tanítást 10-én kezd-jük. Az iskola hirdető tábláján mindezekre nézve bővebb tudósítás található. Igazgatóság.

— Lopkodják a kerékpárokat. Ko-vács Imre, Bösörményi ucca 36. sz. alatti lakosnak ellopták a kerékpár-ját. — Kuck György sofför feljelen-tést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki ellopta segédmotor-al felszerelt karékpárját. A lopást az alatt követték el, amíg ő egy vendéglőben tartózkodott. A rendőrség keresi a tolvajokat.

— Százerek meglepéssel hasz-nálják a Milodin arckenőcsöt. Besze-rezhető; mindenütt. Piac u. 75.

— Szüreti bál a Népkörben. A Nyilas-telepi Népkör vígalmi bizottsága szept-ember 2-án este 7 órai kezdettel saját helyiségében szőlőlopással egybekötött nagyszabású szüreti táncestélyt rendez, hol a legügyesebb csőszpár és a legtöb-bet lopó értékes ajándékot fog kapni. Lesz szépségverseny, világposta, konfetti-és szerpentincsa. Erre a nagyszabású táncestélyre, mely iránt nagy az érdeklő-dés, aki csak kellemesen akar szórakozni, mindenkit tisztelettel meghív a vígalmi bizottság. Belépődíj nincs!

— Cserépkályhák állandóan nagy választékban. Atrakások Hardtmuth-rendszerre, tisztítást, javítást olcsón vállal Gönczy kályhás-mester, Csapó ucca 19. Telefon: 25-68.

MEGNYILT autó és motorkerékpár gummijavító és regeneráló üzem. Hó és sárcipő javítása felelősséggel Vágó gumijavítóval Erzsébet u. 115.

— Amatőrök! 26 scheineres 6x9 tekeresfilm, nyolc felvételes, csak 1.20 Berzéki (udvarban), Springer főtéri üzletében és Szakál (udvar-ban) fotoszaküzletében, garantált friss árú.

— A kereskedő tanonciskolába be-iratkozni szeptember 5—7. napjain d. u. 3—5 óráig kell a női felső ke-reskedelmi iskola igazgatói irodájá-ban.

— Bihary Gizella zenetanárnőnél beiratkozás zongora cimbalom zene-elmélet tanszakokra. Kossuth u. 69.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1909. SZEPTEMBER 2. CSÜTÖRTÖK.
Klein Antal pékmester beadványt in-tézet a város tanácsához, engedélyt kérve, hogy péküzemből kifejlessze az első debreceni kenyérgyárat.

Elítélték a debreceni törvényszéken Tegze János mechanikust, aki 80 drb. hamisított aranypénzt hozott forga-lomba. A pénzt gipszből készítette, megfürdette cinkoldatban és bronzal futtatta be. Hat havi börtönt kapott.

1909. SZEPTEMBER 2. PÉNTEK. Lel-készkongresszust hívnak össze Deb-recenbe.

Békés Gyula, a kiváló színész bú-csút mondott a színpadnak, 8-án eskü-szik örök hűséget Kupferstein Vilma kisasszonynak.

1914. SZEPTEMBER 2. SZERDA. Mádi Kovács István zászlóaljparancsnok hi-vatalosan megcáfolja a rémhíreket, amelyek a 3. honv. gyalogezred hatal-mas harcra való veszteségeiről szólnak.

Megható gyászjelentés jelent meg a kraszniki csata debreceni hőseinek, ifj. Gyarmathy István zászlósnak halála-ról.

Nagy tűz volt a Stégmüller-féle téglagyárban. A kár 15 20,000 ko-rona.

1914. SZEPTEMBER 3. CSÜTÖRTÖK.
Megkezdik a hadbavonultak családtag-jai számára a segélyek kifizetését.

1924. SZEPTEMBER 2. KEDD. Vasár-nap együttes beszámoló tartott Deb-recen három ellenzéki képviselője! Nagy Vince, dr. Györki Imre és Hegy-megi Kiss Pál.

Házassági: Weisz Annuska és Far-kas Miksa házasságot kötöttek.

Orvosi hír: Dr. Lázár Béla fog-orvosi rendelőjét megnyitotta.

1924. SZEPTEMBER 3. SZERDA. Gróf Degenfeld Józsefet, a tisztántúli ref. egyházkerület főgondnokát díszdoktorá-vá avatja a debreceni egyetem.

Részvénytársasággá alakul a Kont-sek Góza cég.

Aufricht Vilmos, a Hortobágy-göz-malom tulajdonosa meghalt egy bécsi szanatóriumban.

SPORT

Ma kezd meg a szezon a Bocskay

Vasárnap, szeptember 2-án nyitja meg szezonját a Bocskay, a Budai „11” elleni mérkőzésével az Üllői úti pályán. Nem teljes optimizmussal bocsátjuk útjára a csapatot, amely-nek összeállításra a következő: Al-berti — Janszó, Flóra — Palotás, Gyulay, Szaniszló — Markos, Vin-cze, Teleki, Návay, Hevesi. A kevés optimizmus oka főleg Gyulay lábá-nak gyöngye állapota. A centerhalf vagy nem tud rendes teljesítményt nyújtani, vagy alighanem ki fog újulni sérülése és rendkívül nagy szerencsének tartanánk, ha sikerülne végigjátszania ezt a meccset. Nem-csak a gólarány, de a győzelem te-kintetében sem fűzünk túlzott vára-kozásokat ehhez a szezonnyitáshoz, amelyen, mint szezon elején ren-de-sen, most is pechesnek látszik a Bocskay. A csatársor azonban, ha lélekkel játszik, egyedül is eldönt-heti a Bocskay javára a küzdelmet, ami bizony nagyon kívánatos lenne, már csak a megkopott hírű deb-re-ceni ötosfogat rehabilitálása érdeké-ben is.

FOKOZÓDIK AZ ÉRDEKLŐDÉS AZ AMATŐRMÉRKÖZÉSEK IRÁNT

Hétről-hétre nagyobb az érdeklő-dés az amatőrmérkőzések iránt. Ma már a profimérkőzéseket látogató közönség is szívesen nézi az amatő-rök játékát, mert keresi az utánpótl-

lást lehetőségeket a Bocskay FC ré-szére. Ma ismét három bajnoki mér-kőzést játszanak le és pedig egyet a DEAC-pályán fél 4 órakor, ahol a DEAC és a DVSE csapatai talál-koznak. Izgalmas, elkeseredett küz-delem várható.

A DVSC-pályán két bajnoki mér-kőzés lesz. Egyenlőre 3 órakor a DVSC fogadja a KSE csapatát s valószínűleg haza is küldi néhány dugóval. 4 órakor játsszák le a DKASE—DMTE mérkőzést. Ez a mérkőzés nyitnak ígérkezik, mert a DKASE pillanatnyilag erősen tartalékos csapatot tud csak kiállítani, vi-szont a DMTE most került fel is-mét az I. osztályba s jól tudjuk, hogy az ilyen csapatok hallatlan energiát tudnak kifejteni.

Fél 1 órakor lesz az első nyilvános kölyök-mérkőzés a DKASE és a Tégláskert kölyökcsapatai között, ugyancsak a DVSC-pályán.

A DKASE értesíti játékosait, hogy a DMTE elleni bajnoki mér-kőzés 4 órai kezdettel lesz meg-tartva a DVSC-pályán. Felkérem az alábbi játékosokat, hogy legkésőbb fél 4 óra legyenek kint: Felföldi, Biró, Gencsi, Tolnai, Szabó, Gál, Pa-czók, Moskovits, Fésűs, Böör, Ök-rös, Hevesi, Varga, Butkai, Intéző.

Felkérem a Hunyadi FC összes játékosait, hogy vasárnap délután fél 4 órakor a dohánygyári pályán pon-tosan megjelenni szíveskedjenek. In-téző.

— Fegyvereket, lőszeret, fegy-verjavításokat legolcsóbban Nagy Ist-ván puskaművesnél, Vár ucca 9.

— Súlyos testi sértési pör a borbély-nál kapott szőrtüszőgyulladás miatt. Gondatlanságból okozott súlyos testi sértéssel vádolva állott a debreceni tör-vényszék előtt szombaton Gyermán György nagylétei borbélymester. A vád szerint a borbély tavaly megborotválta Sandra Sándor nagylétei lakost, aki a borotválás után szőrtüszőgyulladást ka-pott. A törvényszék az orvosokértó vé-léménye alapján, aki kifejtette, hogy nem bizonyítható az, miszerint a sértett valóban a vádlott borotválása következ-tében szenvedte volna a vád tárgyává tett egészségháborítást, a vádlottat a vád alól jogerősen felmentette.

— Meghalt az újfehértői főrabbi fele-sége. Az újfehértői főrabbit, Rosenberg Sault, súlyos csapás érte. Felesége, aki a szegények között közmondásos jószívű-sége folytán legendás jó hírnévnek ör-vendett, augusztus 30-án váratlanul el-hunyt. Temetésén, 31-én, hatalmas tömeg vett részt és őszinte részvétellel kísérte utolsó útjára a rabbi feleségét. A hat-vannyolc éves asszony már évek óta be-tegeskedett, de panasz nélkül tűrte a szenvedéseket, melyektől most egy hir-telen szívbénulás megváltoztatta.

— Nyomora miatt pénzt hamisított egy munkás. Érsek Dénes és Bárdos La-jos hodostyánbáni lakosok állottak a deb-re-ceni törvényszék előtt szombaton pénz-hamisítással vádolva. A két vádlott az ózdi vasgyár munkása volt és mióta on-nan elbocsátották őket, nagy nélkülözé-sék között éltek. Így jutott egyikük, Ér-sek, arra a gondolatra, hogy pénzt fog hamisítani. Azonban az első rosszul si-került hamisítvány forgalombahozatalá-nál rajtavesztett és elfogták. Vallomása-ban a tárgyaláson kijelentette, hogy vélt társa, Bárdos semmit sem tud a dolog-ról. A hamisítást egyedül ő követte el. A törvényszék Érsek Dénest 4 havi fog-házra ítélte el, míg Bárdos Lajost fel-mentette a vád alól. Az ítélet jogerős.

— Rágalmazási pör a leventemulatszás igazolása miatt. Both István, Nagyvárad ucca 1. szám alatt lakó gazdának volt egy Gulácsi Gyula nevű leventeköteles gazdasági cselédje, aki azonban igen rö-vid ideig volt a gazdánál alkalmazásban. A gyerek tavozása után a gazda hama-rosan rendőri büntetőparancsokat kapott, mert alkalmazottja a leventeorákat el-mulasztotta. Both István erre e ment és a gyerek leventefőoktatóját, Erdős Sán-dor tanítót arra kérte, igazolja, hogy a gyerek már régen nincs nála, tehát ő annak mulasztásaiért nem felelhet. A ta-nító azonban félreértette és azt gondol-ván, hogy az öreg gazda azt akarja, hogy a gyerek mulasztását most, a bü-n-tetőparancs kibocsátása után igazolja, megtagadta a kérését. A gazda azonban erősködött és végül is indulatba jöven, azt találta mondani, hogy: „persze, azért nem teszi meg a tanító úr, mert markol-ni szeretne”. A jelenlévő tanuk szerint még a markolás mozdulatát is illusztrál-ta az öreg egy igen kifejező gesztussal. A tanító feljelentette az öreg gazdát, akít a törvényszék annak idején felhatal-mazásra üldözendő rágalmazás vétségéért elítélt 100 pengő pénzbüntetésre. Fel-le-bezés folytán az ügy szombaton a deb-re-ceni tábla elé került. A tábla a heves természetű öreg gazda büntetését leszá-lította 50 pengőre. Az ítélet jogerős.

— Felvétel a Városi Dalegyletbe. A Városi Dalegylet elnöksége szeptember 4-én, kedden déltől fél hét órakor a Vá-ro-si Zeneiskola I. számú termében tag-felvételt tart. Felvételre jelentkezhetnek olyan feldhettelen életű, 18. életévüket betöltött, iskolai kötelezettségen túl levő férfiak, akik jó hanganyaggal, ritmus-érzékkel, muzikalitással rendelkeznek, le-hetőség középiskolai végzettséggel bir-nak s két működő tag ajánlatával ellá-tott belépési iránti kérvényt mutatnak fel. Aki e feltételeken kívül zeneelméleti ismeretekkel és könnyebb dallamok lap-ról énekelésének ismeretével is rendelke-zik, három hónapi próbaidőre nyomban fel lesz véve. Aki ezen ismereteknek nin-csen birtokában, az három hónapi elő-készítő tanfolyamnak lesz alávetve, csak azután lesz ugyancsak három hóna-p próbaidőre felvéve, melynek letelte ut-án a választmány a rendes tagok sorába il-tatja. Ugyancsak közöljük a rendes ta-gokkal, hogy az első próba szeptember 7-én, pénteken délután a szokott időben és helyen lesz.

Vasárnap:
Közkívánatra! „**RAKÓCZI IN-DULÓ**”, a legszebb magyar hangosfilm Javor Pál, Dayka Margit, Halmay főszereplésével. — Megelőzi: „**BUDAPESTI SZIMFONIAJA**”. — Előadások: 3, 5, 7, 9 órákor.

— **Brück Emil** zeneszerző-tanár zongoratanfolyama megkezdődött. Jelentkezés Csapó ucca 22. Telefon 24-74.

— **A Poel Cedek Egylet imaházában** (József kir. herceg u. 49.) a főünnepre szóló imaszékjegyek váltakoznak: vasárnap d. u. 5—7-ig, hétköznapokon d. u. 6—7-ig. Előjogok szept. 2-ig d. u. 7 óráig érvényesíthetők. Elnökség.

— **Hortobágyi híd vásár.** A tisztántúli mezőgazdasági kamara felhívja az érdekelteket, hogy a híres hortobágyi (hídi) őszi országos vásár szeptember hó 4-én (kedden) a hortobágyi csárda előtti vásártéren tartatik meg. A hortobágyi vásár kedvező alkalmat nyújt magyar fajta tenyésztés-, igás- és vágómarhák, Noniusz tájfajta lovak, hazai fésűs és magyar racka juhok beszerzésére.

Ódon tankönyveket legelőnyösebben cserélhet, vehet, eladhat Acél antiquáriumban. — Széchenyi ucca. Ugyanott iskolaszerek olcsón.

— **Amatőrök!** 26 scheineres Rollfilm, 6x9 nyolc felvételes P 1.20 Ungár látszeres, fotoszaküzletében, Széchenyi ucca 1.

— **Társasvacsora a Cipész Dalegylet javára.** Az ipartestület cipész szakosztálya és a cipészársulat a dalárdával együttesen vasárnap este 8 órai kezdettel az ipartestület Kossuth u. 28. szám alatti színházának kerthelyiségében családias jellegű társasvacsorát rendez a Cipész Dalegylet felségélyezésére. A vacsorajegy ára (egy adag borjúpókölt) 60 fillér, míg a szalonnasütés, amely éjfélkor, vagy éjfél után fog megtartani, 40 fillér.

— **Iskolatáskák nagy választékban, saját készítményű.** Feuermann bördömestermester, Piac ucca 26. sz. (Passage).

— **Sziktalajjavítási munkálatok.** A földművelésügyi minisztérium főgeológusa bejelentette a polgármestereknek, hogy a Hortobágyon sziktalajjavítási munkálatokat óhajt végezni és ezért kérte, hogy e célra a szikes területből biztosítson a város neki 2400 öl területet, amelyen a sók hatását fogja tanulmányozni. Kérte, hogy ezt a területet mentesítsék a legeltetés alól. A polgármester a kísérletek fontosságára tekintettel a kérést teljesítette.

— **Beiratkozás a kollégiumi polgári fiúiskolában.** A kollégiumi polgári fiúiskolában a pótbearatkozások szeptember 6-án és 7-én d. e. 8—12-ig és d. u. 3—6-ig tartanak meg. Ezt megelőzőleg 4-én a javítóvizsgálatokat, 5-én pedig a különbözeti és felvételi vizsgálatokat vesszük fel. Az iskolai évet 8-án délelőtt nyitjuk meg s a rendes tanítást 10-én kezdjük. Az iskola hirdető tábláján mindezekre nézve bővebb tudósítás található. Igazgatóság.

— **Lopkodják a kerékpárokat.** Kovács Imre, Böszörményi ucca 36. sz. alatti lakosnak ellopták a kerékpárját. — Kuck György sóffőrlő feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki ellopta segédmotorral felszerelt kerékpárját. A lopást az alatt követték el, amíg ő egy vendéglőben tartózkodott. A rendőrség keresi a tolvajokat.

— **Százezrek meglepődéssel használják a Milodin arckenőcsöt.** Beszereshető: mindenütt. Piac u. 75.

— **Szüreti bál a Nép körben.** A Nyilas-telepi Nép kör vígalmi bizottsága szeptember 2-án este 7 órai kezdettel saját helyiségében szőlőlopással egybekötött nagyszabású szüreti táncestélyt rendez, hol a legügyesebb csőzspár és a legtöbbit lopó értékes ajándékot fog kapni. Lesz szépségverseny, világposta, konfetti- és serpentincsa. Erre a nagyszabású táncestélyre, mely iránt nagy az érdeklődés, aki csak kellemesen akar szórakozni, mindenkit tisztelettel meghív a vígalmi bizottság. Belépődíj nincs!

— **Cserépkályhák** állandóan nagy választékban. Átrakások Hardtmuth-rendszerre, tisztítást, javítást olcsón vállal Gönczy kályhás-mester, Csapó ucca 19. Telefon: 25-68.

MEGNYILT autó és motorkerékpár gummijavító és regeneráló üzem. Hő és sárcipő javítása felelősséggel Vágó gumijavítónál Erzsébet u. 115.

— **Amatőrök!** 26 scheineres 6x9 tekeresfilm, nyolc felvételes, csak 1.20 **Berzéli** (udvarban), **Springer** főtéri üzletében és **Shakál** (udvarban) fotoszaküzletében, garantált friss árak.

— **A kereskedő tanonciskolába** beiratkozni szeptember 5—7. napjain d. u. 3—5 óráig kell a női felső kereskedelmi iskola igazgatói irodájában.

— **Bihary Gizella** zenetanárnőnél beiratkozás zongora cimbalom zeneelmélet tanszakokra. Kossuth u. 69.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1909. Szeptember 2. CSÜTÖRTÖK.
Klein Antal pékmester beadványt intézet a város tanácsához, engedélyt kérve, hogy péküzeméből kifejlessze az első debreceni kenyérgyárat.

Elítélték a debreceni törvényszéken Tegze János mechanikust, aki 80 drb. hamisított aranypénzt hozott forgalomba. A pénz gipszből készítette, megfürdette cinkoldatban és bronzal futtatta be. Hat havi börtönt kapott.

1909. Szeptember 2. PÉNTEK. Lelkészkongresszust hívnak össze Debrecenbe.

Békés Gyula, a kiváló színész búcsút mondott a színpadnak, 8-án esküszik örök hűséget Kupferstein Vilma kisasszonynak.

1914. Szeptember 2. SZERDA. Mádi Kovács István zászlóaljparancsnok hivatalosan megcáfolja a rémhíreket, amelyek a 3. honv. gyalogezred hatalmas harcéri veszteségeiről szólnak.

Megható gyászjelentés jelent meg a kraszniki csata debreceni hőseinek, ifj. Gyarmathy István zászlósának haláláról.

Nagy tűz volt a Stégmüller-féle téglagyárban. A kár 15 20.000 koronára.

1914. Szeptember 3. CSÜTÖRTÖK.
Megkezdik a hadbavonultak családtagjai számára a segélyek kifizetését.

1924. Szeptember 2. KEDD. Vasárnap együttes beszámoló tartott Debrecen három ellenzéki képviselője: Nagy Vince, dr. Györki Imre és Hegyemegi Kiss Pál.

Házassági Weisz Annuska és Farkas Miksa házasságot kötöttek.

Orvosi hír: Dr. Lázarenc Béla fogorvosi rendelőjét megnyitotta.

1924. Szeptember 3. SZERDA. Gróf Degenfeld Józsefet, a tisztántúli ref. egyházkerület főgondnokát díszdoktorává avatja a debreceni egyetem.

Részvénytársasággá alakul a Kontsek Góza cég.

Aufricht Vilmos, a Hortobágy-gőzmalom tulajdonosa meghalt egy bécsi szanatóriumban.

SPORT

Ma kezd meg a szezon a Bocskay

Vasárnap, szeptember 2-án nyitja meg szezonját a Bocskay, a Budai „11” elleni mérkőzésével az Üllői úti pályán. Nem teljes optimizmussal bocsátjuk útjára a csapatot, amelynek összeállítása a következő: Alberti — Janszó, Flóra — Palotás, Gyulay, Szaniszló — Markos, Vincze, Teleki, Návay, Hevesi. A kevés optimizmus oka főleg Gyulay lábának gyöngye állapota. A centerhállyal vagy nem tud rendes teljesítményt nyújtani, vagy alighanem ki fog újulni sérülése és rendkívül nagy szerencsének tartanánk, ha sikerülne végigjátszania ezt a meccset. Nemcsak a gólarány, de a győzelem tekintetében sem fűzünk túlzott várakozásokat chez a szezonnyitáshoz, amelyen, mint szezon elején rendszeren, most is pechesnek látszik a Bocskay. A csatársor azonban, ha lélekkel játszik, egyedül is eldöntheti a Bocskay javára a küzdelmet, ami bizony nagyon kívánatos lenne, már csak a megkopott hírű debreceni ötösfogat rehabilitálása érdekében is.

◆◆◆

FOKOZÓDIK AZ ÉRDEKLŐDÉS AZ AMATŐRMÉRKÖZÉSEK IRÁNT

Hétről-hétre nagyobb az érdeklődés az amatőrjátékosok iránt. Ma már a profimérkőzéseket látogató közönség is szívesen nézi az amatőrök játékát, mert keresi az utánpótlást.

lasi lehetőségeket a Bocskay FC részére. Ma ismét három bajnoki mérkőzést játszanak le és pedig egyet a DEAC-pályán fél 4 órákor, ahol a DEAC és a DVSE csapatai találkoznak. Izgalmas, elkeseredett küzdelem várható.

A DVSC-pályán két bajnoki mérkőzés lesz. Egy negyed 3 órákor a DVSC fogadja a KSE csapatát s valószínűleg haza is küldi néhány dugóval. 4 órákor játszik le a DKASE—DMTE mérkőzést. Ez a mérkőzés nyitnak ígérkezik, mert a DKASE pillanatnyilag erősen tartalékos csapatot tud csak kiállítani, viszont a DMTE most került fel ismét az I. osztályba s jól tudjuk, hogy az ilyen csapatok hallatlan energiát tudnak kifejteni.

Fél 1 órákor lesz az első nyilvános kölyök-mérkőzés a DKASE és a Tégláskert kölyökcsoportai között, ugyancsak a DVSC-pályán.

A DKASE értesíti játékosait, hogy a DMTE elleni bajnoki mérkőzés 4 órai kezdettel lesz megtartva a DVSC-pályán. Felkérem az alábbi játékosokat, hogy legkésőbb fél 4 órára legyenek kint: Felföldi, Biró, Gencsi, Tolnai, Szabó, Gál, Paczók, Moskovits, Fésűs, Böör, Ökrös, Hevesi, Varga, Butkai. Intéző.

Felkérem a Hunyadi FC összes játékosait, hogy vasárnap délután fél 4 órákor a dohánygyári pályán pontosan megjelenni szíveskedjenek. Intéző.

— **Fegyvereket, lőszereket, fegyverjavításokat** legolcsóbban Nagy István puskaművesnél, Vár ucca 9.

— **Súlyos testi sértési pör a borbélynál** kapott szőrtüszőgyulladás miatt. Gondatlanságból okozott súlyos testi sértéssel vádolva állott a debreceni törvényszék előtt szombaton Gyermán György nagylétai borbélymester. A vád szerint a borbély tavaly megborotválta Sandra Sándor nagylétai lakost, aki a borotválás után szőrtüszőgyulladást kapott. A törvényszék az orvosszakértő véleménye alapján, aki kifejtette, hogy nem bizonyítható az, miszerint a sértett valóban a vádlott borotválása következtében szenvedte volna a vád tárgyává tett egészségkárosítást, a vádlottat a vád alól jogerősen felmentette.

— **Meghalt az újfahértói főrabbi felesége.** Az újfahértói főrabbi, Rosenberg Sault, súlyos csapás érte. Felesége, aki a szegények között közmondásos jószívűsége folytán legendás jó hírnevnek örvendett, augusztus 30-án váratlanul elhunyt. Temetésén, 31-én, hatalmas tömeg vett részt és őszinte részvétellel kísérte utolsó útjára a rabbi feleségét. A hatvanéves asszony már évek óta betegeskedett, de panasz nélkül tűrte a szenvedéseket, melyektől most egy hirtelen szívbenulás megváltotta.

— **Nyomora miatt pénzét hamisított egy munkás.** Érsek Dénes és Bárdos Lajos hodostyánbáni lakosok állottak a debreceni törvényszék előtt szombaton pénzhamisítással vádolva. A két vádlott az ózdi vasgyár munkása volt és mióta onnan elbocsátották őket, nagy nélkülözések között éltek. Így jutott egyikük, Érsek, arra a gondolatra, hogy pénzt fog hamisítani. Azonban az első rosszul sikerült hamisítvány forgalombahozatalánál rajtavesztett és elfogták. Vallomásaiban a tárgyaláson kijelentette, hogy vélt társa, Bárdos semmit sem tud a dologról. A hamisítást egyedül ő követte el. A törvényszék Érsek Dénest 4 havi fegyházra ítélte el, míg Bárdos Lajost felmentette a vád alól. Az ítélet jogerős.

— **Rágalmazási pör a leventemulatózás igazolása miatt.** Both István, Nagyváradi ucca 1. szám alatt lakó gazdának volt egy Gulácsi Gyula nevű leventeköteles gazdasági cselédje, aki azonban igen rövid ideig volt a gazdánál alkalmazásban. A gyerek távozása után a gazda hamarosan rendőri büntetőparancsokat kapott, mert alkalmazottja a leventeórákat elmulasztotta. Both István erre élesen és a gyerek leventefelnevelőjét, Erdős Sándor tanítót arra kérte, igazolja, hogy a gyerek már régen nincs nála, tehát ő annak mulasztásaiért nem felelhet. A tanító azonban félreértette és azt gondolván, hogy az öreg gazda azt akarja, hogy a gyerek mulasztásait most, a büntetőparancs kibocsátása után igazolja, megtagadta a kérését. A gazda azonban erősködött és végül is indulatba jöven, azt találta mondani, hogy: „persze, azért nem teszi meg a tanító úr, mert markolni szeretne”. A jelenlévő tanuk szerint még a markolás mozdulatát is illusztrálta az öreg egy igen kifejező gesztussal. A tanító feljelentette az öreg gazdát, akit a törvényszék annak idején felhatalmazásra üldözőndő rágalmazás vétségéért elítélt 100 pengő pénzbüntetésre. Fellebbezés folytán az ügy szombaton a debreceni tábla elé került. A tábla a heves természetű öreg gazda büntetését leszállította 50 pengőre. Az ítélet jogerős.

— **Felvétel a Városi Dalegyletbe.** A Városi Dalegylet elnöksége szeptember 4-én, kedden déltől fél hét órákor a Városi Zeneiskola I. számú termében tagfelvételt tart. Felvételre jelentkezhetnek olyan feddhetetlen életű, 18. életévüket betöltött, iskolai kötelezettségen túl levő férfiak, akik jó hanganyaggal, ritmussal, érzékkel, muzikalitással rendelkeznek, lehetőleg középiskolai végzettséggel bírnak s két működő tag ajánlatával ellátott belépési iránti kérvényt mutatnak fel. Aki e feltételeken kívül zeneelméleti ismeretekkel és könnyebb dallamok lapról énekelésének ismeretével is rendelkezik, három hónapi próbaidőre nyomban fel lesz véve. Aki ezen ismereteknek nincsen birtokában, az három hónapi előkészítő tanfolyamnak lesz alávetve s csak azután lesz ugyancsak három hónapi próbaidőre felvéve, melynek letelte után a választmány a rendes tagok sorába iktatja. Ugyancsak közöljük a rendes tagokkal, hogy az első próba szeptember 7-én, pénteken délután a szokott időben és helyen lesz.

Vasárnap:

Közkívánatra! „**RAKÓCZI IN-DULÓ**”, a legszebb magyar hangosfilm Javor Pál, Daya Margit, Hal-may főszereplésével. — Megelőzi: „**BUDAPESTI SZIMFÓNIAJA**”. — Előadások: 3, 5, 7, 9 óraker.

— Brück Emil zeneszerző-tanár zongoratanfolyama megkezdődött. Jelentkezés Csapó ucca 22. Telefon 24-74.

— A Poel Cedek Egylet imaházában (József kir. herceg u. 49.) a fő-ünnepekre szóló imaszékjegyek vált-hatók: vasárnap d. u. 5—7-ig, hét-köznapokon d. u. 6—7-ig. Előjogok szept. 2-ig d. u. 7 óráig érvényesít-hetők. Elnökség.

— Hortobágyi híd vásár. A tisztántúli mezőgazdasági kamara felhívja az érde-kelt gazdaközönseget, hogy a híres hor-tobágyi (hídi) ősi országos vásár szept-ember hó 4-én (kedden) a hortobágyi csárda előtti vásártéren tartatik meg. A hortobágyi vásár kedvező alkalmat nyújt magyar fajta tenyész-, igás- és vágómar-hák, Noniusz tájfajta lovak, hazai fésűs és magyar racka juhok beszerzésére.

Ódon tankönyveket legelőnyösebben cserélhet, vehet, eladhat Acél antiquáriumban. — Szechenyi ucca. Ugyanott iskola-szerek olcsón.

— Amatőrök! 26 scheineres Roll-film, 6x9 nyolc felvételes P 1.20 Ungár látszerész, fotószaküzletében, Szechenyi ucca 1.

— Társasvacsora a Cipész Dalegylet javára. Az ipartestület cipész szakosztá-lya és a cipésztársulat a dalárdával együttesen vasárnap este 8 órai kezdet-tel az ipartestület Kossuth u. 28. szám alatti színházának kerthelyiségében csalá-dias jellegű társasvacsorát rendez a Ci-pész Dalegylet fellegélyezésére. A va-csorajegy ára (egy adag borjúpókölt) 60 fillér, míg a szalonasütés, amely éj-félkor, vagy éjjel után fog megtartni, 40 fillér.

— Iskolatáskák nagy választék-ban, saját készítményű. Feuermann bördöndösmester, Piac ucca 26. sz. (Passage).

— Sziktalajjavítási munkálatok. A földmívelésügyi minisztérium főgeologusa bejelentette a polgármesternek, hogy a Hortobágyon sziktalajjavítási munkálato-kat óhajt végezni és ezért kérte, hogy e célra a szikes területből biztosítson a város neki 2400 öl területet, amelyen a sók hatását fogja tanulmányozni. Kérte, hogy ezt a területet mentesítsék a le-geltetés alól. A polgármester a kísérle-tek fontosságára tekintettel a kérést tel-jesítette.

— Beiratkozás a kollégiumi pol-gári fiúiskolában. A kollégiumi pol-gári fiúiskolában a pótbearatkozások szeptember 6-án és 7-én d. e. 8—12-ig és d. u. 3—6-ig tartatnak meg. Ezt megelőzőleg 4-én a javítóvizgá-latokat, 5-én pedig a különbözeti és felvételi vizsgálatokat vesszük fel. Az iskolai évet 8-án délelőtt nyitjuk meg s a rendes tanítást 10-én kez-djük. Az iskola hirdető tábláján mindezekre nézve bővebb tudósítás található. Igazgatóság.

— Lopkodják a kerékpárokat. Ko-vács Imre, Böszörményi ucca 36. sz. alatti lakosnak ellopták a kerékpár-ját. — Kuck György sóffor feljelen-tést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki ellopta segédmotor-al felszerelt kerékpárját. A lopást az alatt követték el, amíg ő egy ven-déglőben tartózkodott. A rendőrség keresi a tolvajokat.

— Százerek meglepődéssel hasz-nálják a Milodin arckenőcsöt. Besze-rezhető: mindenütt. Piac u. 75.

— Szüreti bál a Nép körben. A Nyilas-telepi Nép kör vígalmi bizottsága szept-ember 2-án este 7 órai kezdettel saját helyiségében szőlőlópassal egybekötött nagyszabású szüreti táncestélyt rendez, hol a legügyesebb csőzspár és a legtöb-bet lopó értékes ajándékot fog kapni. Lesz szépségverseny, világposta, konfetti-és szerpentincsa. Erre a nagyszabású táncestélyre, mely iránt nagy az érdeklő-dés, aki csak kellemesen akar szórakozni, mindenkit tisztelettel meghív a vígalmi bizottság. Belépődíj nincs!

— Cserépkályhák állandóan nagy választékban. Árakások Hardtmuth-rendszerre, tisztítást, javítást olcsón vállal Gönczy kályhás-mester, Csapó ucca 19. Telefon: 25-68.

MEGNYILT autó és motorkerékpár gummijavító és regeneráló üzem. Hő és sárcipő javítása felelősséggel Vágó gumijavítónál Erzsébet u. 115.

— Amatőrök! 26 scheineres 6x9 tekeréscsfil, nyolc felvételes, csak 1.20 Berzéki (udvarban), Springer főtéri üzletében és Szakál (udvar-ban) fotószaküzletében, garantált friss árak.

— A kereskedő tanonciskolába be-iratkozni szeptember 5—7. napjain d. u. 3—5 óráig kell a női felső ke-reskedelmi iskola igazgatói irodájá-ban.

— Bihary Gizella zenetanárnőnél beiratkozás zongora cimbalom zene-elmélet tanszakokra. Kossuth u. 69.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1909. SZEPTEMBER 2. CSÜTÖRTÖK.

Klein Antal pékmester beadványt in-tézet a város tanácsához, engedélyt kérve, hogy péküzeméből kifejelesse az első debreceni kenyárgyárat.

Elítélték a debreceni törvényszéken Tegze János mechanikust, aki 80 drb. hamisított aranyérmét hozott forga-lomba. A pénzt gipszből készítette, megfürdette cinkoldatban és bronzal futtatta be. Hat havi börtönt kapott.

1909. SZEPTEMBER 2. PÉNTEK. Lel-kész-kongresszust hívnak össze Debre-cenbe.

Békés Gyula, a kiváló színész bú-csút mondott a színpadnak, 8-án eskü-szik örök hűséget Kupferstein Vilma kisasszonynak.

1914. SZEPTEMBER 2. SZERDA. Mádi Kovács István zászlóaljparancsnok hi-vatalosan megcáfolja a rémhíreket, amelyek a 3. honv. gyalogezred hatal-mas harcéri veszteségeiről szólnak. Megható gyászjelentés jelent meg a kraszniki csata debreceni hőseinek, ifj. Gyarmathy István zászlósnak halálá-ról.

Nagy tűz volt a Stégmüller-féle téglagyárban. A kár 15 20,000 ko-rona.

1914. SZEPTEMBER 3. CSÜTÖRTÖK. Megkezdik a hadbavonultak családtag-jai számára a segélyek kifizetését.

1924. SZEPTEMBER 2. KEDD. Vasár-nap együttes beszámolót tartott De-bre-cen három ellenzéki képviselője: Nagy Vince, dr. Györki Imre és Hegy-megi Kiss Pál.

Házassági Weisz Annuska és Far-kas Miksa házasságot kötöttek.

Orvosi hír: Dr. Lázencs Béla fog-orvosi rendelőjét megnyitotta.

1924. SZEPTEMBER 3. SZERDA. Gróf Degenfeld Józsefet, a tisztántúli ref. egyházkerület főgondnokát díszdoktorá-vá avatja a debreceni egyetem.

Részvénytársasággá alakul a Kont-sek Góza cég.

Aufricht Vilmos, a Hortobágy-gőz-malom tulajdonosa meghalt egy bécsi szanatóriumban.

SPORT

Ma kezdi meg a szezont a Bocskay

Vasárnap, szeptember 2-án nyitja meg szezonzát a Bocskay, a Budai „11” elleni mérkőzésével az Üllői úti pályán. Nem teljes optimizmussal bocsátjuk útjára a csapatot, amelynek összeállítása a következő: Al-berti — Janzós, Flóra — Palotás, Gyulay, Szaniszló — Markos, Vin-cze, Teleki, Návay, Hevesi. A kevés optimizmus oka főleg Gyulay lábá-nak gyöngye állapota. A centerhalf vagy nem tud rendes teljesítményt nyújtani, vagy alighanem ki fog újulni sérülése és rendkívül nagy szerencsének tartanánk, ha sikerülne végigjátszania ezt a meccset. Nem-csak a gólarány, de a győzelem tekintetében sem fűzünk túlzott vára-kozásokat ehhez a szezonnyitáshoz, amelyen, mint szezon elején ren-de-sen, most is pechesnek látszik a Bocskay. A csatársor azonban, ha lélekkel játszik, egyedül is eldönt-heti a Bocskay javára a küzdelmet, ami bizony nagyon kívánatos lenne, már csak a megkopott hírű debre-ceni ötösfogat rehabilitálása érdeké-ben is.

FOKOZÓDIK AZ ÉRDEKLŐDÉS AZ AMATŐRMÉRKÖZÉSEK IRÁNT

Hétről-hétre nagyobb az érdeklő-dés az amatőrjátékosok iránt. Ma már a profimérkőzéseket látogató közönség is szívesen nézi az amatő-rök játékát, mert keresi az utánpót-

lasi lehetőségeket a Bocskay FC ré-széire. Ma ismét három bajnoki mér-kőzést játszanak le és pedig egyet a DEAC-pályán fél 4 óraker, ahol a DEAC és a DVSE csapatai talál-koznak. Izgalmas, elkeseredett küz-delem várható.

A DVSC-pályán két bajnoki mér-kőzés lesz. Egy negyed 3 óraker a DVSC fogadja a KSE csapatát s valószínűleg haza is küldi néhány dugóval. 4 óraker játsszák le a DKASE—DMTE mérkőzést. Ez a mérkőzés nyitnak ígérkezik, mert a DKASE pillanatnyilag erősen tartalékos csapatot tud csak kiállítani, vi-szont a DMTE most került fel is-mét az I. osztályba s jól tudjuk, hogy az ilyen csapatok hallatlan energiát tudnak kifejteni.

Fél 1 óraker lesz az első nyilvános kölyök-mérkőzés a DKASE és a Tégláskert kölyöksapatai között, ugyancsak a DVSC-pályán.

A DKASE értesíti játékosait, hogy a DMTE elleni bajnoki mér-kőzés 4 órai kezdettel lesz meg-tartva a DVSC-pályán. Felkérem az alábbi játékosokat, hogy legkésőbb fél 4 órára legyenek kint: Felföldi, Biró, Gencsi, Tolnai, Szabó, Gál, Pa-czók, Moskovits, Fésűs, Bőör, Ök-rös, Hevesi, Varga, Butkai. Intéző. Felkérem a Hunyadi FC összes játékosait, hogy vasárnap délután fél 4 óraker a dohánygyári pályán pon-tosan megjelenni szíveskedjenek. In-téző.

— Fegyvereket, lőszeret, fegy-verjavításokat legolcsóbban Nagy Ist-ván puskaművesnél, Vár ucca 9.

— Súlyos testi sértési pör a borbély-nál kapott szőrtüszőgyulladás miatt. Gondatlanságból okozott súlyos testi sér-téssel vádolva állott a debreceni tör-vényszék előtt szombaton Gyermán György nagylétei borbélymester. A vád szerint a borbély tavaly megborotválta Sandra Sándor nagylétei lakost, aki a borotválás után szőrtüszőgyulladást ka-pott. A törvényszék az orvosszakértő vé-leménye alapján, aki kifejtette, hogy nem bizonyítható az, miszerint a sértett valóban a vádlott borotválása követke-zésében szenvedte volna a vád tárgyává tett egészségkárosítást, a vádlottat a vád alól jogerősen felmentette.

— Meghalt az újfehértói főrabbi fele-sége. Az újfehértói főrabbit, Rosenberg Sault, súlyos csapás érte. Felesége, aki a szegények között közmondásos jószívű-sége folytán legendás jó hírnévnek ör-vendett, augusztus 30-án váratlanul el-hunyt. Temetésén, 31-én, hatalmas tömeg vett részt és őszinte részvétellel kísérte utolsó útjára a rabbi feleségét. A hat-vannyolc éves asszony már évek óta be-tegeskedett, de panasz nélkül tűrte a szenvedéseket, melyektől most egy hir-telen szívbénulás megváltotta.

— Nyomora miatt pénzt hamisított egy munkás. Érsek Dénes és Bárdos La-jos hodostyánbáni lakosok állottak a deb-receni törvényszék előtt szombaton pénz-hamisítással vádolva. A két vádlott az ózdi vasgyár munkása volt és mióta on-nan elbocsátották őket, nagy nélkülözé-sék között éltek, így jutott egyikük, Ér-sek, arra a gondolatra, hogy pénzt fog hamisítani. Azonban az első rosszul si-került hamisítvány forgalombahozatalá-nál rajtavesztett és elfogták. Vallomása-ban a tárgyaláson kijelentette, hogy vélt társa, Bárdos semmit sem tud a dolog-ról. A hamisítást egyedül ő követte el. A törvényszék Érsek Dénest 4 havi fog-házra ítélte el, míg Bárdos Lajost fel-mentette a vád alól, Az ítélet jogerős.

— Rágalmazási pör a leventemulasztás igazolása miatt. Both István, Nagyvárad ucca 1. szám alatt lakó gazdának volt egy Gulácsi Gyula nevű leventeköteles gazdasági cseléde, aki azonban igen rö-vid ideig volt a gazdánál alkalmazásban. A gyerek távozása után a gazda hama-rosan rendőri büntetőparancsokat kapott, mert alkalmazottja a leventeorákat el-mulasztotta. Both István erre elment és a gyerek leventefőoktatóját, Erdős Sándor tanítót arra kérte, igazolja, hogy a gyerek már régen nincs nála, tehát ő annak mulasztásaiért nem felelhet. A ta-nító azonban félreértette és azt gondol-ván, hogy az öreg gazda azt akarja, hogy a gyerek mulasztását most, a bü-n-tetőparancs kibocsátása után igazolja, megtagadta a kérését. A gazda azonban erősködött és végül is indulatba jö-vén, azt találta mondani, hogy: „persze, azért nem teszi meg a tanító úr, mert markol-ni szeretne”. A jelenlévő tanuk szerint még a markolás mozdulatát is illusztrál-ta az öreg egy igen kifejező gesztussal. A tanító feljelentette az öreg gazdát, akit a törvényszék annak idején felhatal-mazásra üldözendő rágalmazás vétségéért elítélt 100 pengő pénzbüntetésre. Pelle-bezés folytán az ügy szombaton a deb-receni tábla elé került. A tábla a heves természetű öreg gazda büntetését leszá-lítottta 50 pengőre. Az ítélet jogerős.

— Felvétel a Városi Dalegyletbe. A Városi Dalegylet elnöksége szeptember 4-én, kedden déltán fél hét óraker a Vá-rosi Zeneiskola I. számú termében tag-felvételt tart. Felvételre jelentkezhetnek olyan feddhetetlen életű, 18. életévüket betöltött, iskolai kötelezettségen túl levő férfiak, akik jó hanganyaggal, ritmus-érzékkel, muzikalitással rendelkeznek, le-hetőleg középiskolai végzettséggel bir-nak s két működő tag ajánlatával ellá-tott belépési iránti kérvényt mutatnak fel. Aki e feltételeken kívül zeneelméleti ismeretekkel és könnyebb dallamok lap-ról énekelésének ismeretével is rendel-ke-zik, három hónapi próbaidőre nyomban fel lesz véve. Aki ezen ismereteknek nin-csen birtokában, az három hónapi elő-készítő tanfolyamnak lesz alávetve, csak azután lesz ugyancsak három hóna-pi próbaidőre felvéve, melynek letelte ut-án a választmány a rendes tagok sorába il-tatja. Ugyancsak közzöljük a rendes ta-gokkal, hogy az első próba szeptember 7-én, pénteken délután a szokott időben és helyen lesz.

Az aszfaltbetyársággal szerzett menyasszony s 2000 pengőjének különös története a Nagyerdőtől a házasságszédelgési pörig

Artistanő és debreceni üzletvezető szerelme — Az üzletvezető megnősült, az artistanő 2000 pengőért pöröl — Ne köss a Nagyerdőn ismeretséget s főleg ne bocsáss meg a rendőrbíró előtt

A debreceni rendőrség néhány nap óta erélyes nyomozást folytat egy házasságszédelgési perben, amelynek szereplői most a legelkeseredettebb harcot folytatják egymás ellen. Az ügyet különben maga az is érdekessé teszi, hogy Debrecen az a város, amely eddig a legkevésbé szaporítottta a magyarországi házasságszédel-

gések krónikáját. Tehát.

A két főszereplő, Sz. M. artistanő és P. M., az egyik itteni vállalat üzletvezetője ezelőtt három esztendővel kötöttek ismeretséget egymással. Mint ismeretségük során sok minden, ez is érdekes körülmények között zajlott le. A szó szoros értelmében zajlott.

Egy szerelem, amely uccai meglátással és 40 pengős rendőrbírói büntetéssel kezdődik

Mert az történt, hogy egy estén az artistanő a Nagyerdő felé sétált. Nyomában pedig ott volt az üzletvezető, akinek elhatározott szándéka volt az ismerkedés. Sz. M. viszont nem volt hajlandó ismerkedni, úgy-hogy amikor a férfi odalépett hozzá, szelíden csak így szólt hozzá:

— Takarodjék!

Az üzletvezető azonban nem takarodott, továbbra is ott lépdelt a nő mellett. Végül is Sz. M. meguntta a dolgot és ezt mondta:

— Ha nem vagy békében, szólak a rendőrnök!

Mondanunk sem kell, hogy P. M. ezután sem hagyta békében. Sőt ezt

kérdezte:

— Volna szíve ilyen jóképű legényt, mint én, átadni a rendőrnök?

Mit tagadjuk, az artistanőnek volt szíve. Odament a Péterfia- és Károly Ferenc József ut kereszteződésénél posztoló rendőrhöz és felszólította, hogy igazoltassa le az alkalmatlan-kodó férfit. A rendőr leigazoltatta, aztán bejelentette az esetet a kapitányságon.

Igy kerültek ők ketten, mint ellenfelek a rendőrbíró elé. Ott, a tárgyaláson P. M. bocsánatot kért a leánytól, aki megbocsátott, a rendőrbíró ellenben nem bocsátott meg és elítélte negyven pengőre.

Elválthatatlan szerelmesekké válnak az ellenfelek s a leépített fizetésű üzletvezető ingyen lakást kap

Ettől kezdve adódik ismeretségük. Ezután együtt jártak, együtt mentek mindenfelé, sőt lassankint még az artistanő lakására is együtt jártak...

Közben az üzletvezető azt hangoztatta, hogy nem élet így az élet, unja az otthoni egyedüllétet és elveszi felelőségül az artistanőt. Sz. M. kijelentette, hogy ennek semmi akadályja nincs, akár rögtön is megtarthatják az esküvőt. Ezzel szemben P. M. kijelentette, hogy a dolog nem olyan egyszerű, mert igenis vannak akadályok. Először is okvetlenül szükséges, hogy megszerzze szülei beleegyezését, mert nem akar összeveszni az öregekkel, különös tekintettel arra, hogy nagy örökség vár rá. Másodsor pedig a vállalat, ahol alkalmazva van, egyre nehezebb viszonyok közé kerül, az ő fizetését is leszállították, tehát nincs megfelelő anyagi bázis a házassághoz.

Ellenben volt egy kitűnő ötlete. Az üzletvezetőnek.

Rájött arra, hogy a dolgon lehet

ugyis segíteni, ha albrétbe kiveszi Sz. M. háromszobás lakásának egyik szobáját.

Az ötlet tetszett. Az artistanőnek.

Az ötletből valóság lett és P. M. odaköltözött a nő lakásába. Amikor aztán eljött az elseje, az üzletvezető ezt mondta:

— Nézd drágám, ha hozzámjössz feleségül, ugyis egész életeden keresztül én tartalak. Előlegezd hát nekem addig a lakbért, ugyis visszakapod majd kamatostól.

Az artistanő erre sírni kezdett. — Kijelentette, hogy ő nem is gondolt ilyesmire, sőt nagyon fáj neki az, hogy szerelme tárgya azt hiszi, pénzt fogadott volna el tőle, bármilyen okból is. Szerelme tárgya erre vigasztalni kezdte, ne sirjon, legyen nyugodt nem fogja odaadni a pénzt.

Sőt.

Olyasvalami történt, amire még aligha volt példa a nő és férfi történetében. Aligha.

A molesztált nő kifizeti az aszfaltbetyár helyett a pénzbüntetést

Egy reggelen hajdú kopogtatott be P. M. lakásába. Az üzletvezető

azonban még aludt, de a szomszéd szobából kijött az artistanő és ér-

deklódott a hajdútól, hogy mit hozott.

— Valami büntetést — mondta a hajdú és keresgélni kezdett az akták között.

Kiderült, hogy a hatóságok felszólították az üzletvezetőt, vagy fizesse meg az aszfaltbetyárkodásért kapott negyven pengő büntetést, vagy pedig, ha nem akar fizetni, üljön le tiznap fogházbüntetést. A nő elolvasta a felszólítást és megdöbben. Aztán elszégyelte magát. Hogy pont őmiatta lesz fogháztöltelék vőlegényéből! Gondolkozni kezdett. Aztán elmosolyodott, mert észébe jutott valami.

Átvette a hajdútól a felszólítást, kijelentette, majd ő átadja az üzletvezetőnek. A délelőtt folyamán pedig, anélkül, hogy erről szólt volna vőlegényének, útrakelt és egyenesen a rendőrségi hivatalba ment, ahol P. M. helyett kifizette a negyven pengő büntetést.

— Miattam kaptad — mondta később könnyek között odahaza —, a legkevesebb volt, amit megtehettem, hogy kifizettem helyetted.

Az aszfaltbetyárból lett vőlegény még kölcsönöket is kap 2000 pengőig

Az üzletvezetőt meghatotta az artistanő mély szerelme. Annnyira meghatotta, hogy így szólt hozzá:

— Légy oly szíves — ha van — adjál húsz pengőt, legközelebb megadom. Sürgős adósságomat kell rendeznem.

A nő boldogan nyult szekrényébe, előhalászta rejtékhelyéből pénzt és átnyújtotta a kért összeget. Örült, hogy valami szíveséget tehet a fiatalembernek.

Ez időtől kezdődőleg még sokszor tett hasonló szíveséget az üzletvezetőnek. Nagyon sokszor. Úgyannyira, hogy lassankint két-

Fogadd be a vőlegényt - kiver a házadból

Ettől kezdve egyre gyakrabban járt haza részegen és egyre sürűben ütötte-verte jövendőbeli hitvesét. Az artistanő eleinte tűrte, azt gondolta, valami bosszúság érhetne a vállalatnál a fiatalembert és amiatt keseredett el ennyire. De, nem sokáig tűrhette, mert egy alkalommal, amikor a szokása szerint megint késő éjszaka tért haza P. M. és megint elverte, a nő nem elégedett meg egyszerű sirással, hanem visszaütött.

Erre az üzletvezető elordította magát:

— Takarodj ki innen!

Az artistanő szóhoz sem jutott a megdöbbenéstől. A saját lakásából akarja őt kidobni? Töprengeni azonban nem volt ideje.

— Na, mi lesz?! Mégy, vagy

Felhívás a Sidolt. fogyasztóihoz!

Több oldalról azt a hírt terjesztik, hogy az ÓRIAS üvegben 1.— pengős árban forgalombahozott SIDOLT minősége nem azonos a többi palackok tartalmának minőségével.

Nyomatékosan hangsúlyozzuk i. t. Sidolfogyasztóink előtt, hogy az ÓRIAS üveg tartalma teljesen azonos egyéb nagyságaink minőségével és kérjük az i. t. Háziaszonyokat, hogy a jövőben is kifejezetten

SIDOLT kérjenek és mást ne fogadjanak el.

Minden más készítmény utánzat.

Gözl Lipót Sidol vegyitermékek gyára részvénytársaság
Budapest, VII., Cserei u. 14.

ezer pengőre emelkedett az összeg, amit sürgős adósságai rendezésére az artistanőtól kért a fiatalember.

Két esztendő telt el így. A nő tele volt szerelemmel, a fiú tele volt pénzzel. Mindenesetre a fiúnak volt jobb dolga.

Esküvő helyett korcsmába jár s pofont ad a rendőrségen szerzett vőlegény

Az esküvő ideje azonban mégsem érkezett el. A fiatalember egyre halogatta. Mindig talált valami kifogást, amivel leszerelte a nő sürgetését. De a harmadik esztendőben váratlan fordulat következett be.

Egyszer késő este érkezett haza P. M. és benyitott az artistanő szobájába. Valamelyik étteremben lehetett, mert nem volt egyenes a járása. Odatantorgott a nőhöz, aki meglepetve ült fel az ágyban, majd így szólt hozzá:

— Hadd csókoljalak meg aranyom! — azzal odahajolt hozzá és Sz. M. boldogan tartotta felé rózsapiros arcocskáját.

A következő pillanatban azonban furcsa csattanás hallatszott, amit a nő ijedt sikolya követett.

Az üzletvezető pofonvágtatta az artistanót.

Utána pedig, mintha semmi sem történt volna, nyugodtan visszatantorgott szobájába és ruhástól lefeküdt aludni. Másnap reggel Sz. M. bement hozzá és elpanaszolta, hogy az éjszaka, amikor részegen hazajött, megütötte.

— Megütöttelek? — kérdezte.

— Hányszor?

— Egyszer — felelte pityeregve a nő.

— Pedig kettőt is megérdemelnél! — szólt váratlanul P. M., ezután angolos hidegvérrel öltözni kezdett.

nem mégy?! — ordította az üzletvezető.

Azzal hirtelen odaugrott a nőhöz, megragadta és kituszkolta az udvarra. Onnan pedig az uccára.

Tekintve, hogy ekkor már nyár volt, 1934 nyara, az artistanő nyitva tartotta ablakát. Úgy hogy mégsem kellett szállodába menni aludni.

Mi nem tartunk ismertető előadásokat olcsó tűzifa és szénakciókról, mi adunk olcsón tűzifát és szenet. Elsőrendű tűzifák hasámban és aprítva, jó minőségű szén minden mennyiségben

PROHASZKA ÉS TARSA cégnél
Bethlen u. 44. és Eötvös u. 18. szám.

Telefon 11-61.

ni, hanem az ablakon keresztül visszamászott szobájába. Aludni azonban nem tudott, mert a szomszédos szobából sokáig behallatszott az üzletvezető szitkozódása, aki amiatt dühöngött, hogy „átkozott nőszemélyek betolakodnak az ember lakásába és még éjnek idején sem hagyják békén”.

Feljelentés házasságszédelgésért

A dolog vége mégis az lett, hogy P. M. már másnap elköltözött az artistanó lakásából. Elköltözött és azóta nem is jelentkezett, még akkor sem, amikor Sz. M. ügyvédi felszólítót küldött neki, hogy fizesse meg a kétezer pengőt, amit a házasság ígéretével kicsalt tőle és fizessen a háromévi lakbér fejében még ezer pengőt.

Happy-end kizárva

Tekintettel arra, hogy az üzletvezető semmit sem hajlandó fizetni, az artistanó dr. *darsenyei Léva* Zoltán ügyvéd útján házasságszédelgés, valamint testisértés és becsületsértés címén megtette a feljelentést a fiatalember ellen. A rendőrség most folytatja az ügyben a nyomozást és közelesem már a bíróság elé kerül az érdekes ügy.

Végül: happy-end teljesen kizárt dolog, mert az üzletvezető két héttel ezelőtt megnősült.

REMÉNYI GYÖRGY

A fuvarozó vállalatoknak illetéket kell leróni

Tudvalevő dolog, hogy az utóbbi időben a vasútnak és az autófuvarozásnak is olcsóságánál fogva elviselhetetlen versenyt okoz a löre-jű szekérfuvar. Az illetékes hatóságok igyekeznek kiküszöbölni azokat a versenyhátrányokat, amelyek a vasút terhére mutatkoznak. Mint-hogy a vasút minden szállítás után szállítási illetéket tartozik leróni, most ellenőrizni kezdik az illetékrendeletet a többi fuvarozó vállalatokra nézve is.

A fuvarozó vállalat, ha a fuvarozáshoz vasúti vagy hajózási vállalatnak, vagy a postának a közvetítését nem veszi igénybe, csomagoként 30 fillért, ha pedig igénybeveszi, 10 fillért köteles fizetni, ha a községen kívül fuvaroz.

Személypodgyásznak fuvarozásra átvétele után az ilyen vállalatok 10 fillér illetéket kötelesek fizetni.

A vállalat a helyközi fuvarozásra átvett küldemények (a csomagforgalomban csomagok), valamint személypodgyások számát minden hónapról a következő hónap 15-ik napjáig a székhelyére illetékes m. kir. adóhivatalnak, Budapesten a központi díj- és illetékkiszabási hivatalnak bejelenti és egyidejűleg a megfelelő illetékösszeget a hivatal postatakarékpénztári számlájára befizetni köteles.

Az illetékért a feladó a fuvarozó vállalattal egyetemlegesen felelős. A fuvarozó vállalat az általa lerótt illetéket a feladónak felszámíthatja.

Tekintettel arra, hogy a rendelet értelmében a feladó a fuvarozó vállalattal egyetemlegesen felelős, felhívja a kamara a feladók cégek figyelmét erre a rendeletre, nehogy súlyos, felemelt illetékterhek tegyék ki magukat.

AZ ELSŐ ESET

— Ugy hallom, Kerekesék közös meg- egyezéssel válnak.
— Ez az első eset, hogy valamilyen leg- ...

Nyári esték!

Kedvelt szórakozó és vacsorázóhelyek Debrecenben. Az itt következő vendéglők kellemes kerthelyiségekkel, friss levegővel, kitűnő ételekkel, pompás italokkal várják a t. közönséget.

Angol Királynő

kerthelyisége. Cigányzene. SZABÓ DALÉNEKES

FEHÉR LÓ VENDÉGLÖMET

áthelyeztem Kigyó u. 12. Kitűnő kuglipálya. Allandó hideg és meleg ételek. Polgári árak. Finom hűsítő italok. Pontos, figyelmes kiszolgálás **HAMBURG ARNOLD**, a Fehér Ló volt tulajdonosa.

A KORONA ÉTTEREM

konyhája és borai vezetnek. Tulajdonos **TÓTH IMRE** 5% kedvezmény a szelvény felmutatójának

Halló! Halló!

FILLÉRES VENDÉGLŐ Egy pár filléért már ízletes polgári ebédet lehet kapni. Abonensek felvételnek. — Zóna allandóan kapható. Pontos, figyelmes kiszolgálás. **POLGÁR, CSAPÓ UCCA 34.**

Bagolyvár vendéglő

Kellemes, hangulatos, családi, vendéglő. Nyári lugasok, cigányzene, jó italok, flekken különlegességek. **Hid ucca 14. Gázgyárral szemben.**

HUNYADI UCCA 21. szám alatt

megnyitottam **ÉTKEZDÉMET**. — Konyhámat fővárosi szakács vezeti. Olcsó és kiadós egy menü 1 pengő, kihordásra 1.20-val hához szállítva. Abonensek felvételnek.

HARTSTEIN VENDÉGLŐ

a **KISALLOMASHOZ**, Hatvan ucca 71. sz. Elsőrendű ételek, zóna nagy választékban 40 fillértől kezdve. Hegyaljai bor-különlegességek. Cigányzene. éjjel 2-ig. Frontharcosok 10% engedmény

OROSZ LACI ZÖLDFA VENDÉGLŐJE

Réggel nyitva. — Cigányzene. — Női kiszolgálás. — Olcsó árak.

Leveles csárda a Nagyerdőn

Elismert jó magyar konyha, kitűnő italok — Debrecen legolcsóbb szórakozó helye 8 | M | básiudni!

Beszélgetés

Leveles Irénnel Londonról

Leveles Irén, a kiváló nyelvtanár, akinek nyelvtanítása klasszikus jelent Debrecenben, a napokban érkezett meg külföldi tanulmányútjáról. Londonban hosszabb időt töltött el és a legnagyobb elragadtatással nyilatkozik a brit metropolról. Anglia és London sok tekintetben egy ideális álom beteljesedésének látszik a kontinens lakói számára.

— Mi volt a legmeglepőbb látival Londonban? — kérdezzük.

— Az, — válaszolja, nevetve, — hogy milyen természetes egyszerűséggel hevernek jól öltözött gentlemanok és lady-k a Hyde-park buja, selymes gyepszönyegén. Próbálná ezt valaki Budapesten vagy tesszem fel Debrecenben, eltekintve attól, hogy nálunk az ilyesmi, illetlenség is ráadásul. Szerencsére nem az Londonban, ahol a város „tűdőiben” hatalmas parkok üde mélyén szinte falusias kényelem várja az embert. A Hyde-park barátságos hatyui és szabadon futkározó nyulai csak bensőségesebb teszik ezt a hangulatot. A Hyde-park családias, közvetlen, a Kew-Garden meg olyan, mint egy tündérvilla, a „Szentivánéji Álom”-ban. Sötét tötűkrön óriási fehér és vörös vizilliomok remegnek, mintha Ophélie alámerülő fejről maradtak volna a vizen. Ide semmimem jut az uccák mennydörgő robajából. De a londoni ucca, minden zaja és lármája ellenére is barátságos, hiszen ott áll a „Bobby”, a járőrelőző kézdence, az örökké mosolygó rendőr. A policeman mindenkinek jó pajtása London-

ban, talán még a Soho-ban is szeretik. A Bobby egy-két járókelőért már megállítja a forgalmat és kényelmesen átsétálhat az ember a másik oldalra, „Bobby” még köszön is, ő örül a megtett szíveseknek.

— No és ebben az Eldorádban nincs munkanélküli, nincs szegény ördög, akinek nem öröm az élet?

— Londonban is vannak munkanélküliek, de sokkal kevesebben, mint nálunk. És ezek igazán nem panaszkodhatnak. A létminimumot pontosan megkapják. A Westminster-Abbey, London legnagyobb székes-egyházában hatalmas urna áll, amelybe gyűlnek a pénzdarabok a munkanélküliek számára. Ettől eltekintve azonban a középosztály morgóldik miatt, mert az urna tartalmát ez pótolja ki adóban. De fizetnek, morogva is, becsületbeli dolog, hogy brit ember ne lásson szükségét. Hogy ilyen kevés a munkanélküli, az főleg annak tulajdonítható, mert féltékenyen öröklik a hatóság, hogy csak angol kapjon alkalmazást. Egy idegen cseléd, vagy egy idegen munkás alkalmazása Old England-ban drága dolog. Pénzbüntetés jár érte. Ami pedig az alsóbb néposztályokat illeti, hát azok igazán nem panaszkodhatnak. Munkaházakat látogattam meg egy angol jótékonyági hölgy társaságában; amulva láttam a 4 szoba, fürdőszobás lakosztályt. A hölgy pedig azért jött, hogy a családot megtakarított pénzeszközét szemlélyesen bevigye a takarékbá-

— Mindezt azt hiszem, az a csodá-

latos öntudat teszi lehetővé, amely olyan élesen meghatározza a brit ember minden életnyilvánulását. Akár az óráját igazítja naponta pontosan a parlament óriási toronyórájához a pernyi „angol” pontossággal járó Big-Ben-hez, akár az árut nézi meg gondosan vásárláskor, hogy angol árú legyen. Mert nálunk akkor kapós valami, ha idegen. Az angol ember csak belföldi árut vesz. Külföldi gyümölcsöknek úgy csinálnak forgalmat a piacon, hogy ráírják „angol termés”. Különben nem vennék meg.

Kis kerek izléses színes reklám-cédulát mutat:

— Az útra egy doboz sajtot vetttem. Mikor felbontom, ez bukik ki belőle: A cédulán a brit oroszlan védjegy alatt pár szó:

„I am English. Thank you for buying me. — Angol vagyok, köszönöm, hogy megvásárolt!”

— Nálunk az csábító, ami külföldi. Itt az, ami otthon készült. És becsületesek a végtelenségig. Egy ismerősöm vásárolt egyik üzletben nyakkendőket. Észrevették a kiejtésén, hogy külföldi, magyar. És figyelmeztették, hogy ne vegye meg a nyakkendőket, mert otthon a határnál megvámolják. Ilyen az angol kalmár becsülete.

— Hogyan vélekednek Angliában a horogkeresztes eseményekről?

— Azt hiszem ott sohasem fog semmiféle horogkeresztes fajbiológia meggyökerezni. Dolfuszt egész Anglia őszintén meggyászolta. A moziban napokig nem lehetett mást látni, mint hirodófilmeket: Dolfus életé, karrierje, temetése stb. Hitlerről pedig nem a leghízelgőbb véleménnyel vannak. Mély ellenszenvet vált csak ki minden ilyesmi a brit emberből, aki nem ismer vallási és felekezeti különbséget s előjogokat. A diplomákon és okmányokon nincs vallásrovat. Angliában csak az „ember” számít, emellett olyan vallású lehet, amilyen akar. Evvel nem törődik más.

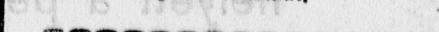
— Mik a tervei most? — kérdezzük végül.

— Óh, nagyon sok tervem van, feleli, rengeteg újat és praktikusat látam a külföldi egyetemeken, főleg Angliában tanulmányoztam a legmodernebb methodusokat és szeptemberben a tapasztalataim alapján egészen új pedagógiai alapon fogom megkezdni az oktatást. — Csak nehéz elfelejteni Londont, ahol talán most váltották a Buckingham palota előtt az őrséget és „Bobby” szorgosan igyekezett az alacsonyabb embereket és a gyermekeket kihálászni a bámuló tömegeből, hogy azok is lássanak valamit.

(Sz.—)

Utókura
Svabhegyi Szanatórium
BUDAPEST.
Sport • Szórakozás
STRANDFÜRDŐ

— Aramkorlátozás. Tisztelettel értesítjük villamosáram fogyasztó közönségünket, hogy hálózatunkon eszközölnöd jayítások miatt szeptember 16-án, vasárnap a következő uccákban és időben az áramszolgáltatás szünetelni fog: Reggel 6 órától 7-ig és délután 1 órától 2-ig: Szent Anna, Kandia, Zöldia, Baththyány ucca, Méliusz-tér, Kossuth, Burgundia, Domb, Magoss, Kigyó, Vár ucca, Csapó ucca eleje, Nyomtató, Szappanos, Veres, Kölcsey Meszena, Máróthy Gy., Faragó, Egymalom, Rákóczi, Eötvös ucca és Péterfia ucca páratlan oldala. Reggel 6 órától délután 2 óráig: Teleki, Timár, Vigkedvü, Wesselényi ucca, Haláp és Varga uccákon, Világítási Vállalat.

Vásároljon hirdetésünk!

NŐI OSZTÁLYUNKON:

Még csak két napja árusítunk, de már mindenki tudja, hogy a

MAGYAR RUHAIPAR női kirakata világvárosi látvány, hogy a
MAGYAR RUHAIPAR női ruhái izlésben és kivitelben utolérhetetlenek
MAGYAR RUHAIPAR női felöltői és bundái a szabó és szűcsipar remeke

Egy hölgynek sem gond az öltözködés, ha áruházunk női osztályán szerzi be szükségletét

Izlés és olcsóság jellemez minden darabot áruházunkban és olcsó szabott áraink minden darabon feltűnően láthatók

Férfiruha osztályunkon:

minden darab kitűnő szabásával és minőségével teljesen pótolja a mérték utánit. Őszi ujdonságaink olcsó, szabott árai meglepetést keltenek

Iskola és intézeti ruhák

előírás szerint fiuk és leánykák részére

Bőrkabát osztályunkon minden igényt kielégítünk

Bőrkabátokat mérték után is készítünk

Áruházunk minden osztályán olcsó, szabott árakon árusítunk

Szabott árainkkal bizalmat, olcsó árainkkal meglepedést, áruink minőségével pedig állandó vevőket akarunk elérni

Uj osztály!

Uj elvek!

Uj jövő!

Becsületes magyar őszinteség: ez a programunk
 Áruházunk a Takarékoság kötelékébe tartozik
 A Takarékoság m. t. vevőit örömmel várjuk

MAGYAR RUHAIPAR

NŐI FELÖLTŐK, NŐI- és FÉRFIRUHÁK NAGYÁRÚHÁZA

Debrecen, Bikaszálló épületében

Tiszántúli Közgazdaság

Egy nap alatt 20 millióval lehetne apasztani Debrecen adósságait

Szünőfélben a Speyer-kötvények visszavásárlása.

A legtöbb város már befejezte akcióját. — A Kereskedelmi Bank kapott még megbízásokat. — Mi lesz Debrecennel?

Budapest, szept. 1. A közelmúlt napokban újból élénk kereslet mutatkozott a budapesti fixpiacon a Speyer kötvények iránt. Szilárd, sőt emelkedő árfolyamon vásárolják a megbízottak a piacon úszó darabokat és minden jelentkező tételt megvettek. — Még egyelőre nem tudták megállapítani, milyen tétel cserélt gazdát, de a kereslet még mindig fennáll.

Beavatott forrásból szerzett értesülésünk szerint

a vásárlások hátterében a Kereskedelmi Bank áll, amely több vidéki várostól kapott megbízást a Speyer-kölcsonkötvények visszavásárlására.

szavásárlására.

E vásárlásokkal kapcsolatban a piacon felvetették azt az igen érdekes kérdést, hogy tulajdonképpen mennyi szabad címet van még a Speyer-kötvényekből és mennyi az értéke annak a kötvénytömegnek, amely még a piac rendelkezésére áll.

A városok jelentős része visszavásárolta már a Speyer-kötvényeket, úgyhogy ez az üzlet csakhamar meg fog szünni.

Debrecen természetesen kimaradt ebből a nagyszerű üzletről, melynek folyamán a legtöbb magyar város 90 fillértől egy pengőig terjedő áron

szabadult adósságainak minden dollárjától s így jelentős nyereségre tett szert. A belügyminiszter szemére veti Debrecen városnak, hogy eladósodott. A szemrehányás helyet inkább kegyeskedne kieszközölni a pénzügyminisztertől engedélyt kötvényadósságának fedezésére. Akkor ugyanis Debrecen város adósságát egy nap alatt 20 millióval lehetne apasztani a kölcsonkötvények visszavásárlása által. És a város 160 millió vagyona 10 millió pengő adóssággal terhelten maradna. Ami már egészen elviselhető dolog lenne.

Konkrét tervek, előkészületek és ajánlatok a Tiszántúl felvirágoztatására

Jelentettük hetekkel ezelőtt a Tiszántúl különleges hitelgényeinek a kielégítésére szolgáló kormányakciót. Akkor még csak előkészítő stádiumban voltak a tárgyalások, időközben azonban erre vonatkozóan már konkrét ajánlatok is érkeztek.

Elsősorban az állattenyésztés felélesztését célozz az a hitelakció.

Az egyik nagy olasz állatkereskedelmi cég

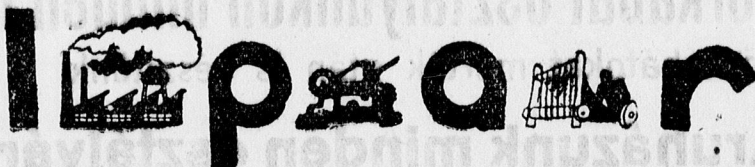
értesült az illetékes köröknek erről a szándékáról és éppen ezért ajánlatot fordult a kormánytényezőkhöz. Az ajánlatban nagyobb összegű hitelt akart a tiszántúli gazdák állathizlálási tevékenységének elősegítésére nyújtani. Az állathizlálás eredményeit azután ez az olasz cég használta volna fel, amennyiben a hízalásba állított állatokat ő exportálta volna Olaszországba és ezekkel egyenlítette volna ki a nyújtott kölcsönét. A hivatalos tényezők foglalkoztak az olasz cég ajánlatával, azonban nem tartották megfelelőnek és ezért, mint értesülésünk elvetették.

Most — értesülésünk szerint — a Magyar Mezőgazdák Szövetsége, illetve ennek leányvállalata a Mezőgazdák Állatértékesítő R. T. kapcsolódott a tárgyalásokba és ez a szerv bonyolítaná le a tiszántúli hitelakciót. Amennyiben megvalósul — a tárgyalások mai állása szerint ilyen a helyzet, — Mezőgazdák Állatértékesítő R. T. értékesítené a Tiszántúlon meghonosított állattenyésztés produktumait és a hitelakció lebonyolítását is végezné. A hírek szerint a kormány már szeptember első felében dönt ebben a kérdésben.

Ezeket az intézkedéseket kívül a termények tisztítását, csomagolását és osztályozását lehetővé teszik s a budapesti nagyvásártélepet akarják a Tiszántúl exportforgalmába bekap-

csolni. A MAV-val kedden délután folyt ebben az ügyben fontos értekezlet. A MAV, a tervek szerint az exportrefrakciákat akkor is biztosítja ezentúl a Tiszántúli terményeknek,

ha azok Budapest Nagyvásártélepen keresztül tranzitálnak. A budapesti nagyvásártélepen történnek a terményeknek az exportra való tulajdonképpeni előkészítése.

A kisipar védelmében a kereskedelmi és iparkamara az inségadó igazságosabb megosztását kívánja

A magasabb földadó kategóriák bevonásával s a nagyobb adók pótlékolásával fedeznék a hiányt.

Előreláthatólag igen nehéz tél előtt vagyunk. Az építőipar rendkívül nagy pangása következtében úgy Debrecenben, mint a többi városokban valószínűleg még az elmúlt télnél is szélesebb keretben kell a segítőakciót lefolytatni. Közeledik az idő, amikor a belügyminiszter az inségakcióra vonatkozó rendeletet kiadja. Ezért a kereskedelmi és iparkamara a minisztériumhoz előterjesztéssel fordult, amelyben előadta, hogy az 1933. évi rendeletben a miniszter kimondotta: „ha a kereseti adó kivétele alapjául vett adóalap az évi 500 pengőt nem éri el, úgy az inségjárulékat kivétel nélkül kell”.

E rendelkezés azt eredményezte, hogy a legkisebb egzisztenciák, akiknek adóalapja az évi 500 pengőt nem érte el, az inségjárulékat fizetése alól mentesülhettek.

Ha pedig figyelembe vesszük azt, hogy a kereseti adóról szóló szabályzat értelmében a segédnélküli dolgozó kisiparos kereseti adóalap-

ját általában 500—1000 pengőben kell megállapítani, akkor azt kell mondanunk, hogy az ipar és kereskedelem csaknem kivétel nélkül inségadó fizetésre kötelezett volt.

Az inségadó terhének megosztása így igazságtalan. A kézműipar a legsúlyosabb, inséges helyzetben van s az inségadó ily megállapítása mellett olyan kisembertömegek maradjanak meg az inségadó alanyai-ként, akik maguk is támogatásra szorulnak.

Még súlyosabbá teszi ezt a helyzetet az a körülmény, hogy az általános kereseti adó pótlékolása példátlanul súlyos, mert a kivett általános kereseti adó 40%-át kell fizetni inségadó fejében, ami az adóalap 2%-ának felel meg. Ez a pótlékolás rendkívül súlyos és igazságtalan is, mert hiszen nem felel meg az igazságos adóztatásnak az, hogy egy 800 pengős kereseti adóját ép úgy 40%-al pótlékolják, mint egy 10,000 pengő adóalappal bíró

adóalany kereseti adóját.

Ezek után a kamara a következőket kérte:

1. Az inségadó alól mentes kereseti adóalap határát az eddigi 500 pengőről emeljék fel legalább 1000 pengőre, tehát az inségadó fizetési kötelezettség a kereseti adóalanyoknál az 1001 pengős kereseti adóalappal kezdődjék.

2. Az 1001 pengőtől 2001 pengőig terjedő adóalappal az inségadó pótlékolása az eddigi 40% helyett 20%, 2001 pengőtől 5001 pengőig 30% és 5001 pengőn felül 40%-a legyen a kivett általános kereseti adónak.

3. Tekintettel arra, hogy a folyó évben előreláthatólag az inség, főleg az építkezések nagymérvű szünetelése miatt igen nagy lesz s így az inségakció igen nagy összeget fog igényelni, az 1., 2. pont alatt említett engedmények következtében előálló inségadó bevétel csökkentést pótolják olyan módon, hogy az inségadó fizetésének kötelezettségébe vonják be, esetleg természetbeni adózás útján, a földadó alanyait is, szintén progresszív alapon.

Amint a legkisebb kisipari adóalanyok részére inségadó alól való mentességet kértük, ép oly természetesen tartjuk azt, hogy a kisgazdarétegekből 20—30 katasztrális holdig mentesítsék az inségadó fizetése alól a földtulajdonosokat.

Ezenfelül bizonyos progresszívítás megvalósításával bőven pótolni lehetne a kereskedelem és ipar terhének enyhítése következtében előálló hiányt, sőt az inségadó hozadékát jelentékenyen emelni is lehetne, amire az 1934—35-ös évben különösen nagy szükség lesz. Teljes mértékben indokoltnak tartjuk azt, hogy az agyonterhelt háztulajdonosok a házádon keresztül inségadóval nem pótlékoltnak, de igazságtalannak tartjuk azt, hogy az inségadó alapja hozadéki adórendszerükből csak az általános kereseti adó, továbbá a társulati és tantieme adó, míg a földadó abba bevonva egyáltalán nincsen. Nem tudjuk megérteni, hogy egy 1000 holdas földbirtokos miért csupán a jövedelemadón keresztül ró le inségadót, ezzel szemben egy hasonló keresetű kereskedő vagy iparos nemcsak a jövedelemadó után, hanem a kereseti, illetőleg társulati adója után is fizessen inségadót.

4. Az inségesekről való gondoskodás mindenkinek a terhe. Ezért valljuk azt a felfogást, hogy bármilyen nehéz helyzetben vannak is a köz- és magántisztviselők, indokoltnak tartanánk azt, hogy a téli hónapokban inségjárulékat címen a köz- és magántisztviselők is egy bizonyos összeget fizessenek. Figyelembe kell vennünk, hogy a magántisztviselők a jövedelmi adójuk pótlékolása következtében eddig is fizettek igen jelentős inségadót. Nem szül jó vért azonban az, hogy ezekben a rettenetesen nehéz időkben az inségjárulékat fizetése alól a köztisztviselői réteg teljesen mentesül. Nem kétséges, hogy társadalmi úton az esetek túlnyomó többségében a köztisztviselői réteg is meghozza a maga áldozatát, azonban amikor olyan nagy a szükség, az egyenlő teherviselés eszméjének csak az felel meg, hogy az inségnyítható tevékenység terheinek a köztisztviselők is járuljanak hozzá.

Az inségesek megnövekedett számáról csak összefogással és a terhek igazságos elosztásával lehet gondoskodni. Ezt a célt szolgálja a kereskedelmi és iparkamara előterjesztése, amelyet az illetékes kormánytényezők elébe terjesztettünk.

Kereskedelem

Az egri kereskedők pénzt adtak a nyiregyháziaknak, hogy Kardos Sándor-cég elárverezett árúkészletét egy tételben elvigyék Egerből

Izgalmas textilárverés volt e hó 28-án Egerben. A csődbejutott Kardos Sándor cég 15.000 pengőre becsült árúraktára került újra. Az árverésen résztvettek úgyszólván az egész ország partiárkereskedői és az OHE is képviseltette magát. Az írásbeli ajánlatok közül a legmagasabb 7000 pengőre szökött, a csődválasztmány azonban 11.000 pengőben szabta meg a legalacsonyabb vételárát, úgyhogy a szóbeli árverés során egyre valószínűbb lett, hogy az egy tételben való árverés nem vezet eredményre, a tételenkénti árverést azonban az egri kereskedők veszedelmes-

nek tartották volna, mert egészen lefontotta volna a helyi piacot. Öröklőn át tartó alkudozások után az egri kereskedők elhatározták, hogy

bizonyos összeget kifizetnek a nyiregyházi kereskedőknek, hogy a Kardos-cég árúját egy tételben megvásárolhassák és elvigyék Egerből.

Ezáltal az egri piacot megmentették a dömping-árutól. A nyiregyházi kereskedők viszont az egriek támogatásával mégis 11.000 pengőnél olcsóbban jutottak a 15.000 pengő értékű textiláruhoz.

Vasárnapi terefere

MONOLÓG EGY GYERMEKÁGY MELLETT

A fiam, András, aki még mindig nincs összesen négy esztendő, napok óta iszonyú lázban ég. Alig merjük az uccára vinni levegőzni, mert elbűvölten megragad a kirakatok előtt, amelyeknek csillogó üvegtáblái mögött tornyokba halmozva kínálják magukat az iskolaszerek. A cifra festésű tolltartóktól kezdve a csinos iskolatáskákön keresztül egészen a háromszögű léniáig ott található minden számszám, amely epedő vágyakat csillogtató ki belőlünk is, mikor még Andris korosztályához tartozunk. Kipirult arccal és pirosuló fülekkel cövekeseedik a kölykőm félóra-hosszat is egy-egy ilyen mesebeli kirakat előtt, fíndza-szemeinek parazsa szinte égíti a zsebhenordozható tintatartókat, a piros vonalozású palatáblákat, a fantasztikus formájú spongyadarabokat és a többi sok mesebeli csodát. Kandi pillantását néha az üzlet belsejébe veti s ha a pult előtt észrevesz egy-egy apró tökmagfiut vagy bab szemlányt, amint épen a kedves mama, vagy a tiszteletreméltó papa társaságában vásárol, heveny vásárlási láz szállja meg cseméjét s előbb esdekelve, később követelőzőve, végső fokon pedig toporzékolva hadonászik, hogy menjünk be mi is a boltba és küldessünk haza legalább egy szekérdékre való himmi-hummit. Persze, nem állók kötélnék s atyai fölénnyel magyarázom, hogy neki még nincs szüksége ezekre a holmikra. Am András egy jellem, nem hagyja meggyőződését még a tényektől sem befolyásoltatni.

— De én iskolástiú akarok lenni!... — bömböli, miközben glicerinkönnyekeket ejt. — Hadd járjak már én is az iskolába apúúúúka...
Megesik a szívem rajta, mikor tehetetlen vergődését látva eszembe jutnak azok a hősök, akik a világháborúban önként jelentkeztek katonának, önként léptek be a men-

szádba, mert nem győzték türellemmel kivárni az időt, amíg amúgy is rájuk kerül a sor. Sietteték a végzetet, a hősi halált, a rokkantságot, az éhséget, a fogságot. Néki a katonásdi tetszett, a puská, a kard, a kalandok, a karrierlehetőség. Andrisnak a rajztömb tetszik, a palavessző és a pepitamintájú radírgummi. Andris is önként és időelőtt akar indulni a frontra s csak annak örülök, hogy jelen korunkban a béke dühöng s így a kutuszminiszter úr nem járul hozzá kivételes rendszabályokhoz.

Tegnapelőtt újból kitért a gyalázat egy kirakat előtt, ahol új fazonú iskolatáskák csábították a legifjabb ifjúságot. Andris ezuttal olyan gömbölyű murit csapott, hogy rikoitozásai még a sarki rendőr figyelmét is majdnem felköltötték. Ugy zenebonázott azért a hitvány táskáért, mintha a bőrét nyuzták volna s végül is, miután nem akartam, hogy a lendülő idegenforgalmunkat tönkretegyje azzal, hogy a magas Cé-ig emelkedő sírása elriassza a városunkban forgoló idegeneket, bekullogtam az üzletbe és fogcsikorgóva a hátára akasztottam egy tasakot.

— Nesze, öreg, de most már csukd be a kasaevődet, mert különben...

Nem fejeztem be a fenyegetővégnék induló mondatot, mert olyan boldogan kacagott fel rám a kis fattyum, mintha az angyalok ezüstcsengőjének csilingelését hallottam volna.

Egész álló nap önfelédten ölekezett a táskával, terveket szőtt, személyesen megmutatta a bérház hatvanhat háztartási alkalmazottjának, telerakta ócska újságokkal, úgy hancurozott vele és este, mikor elnyomta a fáradtság, a táskát átkarolva szenderült álomba.

Ketten maradtunk a szobában. Leültem az ágy mellé, meggyújtottam az éjjeli lámpát, eligazítottam a párnát borzas feje alatt s aztán így szóltam hozzá:

— Te már alszol, kicsi legény, de azért beszéljünk csak egy kicsit öszintén, mint ahogy apa beszél a fiával. Nézd kérlek, én megvettem ugyan a táskát, egész nap mosolyogva szemléltem az iskolásdi-játékokat, de azért bevallom, hogy boldog vagyok, hogy még két év választ el az első elemitől. Két évig, két teljes esztendőig még egészen a miénk leszel, a családé és saját magadé. Két esztendő van még hátra az életedből, amíg szabad vagy, független, tehát: úr. Két évig még későn kelhetsz és korán fekhetsz, ahogy kedved tartja. Két évig még felelősség nélkül csavaroghatsz a világban, kergetheted a pillangókat, építheted a homokvárakat a strand plage-án és mindig kimondhatod, amit érzel vagy gondolsz. Két évig még csak az anyád parancsol, aki ha büntetni akar és rápaskol a mancsodra, utána rögtön meg is csókolja, hogy ne fájjon.

— De két év múlva fiacskám, mikor tényleg elindulsz egy szeptemberi reggelen először a nagy sárka emeletes ház felé: örökre hátad megett hagyd az igazi boldogság tarkahimes gyermekjátékszötereit. Attól a pillanattól kezdve, midőn első ízben léped majd át a nagy sárka ház küszöbét: egy statisztikai adat leszel csupán, egy numerus, egy kiskorú állampolgár, akinek a neve hivatalos rubrikákban szerepel s akit a hivatalos tanterv szerint írni és olvasni tudó adófizetővé akar kiképezni a társadalom. Selymesbőrű, pirosbarna pofácskád friss mosolya lehervad, mikor a folyosókon zörögni kezdenek a csengők, mert a csengőszóra megkezdődik a tanóra és az első tanórával megkezdődik az a másik, az az „igazi” élet, amelyet mi élünk. Csend, rend, figyelem, türelem, szorgalom, fegyelem! — ezek az első jelszavak, amelyeket majd a mellednek szegeznek. Ma már nem egyéniségeket nevel a modern iskola, hanem típusokat, jó átlagtípusokat és belőled is jó átlagtípust akarnak majd faragni András. Az egyéniséged itthon marad a gyermekszobában, elcsomagolhatjuk ócska játékaid lomjai közé s felrakhatjuk a padlásra. Mindig azt kell csinálnod majd, amit a többinek, s ha rosszabb, vagy jobb leszel náluk: jaj neked! Belesodródsz menthetetlenül a forgatagba, feladványokat rónak rád, amiket meg kell oldanod s a felelősségért korbácsát suhintgatják majd a fejed felett. A gyermektársadalom keretei, szokásai kicsiben ép olyanok, mint a felnőtteké. Akinek csinosabb és drágább lesz a ruhája, mint a tied, hamarosan elhuzódik mellőled és te is elfordulsz azoktól az osztálytársaidtól, akik kopottabbak lesznek nálad. Belenéztek majd lopva egymás uzsonna-csomagjába, kinek mi jutott és mennyi? És gyorsan megtudjátok, hogy melyik papája gazdag, melyiké szegény. Egy hónap alatt kialakulnak a kasztok, csoportokra verődve osztolok meg: az egyik irigyelni fogja a másikat, a másik lenézi az egyiket. A tanító úr szeretetről és együttérzésről fog beszélni az óra

alatt, de a szünetben mégis klikkelt szerint sorakoztak falkákba és amikor a gazdagabb gyerekek gyerekszurokra járnak majd egymáshoz, a szegényebbek maszatosan és éhesen csatangolnak tévován az uccák flaszterén. És feltűnnek majd a stréberek, a könyöklők, az erőszakosak, a hizelkedők, akiknek jobban megy majd a soruk, mint a szemérmeseknek, a visszavonulóknak, az egyszerű szavúknak. És ha a tanító úr egyszer-másszor elveszti majd a türelmét és a kezére csap, ujjainak nyoma sokáig ott fog vörösleni és sajogni, mert ha egy idegen parancsol és fenyt, sosem tézi csókkal az ütés helyét, mint egy anya. És ha jössz hazafelé az iskolából és az uccán találkozol kis pajtasokkal, akik más iskolából jönnek szembe veled, gyakran hallod majd, amint vallásokat gunyolják, az öklüket rázzák feled s te azt sem tudod miért? És reggelenként korán, néha, mikor a legméresebb álom révületében libegsz, ébredésbe ráznak, hogy ugorj ki az ágyból, hesseged el az álmot, siess öltözni, mert már késő van, elkésel. És a kötelesség csontokle gyakran csatog majd a fejedre, ha pillangót kergetsz, ha labdázol az erdőn, hogy abba kellene már hagyni, hát-ha holnap felelni fogsz? És ahogy mégy majd egyre beljebb az iskola labirintusába, úgy távolodsz mindinkább a családtól, mert szereteted, figyelmed, érdekeid mindig új és új célpontokat találnak kint az életben. És róni fogod az utat, rágod-rágásalod az osztályok káshagyét, egyre több bizonyítványt gyűjtögetek majd az íróasztalomban és közben tudni fogom, hogy majdnem hiába az áldozatod néked és a nékem, ha majd egyszer, tizenhét évi szakadatlan iskolázás után elérsz az iskola hegyének a tetejére, kezdbe nyomják a nagypeccéses diplomát, akkor kezdődik csak minden előlről, mert a diploma már régen nem ígér sem állást, sem kenyeret, sem jövőt, csak a kiválasztott szerencséseknek.

— Az élet himnusza ezt harsogja: „nincs megállás!” Az élet himnusza azt zengi: „minden generáció végezze a kötelességét!” Rendben van, Andris, én értem már a himnuszt és tudom, hogy eléget kell tenni a parancsuknak filozofálás nélkül. Végig kell menni a számunkra szabott úton, akármilyen vár ránk: vér vagy arany, szitok, vagy jó szó, öklöl vagy simogatás. Én már régóta nem lázadok, Andris, engedelmese és józan kispolgár vagyok, nem várok csodákat az élettől, de azért mégis nagyon-nagyon örülök, hogy az iskola és az élet börtönrácsától még két egész esztendő választ el.

— Megértettél engem, fiacskám?

— No, aludj csak tovább, picit rajkóm. Szervusz. Jóéjszakát!

FARKAS LAJOS

— Nyugalmazott MÁV főtisztviselők összejövetele. A m. kir. államvasutaknak Debrecenben és környékén lakó nyugalmazott főtisztviselői a nyári szünet után legközelebbi összejövetelüket az Angol Királynő zöld-terében szeptember hó 3-án, hétfőn este 6 órakor tartják és a rendezőség ezen az úton is felkéri a MÁV nyugdíjas főtisztviselő kollégákat, hogy a hétfői összejövetelen minél nagyobb számban megjelenjen szíveskedjenek.

FIGYELEM!

Ha Pestre jön, akár egy éjszakára is, szálljon a minden kényelemmel berendezett

**GYÓRFI
MODERN PENSIÓBA**

Szoba-ár 3, 4, 5 pengő.
Pensióval 6, 7, 8, 9 P személyenként
Budapest, V., Harmincad-u. 3.

Bécsi ucca és Erzsébet-tér sarok

**Flóközöm (Dépendance)
IV., Mária Valéria-utca 7.**

a Hungária-szállodával szemben, ahol egészen olcsó hónapos szobák is kaphatók.

Debrecenieknek a 3.— pengős szobaárból és 6.— pengős pensióból 5%, ezen felüliekből 10% engedményt adunk.

Forgalmi adó és kiszolgálás 10%.

Nyolctagu rablóbandát fogott el a rendőrség

A Kossuth-utcai temetőben volt a raktár, ahol a rabolt holmit rejtegették a betörők — Nyomozzák a banda bűnlajstromát

A debreceni rendőrség szombaton délelőtt egy nyolctagu betörőbandát tett ártalmatlanná. A betörőket a délelőtti folyamán állították elő a kapitányságra, ahol nagyrészt már is beismerő vallomást tett. Kiderült, hogy az utóbbi időben sorozatos betöréseket, szőlőlopásokat és kerékpártolvajlásokat követtek el, úgy hogy az elkövetett bűncselekmények száma felülmúlja a harmincat is. A délelőtti folyamán megállapították azt is, hogy a banda ugyszólván az utolsó pillanatig működött. Szombaton reggel ugyanis ellopták egy fiatalember kerékpárját a Péterfia uccáról, de alig egy óra múlva már az egész banda a rendőrségen volt, a lopott kerékpárral együtt.

Kihallgatásuk során előadták, hogy a lopott tárgyakat főképpen a zsibvásáron értékesítették, de amit

óvatosságból még nem akartak eladni, azt a temetőben rejtették el. A detektívek szombaton délben kimentek a jelzett helyre, a Kossuth-utcai temetőbe és ott az egyik sir mellett valóságos bűnjelkamarát találtak. Halomszámra heverték a földben a betörők által zsákmányolt értékes holmik.

A rendőrség mind a nyolc betörőt őrizetbe vette. A nyomozás azonban tovább folyik, mert valószínűnek tartják, hogy több bűntársuk is volt, azonkívül az a gyanu, hogy bűnlajstromuk is szaporodni fog.

CIRKUSZBAN

- Mi az, ma nem lép fel a kardnyelő?
- Nem, baleset érte.
- Micsoda?
- Egy halszálka megakadt a torkán.

HIRDETMEY

A város tulajdonát képező: Balogh Miklós által bérelt Fehér-Bészler — Guttmann-féle kasszáló (120 hold területű), Kishegyesi úton levő cca 10 hold területű, a Papzugi 32—35. sz. 8 hold területű, a Gyugyori csárdából elszakított 7 hold területű ingatlanokat, továbbá a Déli soron levő 544.40 négyszögöl területű és a Mikepércsi út 6. sz. alatt levő ipartelepkeket árverés útján kívánom bérbeadni.

Az árverés f. hó 6-án délelőtt 9 órakor a gazdasági ügyosztálynál (Városháza, félemelet 12. sz. szobában) lesz megtartva. Az árverési feltételek ugyanott a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debrecen, 1934 szeptember 1.

Polgármester.

— A hentes szakosztály szeptember hó 3-án, azaz hétfőn este fél 8 órakor az ipartestület helyiségében ülést tart a következő tárgysorozattal: 1. Mosószappanárúsítás. 2. Tanonckérdés. 3. Üzleti könyvek bélyegzése. 4. Egyéb folyó ügyek.

Egy apróhirdetés egyszeri költsége 10 szög két napig, a Debreceni Független Újságban, a Debreceni Újságban HÉTFOZDAP 40 FILLÉR, VASÁRNAP 60 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12.

Betöltendő állás

Mindenes bejáróleány parkettes lakásba nyolc órától jelentkezzen. Rothermere ucca 9., balra. 315

Két bejárónó felvétetik. Vigkedvű M. u. 28. 3816

Takarító bejárónót azonnalra felvesznek. Püspöki palota, I. em. 31. 1391

Intelligens német kisasszonyt gyermekek mellé felvesznek. Simonyi út 15. 305

Cipészegedeket raktári munkára felvesznek. Nagy Béla cipőüzeme, Degenfeld tér 11. sz. 1386

Főzni tudó mindenek azonnal beléphet. Jelentkezés 2-án 8 és 10 óra között. Rákóczi ucca 4. sz., földszint jobbra. 307

Kéttagu családnak kerestetik egy jó házból való nő, aki önállóan főz és a háztartás minden ágában jártas. Nehéz munkára van még egy alkalmazott. Széchenyi ucca 13. Jelentkezés délelőtt. 1367

Pedáns izr. szakácsnót tanyára keresek Ajánlatát azonnal Windt Nyirbátor küldje. 1314

13—14 éves egyszerűbb leány bejárónak felvétetik. Kinizsi u. 100. 121

Házmesternek tisztességes gyermektelen házaspár felvétetik. Ajtó u. 39. 297

Gyermektelen házaspár, hol az asszony szépen mos és vasal házmesternek azonnali belépésre kerestetik. Jelentkezni hétfő d. e. 10-től délután 4—6-ig. Reáliskola u. 2. 125

Épületfás tisztviselő kereskedelmi ségivel felvétetik Mező Armin 1403

Gyermektelen házaspár takarításért lakást kaphat. Vereş u. 13. 3807

Sirkoszorú és művirágkészítésben jártas 2 munkásnót állandóra, havi 20 P és ellátással vidéki gyár felvesz. Jelentkezés: Simon, Piac u. 72. szám. 3809

Magas jutalékra varrógép e-adáshoz ügynököket felvesznek hétfőn. Arany János u. 2., II. 1398

**A kisértetek háza
Bűnügyi regény a filmvilágból**

Irta: FOREST WHITE

Fordította: VECSEY LEO

(27) Ki jöhet? Az ajtóhoz ért és kinyitotta. Mintha álomban élne, valami ködszerű fátyolon keresztül látta a világot. De mégis visszahőkölt, amikor az ajtóban Ada Negrini ráncos arcát megpillantotta, azt az arcot, amelyet Astori társaságában a multban oly sokat látott.

— Mit akar ön itt? — A kérdés szinte sikoltva, kinnal és félelemmel telve hagyta el a fiatal színésznő ajkait. Mint idegen ember hangja ütötte meg fülét a beszéde. Az öregasszony tört angol kiejtéssel, amelyet olaszul és franciával kevert, elmondotta, hogy az eső a gyümölcskertek között — amint Los Angelesből Boa Bista felé haladt — érte utól. Pretty Cottage volt az első útjába kerülő ház s anélkül, hogy tudta volna, hogy hova és kihez jön, becsöngetett.

— Ez igaz lehet — gondolta a színésznő és bevezette a szobába Ada Negrinit. Mabel Moon nem kérdészködött s nem nézett utána, hogy vajjon Doris és Lizzie visszajöttek-e már a városból. Ugy érezte magát,

mint akit fejbe ütöttek s minden akaraterejétől megfosztottak, — de a gondolatai azért tiszták és élesek voltak.

Az öregasszonyt, akit most a Sors küldöttének nézett, leültette a szobába.

— Itt bevárhatja, amíg eláll az eső. Egyszerre eszébe jutott Mabel Moonnak, amit Los Angelesben erről a nőről s különösen tehetségéről beszéltek, amiről a hollywoodi színházakban az asszonyok és lányok sutognak.

Ada Negrini jósnő volt!... Ebben a pillanatban az is eszébe jutott Mabel Moonnak, hogy Doris és Lizzie is beszéltek ennek a nőnek jóslási tehetségéről s hogy egyszer fel is mentek hozzá a Boa Bista-be, ahol kártyát vettek maguknak. Mabel Moonnak még eddig nem volt bátorsága, hogy meglátogatta volna az öreg asszonyt.

De mit mondhat a jóslat neki, aki dicsősége tetőfokán áll? Kétségtelesen hanyatlást! De mi, mi lehet majd annak oka? Mabel Moon egy kis asztal előtt, a széken ült. Ada Negrini

kissé távolabb foglalt helyet s zavartalanul elnyújtózott a helyén.

Mabel Moonnak eszébe jutott, hogy Doris és Lizzie Copper umal-mukon kártyázni szoktak s a kártyát a kis asztal fiókjában tartják, ahol ült. Ösztönszerűen nyult a fiók után. Elővette a kártyát s az volt a látszat, mintha a szobában ülő nővel egyáltalán nem törődne már.

Az olasz nő fekete szeméi az ablakon keresztül a zuhogó esőt bámulták. Mabel Moon anélkül, hogy egy szót szólt volna, összekeverte a kártyát s az öreg nő felé nyújtotta, mintegy kényszerítve azt arra, hogy jósoljon. Ada Negrini ráncos arca vigyorra torzult. E pillanatban valóban olyan volt, mint egy boszorkány. Borzalmas csunyasága még soha nem volt ilyen feltűnő Mabel Moon szemében, mint éppen most. Az arca csontos volt, a bőre pergamenszerű. Még most is ragyogó szép szeméi alatt ráncos könnyzacskó lógott. Mély, sötét ránc húzódott a szája körül. Bajusza éktelenítette amugy is csuf arcát.

Mabel Moon reszketett az asszony előtt, de most mégis úgy érezte, ebben a válságos pillanatban, hogy hozzá van láncolva ehhez a nőhöz.

Ada Negrini vészjóslón hallgatott. Egyszerre aztán kivette a kártyát Mabel Moon kezéből. Főlemelkedett helyéről s az asztalnál foglalt helyet éppen Mabel Moonnal szem-

ben. Jobb kezét végighuzta csaknem teljesen szürke haján, míg balkezelével mintegy szerelmesen simogatta a kártyacsomagot. Azután kis szünetet tartott, mintha gondolkodnék. Arcát kezeibe temette s végre úgy látszott, mintha elhatározásra jutott volna.

Osztani kezdett. Ahogyan a kártyák jöttek. Balról-jobbra. Négy sorban nyolc-nyolc kártyát. Mabel Moon minden mozdulatát aggodó pillantással kísérte. Negrini arcán egy izom sem rándult meg. És mégis fölfedte a valóságot. Mabel Moon igazi vérbíró látott maga előtt. — Végre elkészült. Mind a harminkét lap az asztalon feküdt. Mabel Moon előtt a félelmes talány maga.

Ada Negrini nézte a kártyákat, mozgott ráncos ajka, mintha könyvből olvasott volna. Jobb kezének mutató ujját szájára szorította. Anélkül, hogy egy szót szólt volna, figyelte a kártyákat. Arcának megfeszült izmairól látszott, hogy agyveleje működik s fekete szeméinek villámai szenvedélyt sugároztak. Ez lehetett gyűlölet, ellenségeskedés, harag, irigység, vagy rosszindulat. Nem lehetett tudni, — de jót nem sejtettett ez az arc! Mabel Moon feszülten leste a nő arcát s a szavakat erőszakkal szeretne volna kipréselni a gonosz ajkak közül.

(Folytatjuk.)

Vásároljon hirdetőinknél.

Allást keresők

Urileány,
ki Párisban, Budapesten, helyben Bárdos Bijou szalonjában évekig önálló munkásként dolgozott — házivarrónőnek ajánlkozik. Nagy Anci, Rákóczi u. 35. 1239

Középsikolát
végzett fiamat, aki perfekt gépíró, gyorsíró, ki biztos állásba segíti, néhány száz pengővel honorálom. Cím a kiadóban. 302

Négy polgárit
végzett leány ajánlkozik kisebb háztartásba mindenesnek. Kossuth 56. 1387

Egy
vidéki fiatalember bármilyen állást elvállal. Kerékpárja van. Cím a kiadóban. 3765

Házasság

Felcsésgül
venne vagyonos nyugdíjas 35-40 körüli jobbmódú polgári nőt, vidékről is. Levelek cím vagy rokon címmel „Magános” jellegre a kiadóba. 3772

Levelezés

Margit-
szálloda (pansio) megnyílt a Halász-féle vendéglőben (Margit-fürdő mellett). Olcsó, kényelmes szobák, bőséges étkezés. Nyaralóknak, üdülőknak, sportolóknak kedvezmény. Közel a gyógyfürdőkhöz. Stadionhoz villamos megállónál. Telefon 10-24. 373

Szülők figyelmébe!
Szoktassuk iskolásgyermekünket fogpaszta és szárvíz naponként többszöri használatára, mert a száj a betegségek alapfésze. Földes vegyész illatszertára, Vigmozi bejárat. 1396

Oktatás

GYORS- ÉS GÉPIRÁS
tanítást a legmodernebb pedagógiai elvek szerint rendkívül gyorsan és teljes sikerrel vállalok. Állami vizsga, állami bizonyítvány. — Havi pausz árak: 5-10-15 -s 20 pengő. Fried Sándor középsikolákra és felső keresk. iskolákra képezített szaktanár, Piac ucca 44., az udvarban.

Varrni,
szabni kítűnő módszerrel tanít dr. Balázs né nődivatszalonja, Piac 89. 1213

Német nyelvoktatás
kítűnő eredménnyel, havonta 24 óra 6 pengőért. Varga u. 39. Beiratkozás Teleki u. 29. 112

Hegedűtanítást
jőnevi hegedűtanár méltányos tandíj mellett kezdőktől a legmagasabb fokig vállal a növendékek lakásán. Cím a kiadóban. 1371

Pénz

Ugyfelem
12 százalékot ad pénze után kítűnő fedezetre. Rákóczi 19. 1353

Pénzt
debreceni házra első helyre folyósítok. Érdeklődni: Hatvan u. 1., I. em. 8. 3764

Ingatlan

Vagonyvár
közelében szépen rendezett ház hely jutányosan eladó. Bővebbet: Kolónia, XIII. épület. 238

Öröklakás
1000 P lefizetéssel, 2 szobás lakás, havi 20 pengő törlesztésre villamos megállónál. Cím a kiadóban. 312

Nagyceserén
38 katasztrális hold tanyaföld haszonbérbe kiadó. Magoss Gy. tér 26. 3813

300 négyszögöl
föld szőlőnek alkalmas, eladó. Csapókeret, Gerébtelep. Érdeklődni: Csapó ucca 53. sz. — Ugyanott egy Steyer kerékpár eladó. 124

Vennék
a város bekerületén kisebb családi házat, lehetőleg adómentest másfélezer pengő azonnali lefizetéssel, fennmaradó összeget havi lakbértörlesztéssel. „Lakbér” jellegre címet Független Ujság kiadóba kérek. 948

Gyümölcsös kert
teljesen beállítva eladó. 780 négyszögöl. Erős Lajos ucca 9. szám. Érdeklődni lehet Sesztina ucca 4. sz. 3738

Eladó
Hortobágy u. 3. sz. házastelek 21 négyszögöl területtel, — vízvezeték, villany bevezetve, P 5.500-ért. Értekezni dr. Halász László ügyvédnél, Ferenc József út 41. 3821

Nyirabrányi
határban 800 kat holdas birtok folyó évi októbertől haszonbérbeadó, esetleg eladó. Értekezni a gazdaság megbízottjánál Lőcseinél, Vilmos császárkörút 48. 1389

Öndódon,
a Perc-dűlőben 9 hold, 908 négyszögöl tanyátlan föld f. évi október 1-től haszonbérbe adó. Értekezni: ref. egyház g. gondnokánál, Kálvin-tér 17. sz. 1404

Lakbértörlesztéssel
kamatmentesen vegye meg a Nap u. 23., Maróthy 24., Perelles 13. házat kevés előleggel. 3797

Eladó
ház, közel a piachoz, villamos megállónál, Veres u. 13. sz., virágos udvar, elköltözés miatt sürgősen. 299

Öndöd,
Fáy-dűlőben 12 hold, Bellegelő útföldön 8 és fél hold prima szántóföld haszonbérbe adó. — Értekezni: Rákóczi ucca 24-a. 3773

5 hold föld
kiadó Vedres dűlőben. Értekezni Herczeg utca 14. Vargakert. 3758

Villatelek
Központi egyetem közelében eladó. Dr. Miklós Armin Piac u. 28-b. 1376

KÉT NAPILAPBAN
40 FILLERÉRT
köszöljük 10 szavas
APRÓHIRDETÉSÉT
hétköznap, vasárnap 60 fillérért.

KÉT NAPILAP
sok ezer olvasója olvassa nálunk feladott apróhirdetését napon-ta, ennél fogva

a nálunk feladott apróhirdetés biztos eredményt hoz.

Debreceni Független Ujság

Üzletek

Kiadó
november 1-re üzlethelyiség Kossuth ucca 1. szám alatt. Értekezni lehet a Debreceni Első Takarékpénztárban. 256

Hungária-kávéház
esetleg üzlethelyiségre osztva bérbeadó. Legforgalmasabb helyen szép helyiségek. 1311

Kiadó
üzlethelyiség a színházjárbán. Értekezni lehet: Kút 110. 3824

Udvari üzlethelyiségek,
raktárak és betonozott pincehelyiségek nagyobb kereskedelmi vagy iparvállalat céljára. — esetleg kisebb részekre is megosztva kiadók. Piac 41. Házgondnok. 1394

Nagyobb
üzlethelyiség kítűnő helyen. — Piac 75. alatt novemberre kiadó. 1388

Üzlethelyiség
lakással, berendezéssel forgalmi helyen kiadó. Sámsoni út 48. 322

Kossuth u. 6.
számu házban a volt Gyürky-féle üzlethelyiség kiadó. Értekezni dr. Erdős Imre ügyvédnél, Ferenc József út 87. 1364

Kiadó lakás

Elegánsan
bútorozott szoba, ebédlő és háló berendezéssel, fürdőszoba használattal kiadó. — Engelné, Széchenyi u. 42. 1392

Bútorozott
uccai szoba, előszoba, fürdőszoba használattal azonnal kiadó. Arany János 19. 1373

Háromszobás,
nagy előszobás, fürdőszobás komfortos lakás parkirozott udvarban november 1-re kiadó. — Rákóczi ucca 33. sz. 1379

Kiadó
novemberre szoba, konyha, — speiz, mosókonyha. Teleki u. 32. szám. 3786

Kiadó
1 szoba, konyha, speiz Gr. Nádasdy u. 1. szám, a Poroszlay út végén. Ugyanott két vasaló eladó. 298

Kiadó
különbejárattú szépen bútorozott szoba. Batthyány u. 5. 3805

Kiadó
lakások teljes komforttal, egy II. em. 3. szobás és egy földszinti 3 szobás november 1-re. Simonffy 13. házfelügyelőnél. 1161

Külsővártér
9. sz. házban kétszobás lakás villanyvilágítással kiadó. Értekezni Papp Lászlónál, Ferenc József út 16. 3823

Kálvin-tér 5. sz.
alatt földszinti 3 szobás lakás november 1-től kiadó. Értekezni: g. gondnoknál, Kálvin-tér 17. sz. 1404

Csinosan
bútorozott légfűtési szoba kiadó. Ferenc József út 28-b. 1377

Kiadó
különbejárattú bútorozott szoba. Iróasztal eladó. Szalkai ucca 6. sz. 1352

Piac ucca 72.
2 és 3 szobás lakások kiadók azonnalra. Házfelügyelő nyujt felvilágosítást. 999

Intelligens
magános nő bútorozott szobát adna magános úrnak vagy hölgynek, felső vagy középsikolásoknak. Csokonai 12., ajtó 2. 1315

Összkomfortos
kettőszobás lakás november 1-től kiadó. Arany János ucca 46. 1334

Uri családnál
csinosan bútorozott, teljesen különbejárattú szoba, fürdőszoba használattal, esetleg teljes ellátással kiadó. Cím Ehrenfeld, — Péterfia 48., keresztépület. 108

Két
különbejárattú — egybenyitható szépen berendezett erkélyes szoba kiadó. Arany János u. 54., II. 1333

Különbejárattú
uccai bútorozott szoba szept. 15-re kiadó. Nyíl u. 31. 311

Allomás
közelében különbejárattú uccai bútorozott szoba előszobával azonnal kiadó. Teleki 68. 3803

Egyszobás
lakás villanyvilágítással kiadó. Késes ucca 64. szám. 309

Minden
kényelemmel ellátott 2 szobás lakások kiadók. Központi fűtés, lift. Szent Anna és Varga ucca sarok. 3814

Kiadó
egy- és kétszobás lakás Hatvan u. 61. sz. alatt. Értekezni Papp Lászlónál, Ferenc József út 16. 3822

4 szobás
földszinti és emeleti komfortos lakások Hungária palotában kiadók. 1382

Püspöki palotában
2 és 4 szobás lakás október 1-től, 3 szobás lakás november 1-től kiadó. Értekezni g. gondnoknál, Kálvin-tér 17. sz. 1404

Szépen
bútorozott szoba kiadó. Gimnázium zistát teljes ellátásra felveszek. Rothermere 38., keresztépület. 3819

Bútorozott
egy- és kétágyas szobák úri családnál kiadók. Simonffy út 6., földszint. 1402

Kiadó
egy szoba, konyha, előszoba egy párnak. Nap ucca 2. 3799

Simonffy út 11.
egyetem, strand és fedett uszoda közelében szobák ellátással és anélkül kiadók. 1406

Uccai
háromszobás lakás novemberre kiadó. Szent Anna u. 43. sz. 3801

Különbejárattú
csinosan bútorozott szoba elsőjére kiadó. Simonffy u. 9. 3793

Kétszobás
lakás kiadó. Varga ucca 12. sz. 3818

Kiadók
modern uccai 3 és udvari 2 szobás lakások. Csapó 59. sz. 3818

Csinosan
bútorozott szoba szép fenyves udvarban, teljesen különbejárattú, kiadó. Esetleg nyaralóknak is. Cím Független Ujságnál. 516

Két
tisza uccai szoba, előszoba, két speiz, konyha, vagy különírtve is kiadó november 1-re. Apaffy ucca 20. 139

Szépen bútorozott
kellemes szoba villában kiadó, esetleg kítűnő ellátással. Simonffy út 5-a. 3640

Különbejárattú
csinosan bútorozott szoba egy-két személy részére kiadó. Piac 58., I. em. 17. 1318

Kiadó
szobák villában az egyetem közelében, ellátással vagy anélkül. Simonffy út 9. sz. 3776

Különbejárattú
csinosan bútorozott uccai parkettes szoba József kir. herceg 35., I. jobboldal. — Ugyanott kertnyíló egyszerűbb szoba is kiadó. 1344

Vár u. 11.
sz. alatt négyszobás lakás november 1-re kiadó. Értekezni: g. gondnoknál, Kálvin-tér 17. sz. 1404

Bútorozott
szoba 2 személynek is kiadó, — esetleg ellátással. Püspöki palota I. 38. 3825

Kiadó
modern uccai 3 és udvari 2 szobás lakások. Csapó 59. szám. 3818

Két
bútorozott szoba előszobával kiadó. Péterfia 55. 316

Különbejárattú
szép világos bútorozott szoba kiadó. Piac ucca 73., emelet. 1395

Csinos
tisza, teljesen különbejárattú bútorozott szoba kiadó. Péterfia 25. Klein. 1401

Kiadó városi kislakás,
A tüzezlaktanyával szemben levő Kassa uti kislakástelepen egy szoba, konyhas lakás szabadkézből kiadó. Értekezni lehet a helyszínen Steiber József telepfelügyelőnél.

Szoba, konyhas
úr lakás állandó lakónak azonnal jutányosan kiadó. Értekezhetni Zöldfa u. 3. 3798

Három szoba,
fürdőszoba, előszoba, minden mellékkel ellátott földszinti parkettes uccai lakás november 1-re kiadó. Széchenyi ucca 13. 1366

Különbejárattú
bútorozott szoba fürdőszoba használattal kiadó. Viola ucca 1. Honvéd ucca felől. 3812

Különbejárattú
bútorozott szoba kiadó. Timár ucca 15. 1373

4 szoba,
hálós I. emeleti, központi fűtési lakás november 1-re kiadó Simonffy u. 7. 123

Lakást keresők

Nagy lakásból
két szobát albérlétké átveszek. Cím a kiadóban. 1313

Teljesen
különbejárattú szépen bútorozott szobát keresek központban. Választ „Titoktartás” jellegre Debreceni Ujság kiadóba. 313

Eladás

Káposztáshordókat
olcsón srófst eladk. Értekezni
Wirtmann Lajosné Szepességi
ucca 29. 1302

Mérlegek,
súlyok, takaréktűzhelyek olcsón
beszerezhetők. Kígyó ucca 57.
Javításokat felelősséggel. 309

Motakló
benzin, speciális autó- és motor-
kerékpár olajok, alkatrészek és
felszerelési cikkek, gépolajok,
padlóolaj, petróleum legjutá-
nyosabban beszerezhetők Eme-
rich László szaküzletében Deb-
recen (Halköz). — Az angol
Dunlop pneumatik lerakata. Te-
lefon 16-09. 3423

Chevrolet-autó,
üzemképes, eladó. Kellő garan-
ciával esetleg részletre is. —
Csapó ucca 10., az udvarban. 8

Tűzfűt,
száraz cser-, tölgy-, varga-
gyertyán hasárból aprítva téli
tűzelésre 100 kg.-ot 3.60-ért,
vegyes nyári tűzfűt 100 kg.-ot
már hazaszállítva 3.20-ért szállít
Halász Bertalan tűzifa- és szén-
kereskedése, a Margit-fürdő
mellett. Tel.: 10-24. 1591 vv

Iskolaruhák
óriási választékban legolcsób-
ban Weisz Sándor férfi, fiú és
gyermekruha áruházában. Csa-
pó ucca 10. 1316

Szabóműhelyberendezés
eladó. Varga ucca 18. 3815

Tanítóképző
I. oszt. használatos könyvek el-
adók. Faragó u. 8. 296

Sírközeladás
a Debreceni Műkögyárban, —
Fűrő u. 2. Margit-fürdő mel-
lett. Telefon 10-93. Rendkívüli
árlétszállítás. 280

Csipek,
divatgombok összes rövidárak
legolcsóbban óriási választékban
Csipekzaküzet, Püspöki-palota.
302

Eladó
ebédlő és konyhakedenc, fűrdő-
kád, 40 hl. szüretelőprés stb.
Kardos u. 21. sz. Megtekinthető
déltúni órákban. 308

Pászka
olcsó árban kapható Guttman
fűszerüzlet, vármegye-háza mel-
lett. 1282

3.90-ért
előfestett méteres perzsasző-
nyeget árusítunk. — Gobelinek,
varrókellékek nagy választék-
ban rendkívül olcsón. Favorit
kézmunkaüzlet, Csapó u. 18.
1297

Eladó
fürdőkád, fűrdőszobába is al-
kalmas. Arany János u. 1., bá-
dogos műhely. 1384

Rosta
és szita olcsó árban. Rosta P
1.40-tól feljebb. Kossuth 18. —
Madácsy János. 3794

Kétsütős,
fehércempés beépített tűzhely
eladó. Rothermere ucca 9. sz.
303

Eladók
Dóczi gimn. IV. osztályu köny-
vek jó állapotban. Erdős, Kos-
suth három. 1370

Szőlőtermés
10 hektónyi lábbon eladó. Uj-
kert, Lehel ucca 16. 1368

Jókarban
levő 350 köbcentis Indián mo-
torkerékpár eladó vagy oldal-
kocsissal elcserelehető. Bem Jö-
zsef u. 6. 1369

Tégla és cserép
legjobb minőségben kapható
Tóth és Sebestyén téglagyárá-
ból, Fűrdő u. 2. Telefon 2610. 544

Érdekes csigagyűjtemény,
kb. 800 darab, egészben eladó.
Csapó ucca 10., udvari lakás. 9

Sajáttermésű
újleltai fajboraim negyven fil-
lértől. Mustot negyvennégyért
megkezdtem árusítani. Arany
János 19. 1337

Egyhengeres
nagyütemű felülvezérelt motor,
1000 kbcm³, eladó. Csapókert.
Apponyi ucca 25. sz. 300

Cserépkályha,
új, különböző nagyságban meg-
bízásból eladó. Nap ucca 25. sz.
3800

Körülbelül
25 kg. prima libatoll és pehely
egy tételben eladó Károly Fe-
renc József út 5. szám alatt. —
Érdeklődni a portánál. 128

Machsorok,
Mirjámok és imakönyvek min-
den kőtsében kapható Aczél
antiquariumban, Széchenyi uc-
ca 2. 126

Kerékpár,
varrógép, kis Singer, Reming-
ton írógép kitűnő karban el-
adó. Piac u. 58., földszint jobb-
ra. 1397

Szőlőtermés,
10 hektónyi, lábbon eladó. Uj-
kert, Lehel ucca 16. szám. 3802

Kitűnő
minőségű falitégla kapható az
Alföldi Takarékpénztár téglá-
gyárában. Iroda az Alföldi Ta-
karékpénztárban, Ferenc József
út 16. 3762

Eladó
egy szőró-vetőgép. Garai ucca
17. Ára 8 pengő. 306

Bútor

Gyermekkosci,
Vasbútorgyár elismert legjobb
és legszebb gyártmánya, besze-
rezhető közvetlen a gyártelepen
és a városi mintalerekatban, —
Piac u. 70., valamint Kántor
Ernő és Társa cégnél. 4339

Alig
használt háló és ebédlő, szalon
tükör Zúgó u. 3. alatt eladó. 1352

Uriozoba
bútorok, hármasszekrények, —
állófogasok, hencserkek, íróasz-
talok, Slhöberl-fotellek, vas-
ágyak, vitrinek, könyvszekré-
nyek, minden elképzelhető ma-
gános és komplett bútorok igen
olcsó árban megkaphatók az In-
góságközvetítőben. 3828

Alig használt
garderobszekrény, faragott álló-
lámpa, szalon, állófogas, vas-
és famosdó stélási eladó. Rother-
mere 6. 1390

Ebédlobútor,
majdnem új, fekete, olcsón el-
adó. Kút ucca 138. 3697

Üzlet
céljaira is alkalmas emeletes
garderobszekrény eladó. Dr.
Göndör, Széchenyi u. 1. Ugyan-
ott modern orvosi mosdó is el-
adó. 304

Rádió

Rádió
hangszóróval egybeépítve, ga-
ranciával 55 P. Accumulátor-
töltés —70. Rádióátépítés. Vil-
lanszerelés. Tóth István, Hat-
van ucca 17. 1115

Rádió
hangszóróval egybeépítve, ga-
ranciával 55 P. Accumulátor-
töltés —70. Rádióátépítés. Vil-
lanszerelés. Tóth István, Hat-
van ucca 17. 1115

Ellátás

Zsidó étkezők!
4 fogásos menü 90 fillér Bor-
gida orth. kóser étteremben.
Hatvan ucca 11. 1331

Teljes ellátásra
elvállal izr. uricsalád középisko-
lai tanulót zongorahasználattal,
esetleg tanítással is. Rotherme-
re ucca 10. 1323

Zsidó diákok
részére külön helyiség a Bor-
gida orth. kóser étteremben, —
Hatvan ucca 11. Főposta mel-
lett. Legjobb ellátás, legolcsóbb
árak. 1330

Uricsaládnál
középiskolások vagy egyetemi
hallgatók elsőrendű ellátást
kaphatnak méltányos áron. —
Ugyanott francia, német okta-
tásban részesülnek. Piac u. 58.,
I. em. 17. 113

Diákinternátusban
(zsido tanulók számára) beira-
tások megkezdődtek. Mérsékelt
árak, korrepetálással. Felvétel
korlátolt számban. Jelentkezés
Nemzetőr u. 6. Telefon 10-70.
116

Középiskolás
uri gyermekeket elsőrangú ellá-
tással, kellő gondozással elvál-
lalok. Piac 61. keresztépület.
924

Különbejárati
szobák kiadók, egyetemi és kö-
zépiskolai tanulókat teljes ellá-
tásra elfogadok. Hegedűs Sán-
dor, Szent Anna ucca 9. Ér-
tekezni 27-ig Simonyi út 22. sz.
alatt. 1145

Diákleányt
teljes ellátásra keresek. Zongo-
ra használat. Özv. Borossné, —
Kígyó 34. 4100

Uricsalád
középiskolai tanulót teljes ellá-
tásra elfogad. Rákóczi u. 35.
1378

Egyetemi hallgatókat
és középiskolás növendékeket
teljes ellátásra vállallok. Baranyi
ucca 32. sz. 3810

Tanulókat
teljes ellátásra olcsón elfogad
úri család. Kertes udvar, fűrdő-
szoba. Arany János u. 48. 3806

Diákok
teljes ellátással elfogad úriasz-
zony. Rothermere u. 25., II.
ajtó. 301

Középiskolai
tanulókat vagy egyetemi hall-
gatókat jutányosan elfogad öz-
vegy úrinő. Péterfia u. 54. sz.
304

2-3 diákok
ellátással vagy anélkül elfoga-
dok. Bercsényi u. 35. sz. 3792

Alsóbbosztályú
diákok izraelita uricsalád teljes
ellátásra elfogad. Korrepetálás,
gondos felügyelet és méltányos
díjazás. Vörösmarty 10. 127

Középiskolai
tanulókat teljes ellátásra felve-
szek havi 30 pengőért. Dara-
bos u. 21. 3820

Uriemberek
hihetetlen olcsón kosztolhatnak,
ellátást kaphatnak. Bethlen 17.
3825

Elsőrendű
ellátás fiúknak, tisztviselőnél. —
(Rithuális.) Schön, Nagyvárad
ucca 14. 1400

Gyermektelen
izraelita úri házaspár közép-
iskolás gyermeket teljes ellátás-
ra elfogad. Vörösmarty ucca 1.
1393

Urilányt
iskolai évre teljes ellátásra ol-
csón vállallok. Breuer, Piac u.
4. 1363

Középiskolás
diákokat, izr. uricsalád, teljes
ellátással jutányosan elfogad. —
Péterfia 8. 1342

Középiskolai
tanulót úri család teljes ellá-
tásra elvállal központban. Pe-
reces u. 22. sz. 3811

Jutányos áron
vállalom két iskolás leány vagy
fiú teljes ellátását zongora hasz-
nálattal. Timár ucca 15. 1374

Kardos ucca
11. szám alatt keresztény úri
család 1-2 középiskolás tanu-
lót teljes ellátásra havi 50 pen-
gőért elfogad. Kívánatra külön
zongoratanítás és korrepetálás.
Ugyanott különbejárati búto-
rozott szoba 1-2 egyetemi
hallgató részére az egyetemről
pár percnyre jutányosan kiadó.
278

Egy-két
diák gondos ellátást nyerhet
pedagógus családnál nagyon
szép komfortos lakásban. Fűr-
dőszoza, zongora, korrepetálás.
Cím a kiadóban. 1345

Vétel

Veszek
használt állapotban 0.70x2 mé-
teres egyszárnyú külső-belső
ajtót és öntöttvas fűrdőkádát.
Sebestyén, Szent Anna 35.
135.

Öcska
vaskerítést veszek. Garai 3. 314

Megvételre
keresünk fekete és dióbarna
ebédlőszekrényeket, ruhaszekré-
nyeket, összecsukós vaságya-
kat, matracokat. Ingóságközve-
títő. 3707

Ocsút,
búzaaljat vennék, esetleg fajga-
lambra becsereledek. Kovács,
Kardos ucca 11. sz. 320

Női biciklit
jókarban levőt megvételre kere-
sek. Bihari telep, Pandur u. 6.
120

Különféle

Eltörött
dísztárgyak, nipppek vázak ja-
vítása szakszerűen, olcsón Bá-
rány Rádóházban, Szent Anna
u. 1. Kieftett villanygöket vá-
sárlásnál beszámítok 24-30
fillérbe. — Rádiók, villanycik-
kek, csillárok bmáulatos ol-
csón. 944

Ma már
mindenki tudja, hogy a Világi-
tási Vállalattal karöltve mi is
készítünk öt éves törlesztésre
gázberendezést. Javításoknál és
átalakítási munkálatoknál for-
duljon bizalommal Nagy Béla
szerelesei vállalatához, Szent
Anna 27. 3808

Tisztelt hölgyeim!
Üzememet újra megnyitottam.
Tisztelettel Bserger Sári női di-
vatszalon, Széchenyi ucca 26. sz.
1372

HÖLGYEIM!
Tekintsék meg a „SZIDI” ka-
lappszalon legújabb modelljeit.
Alakítások 1 pengőtől. Arany
János ucca 7. 1375

Kitűnő hangú
bécsi zongora úri családhoz
bére kiadó, Batthyány u. 1.
sz., I. em. 2. ajtó. 1339

Férfiöltöny
tisztítás és vasalás csak P 3.—
Weisz kelmepestő, Arany János
ucca 20. sz. Gyász esetében 24
óra alatt fest. 1132

Uj cím
Kövár szücsmeister Piac 38.
Bundák, boák, prémbörök nagy
választékban. Alakít, javít. 1207

Fehérnemű
javítást, stoppolást zongora hasz-
nálatul, kifogástalanul. Teleki uc-
ca 29. 82

Házivarrónó
napi 1 pengő 80 fillérért fehér-
nemű és felsőruhavarrást vállal.
Címe: Hatvan u. 71. Tollüzlet-
ben. Vendég ucca saroktól 3-ik
üzlethelyiség. 91

200 drb
angol birkat felébe vállalnék,
Jókai u. 1-a. 1328

Szarvasmarhát
legelőre és telelésre vállallok. —
Jókai u. 1/a. 1329

Elveszett
ezüst karkötő. Megtalálót ké-
rem adja le gyermekklinikán.
Jutulomban részesül. 3804

150 drb.
birkának helyet keresek télire
2-3 ezer kéve csutka, 40 mázsa
lucerna kell, fekete fölön Deb-
recen környékén. Tóth, juhász,
Szoboszló III. tized 110. szám.
1300

Poloskairtást
cyángazzal és lakások vizsgála-
sát felelősséggel vállalom. Polo-
ska- és patkányszer kapható.
Kossuth ucca 47. Nánássy. 971

Búgátásra
mangalica kant keresek, Teleki
ucca 26. 3817

Tűzhely-
kirakatom megtekintésre érde-
mes, Nikelevezett, zománcozott
és olcsóbb asztaltűzhelyek fele-
lősséggel. Levencsik tűzhely-
üzem, Árpádtér 17. 3795

Deák Ferenc
uccai templomban első emeleti
női és egy férfi ülés olcsón ki-
adó. Neumann cipő, Svetits-pa-
lota. 1404

Átvénnék
vagy betársulnék rentábilis üz-
letbe vagy vállalkozásba. Aján-
latokat „Tökepénzes” cím alatt
a kiadóhivatalba kérek. 1385

Privát
kölcsönt első helyi bekebele-
zésre keresek, 4000 P-t. Aján-
latot Galambos cukrászdába ké-
rek. 3796

Izr. nagytemplomban
sarok férfi ülés olcsón kiadó. —
Bazár, Fötér 40. 1399

Idősebb
urat, urnót gondoznék szép
kertes lakásban, kényelmes hely
biztosítva Tóth Sándor fűszer-
kereskedő Ujfehértó. 1362

Gáll András
lakatos munkái elsőrendűek és
olcsók. Csapó ucca 95. sz. 119

A kiadásért felelős: Thury
Levente.

Laptulajdonos a Debreceni
Független Ujság vállalat.
Nyomatott Nagy Károly és
Társai körforgógépén, Debre-
cen, Piac ucca 49. szám alatt.